

**Technologijos.
Tekstilės programos terminų
žodynėlis**

Vilnius
2016

Tekstilės programos žodynėlių sudarė Lietuvos edukologijos universiteto technologijų edukologijos magistrantės:

Jolita Stapurevičiūtė (technologijų vyr. mokytoja)

Alma Urbonienė (technologijų vyr. mokytoja)

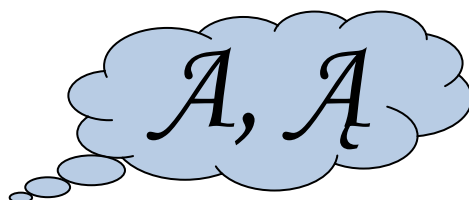
Svetlana Voytkevich (technologijų mokytoja)

Žodynėlių maketavo Lietuvos edukologijos universiteto Technologijų ir technologinio ugdymo katedros lektorė dr. Jūratė Česnavičienė.

Informacijos šaltiniai:

1. *Aiškinamasis tekstilės terminų žodynas: su vokiečių, anglų, prancūzų ir rusų kalbų atitikmenimis* / [Ričardas Čiukas, Jurgis Katunskis, Angelė Kaulakienė et al.]. Kaunas: Technologija, 2001. 637 p.
2. *Dabartinės lietuvių kalbos žodynas*. Prieiga per internetą: < <http://lkiis.lki.lt/dabartinis> >
3. Kavaliauskas, A. *Odos technologija* [mokymo priemonė]. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla, 2003. 140 p.
4. Ratautas, S. A., Strazdienė, E., Gulbinienė, A. *Aiškinamasis aprangos terminų žodynas: daugiau nei 6000 terminų: lietuvių, anglų, vokiečių, prancūzų ir rusų kalbomis* / [mokslinis redaktorius Stanislovas Algimantas Ratautas]. Kaunas: Technologija, 2014. 603 p.
5. *Tarptautinių žodžių žodynas* / [atsakingasis redaktorius V. Kvietkauskas]. Vilnius: Vyriausioji enciklopedijų redakcija, 1985. 527 p.
6. *Terminų bankas*. Prieiga per internetą: < <http://terminai.vlkk.lt/pls/tb/tb.search> >
7. Židonytė, V. *Projektinis dizainas: pramoninis dizainas, interjero dizainas, drabužių dizainas* [vadovėlis XI–XII klasei]. Kaunas: Šviesa, 2004. 207 p.

Abaka	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš pluoštinio banano (<i>Musa textilis</i>) lapamakščių. Labai atsparus vandeniui.
Abitas	ilgas vienuolių drabužis.
Acetatas, acetatinis pluoštas	dirbtinis pluoštas, gautas iš celiuliozės acetato, kuriame suacetilinta ne mažiau kaip 74 %, tačiau mažiau kaip 92 % hidroksilų grupių. Pluošto kodas – CA.
Adata	1) plonas ir pailgas, poliruotas metalinis įrankis ar mašinos instrumentas, strypelis smailiu galu ar ašele arba kabliuku, skirtas medžiagai pradurti, perverti ir ištraukti per ją siūlą siuvant, lopant, adant; 2) sulenkta apskrito arba plokščio skerspjuvio plieninės vielos atkarpėlė, skirta karšimo paviršių adatynams; 3) specialios formos detalė, naudojama mezgimo, narstymo, siuvimo ar neaustinių medžiagų gamybos mašinose.
Mašininė adata	adata siūti dygsniams mašina.
Mezgimo adata	adata megztinėms medžiagoms ir megztiems gaminiams megzti.
Plonoji adata	adata, kurios numeris ne didesnis kaip 70.
Rankinė adata	adata su ašele, kurios strypelis tiesus ir nusmailintas dygsniams ranka siūti.
Siuvamoji adata	rankinė ir mašininė adata siūti, siuvinėti ir pan.
Adatos dūris	adatos persmeigimas medžiagą siuvant.
Adatos griovelis	viename arba kitame adatos ašmenų šone esanti ilga arba trumpa išpjova, į kurią patekusi siūlo dalis lengvai slysta ir nesitrina į siuvamą medžiagą.
Adatos įtvirtinimas	adatos storgalio įstatymas į siuvimo mašinos adatos laikiklį ir priveržimas.
Adatos laikiklis	siuvimo mašinos adatos vedžioklio detalė, į kurią savo storgaliu įtvirtinama adata.

Adatos numeris	adatos storio rodiklis: ašmenų storis milimetrais, padaugintas iš šimto.
Adatos siūlas	siuvimo siūlas, įveriamas į adatą ir su ja perveriamas per siuvamą medžiagą.
Adatos siūlo įtempis	reguliuojama jėga, su kuria siūlas traukomas siuvant siuvimo mašina.
Adatos smaigalys	apatinė adatos dalis, kuri praduria medžiagą ir išplečia kiaurymę, kad joje be didelio pasipriešinimo galėtų judėti ašmenys ir siuvimo siūlas.
Adatos storgalys	storoji mašininės adatos dalis, įstatoma į siuvimo mašinos adatos laikiklį.
Adatos vedžioklis	siuvimo mašinos dalis, į kurią įtvirtinama adata ir kuriai judesys perduodamas nuo varančiojo mechanizmo.
Adinukė	vienspalvis siuvinėjimo būdas, kai siuvinėjama baltu siūlu ant balto audinio mašininiais ar rankiniais dygsniais.
Adymas	tekstilės gaminio (pvz., audinio, kojinių) ydų tvarkymas daigstant adata arba specialiu įtaisu.
Aerografija	popieriaus, audinio spalvinimas, marginimas aerografu.
Agavų pluoštas	stiprus, standus pluoštas, išskirtas iš daugiamečių augalų – agavų – lapų. Pramoninę reikšmę turi sizalis, henekenas ir kantala.
Akytas mezginys	mezginys, kurio sandara yra korėta, skylėta, ažūrinė.
Akytasis pluoštas	cheminis pluoštas, turintis daug smulkių ertmelių, susidariusių tam tikrais būdais verpiant, pvz., įpučiant orą į verpimo tirpalą ar lydalą.
Akrilanas	Monsanto Co. (JAV) ir jos dukterinių firmų, esančių įvairiose šalyse, gaminamo modakrilinio pluošto prekybinis pavadinimas.
Akrilinis pluoštas	sintetinis pluoštas, kurio linijinių makromolekulių grandinėse yra ne mažiau kaip 85 % (pagal masę) pasikartojančių akrilnitrilo grupių. Pluošto kodas – PAN.
Aksesuarai	pagalbiniai funkciniai ir dekoratyviniai daiktai, priklausiniai, reikmenys, priedai, pvz., aprangos aksesuarai, tokie kaip galvos apdangalai, pirštinės, kaklaraiščiai, šalikai, diržai, rankinukai, papuošalai, skėčiai.
Avalynės aksesuarai	medžiagos ar įvairūs avalynės papildiniai, reikalingi jai papuošti, pakuoti, informuoti apie avėjimo ypatybes, pvz., dekoratyvinės sagos, kaubojiškų batų kietgalių metaliniai papuošalai, pentinai, grandinėlės, formos laikikliai, kokardos ir kt.

Aksomas	1) lygaus, švelnaus, minkšto, išvaizdaus paviršiaus pūkinis audinys lygiu pagrindu ir tankiais vertikaliais 1–2 mm ilgio plaukeliais, iš kurių siuvami puošnūs liturginiai ir pasaulietiniai drabužiai, kambarinė avalynė; 2) metmenų pūkinis audinys tankiu žemu (ne aukštesniu kaip 3 mm) pūku, sudarančiu lygų, minkštą, išvaizdų paviršių. Vartojamas įmantresniems drabužiams ir baldams.
Akuotas	kailinio žvėrelio ilgesni plaukai.
Akutė	metalinė ar plastikinė, žiedo formos funkcinė ir dekoratyvinė aprangos gaminių furnitūros detalė, sutvirtinanti skylutes, pvz., skirta batraiščiams varstyti.
Alba	liturginis drabužis – balti platūs iki kulnų marškiniai ilgomis rankovėmis, susijuosiami juosta.
Alberto ruoželis	pynimas, vartojamas vasarinių kostiumų pamušalui, kuris audžiamas iš medvilninių metmenų ir alpakų arba angoros ožkų vilnos, taip pat blizgios vilnos ataudų.
Alfa	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš ašuotės (<i>Stipa tenacissima</i>) lapų. Standus, vartojamas šepečiams, teptukams ir pan.
Alginatinis pluoštas	dirbtinis pluoštas iš natrio alginato, išgaunamo iš jūros dumblių. Pluošto kodas – ALG.
Aliejinis linas	vienmetis žolinis augalas (<i>Linum humile</i>), turintis du ar kelis stiebus. Iš jo sėklų spaudžiamas aliejus, o pluoštas yra labai menkos kokybės ir tinka tik virvėms vyti, maišams austi.
Alpakų vilna	pluoštas iš alpakų (<i>Lama pacos</i>) plaukų.
Amazonas	labai plonas, satininio pynimo iš plonų šukuotinių vilnionių matmenų ir kočiotinių vilnionių ataudų audinys, skirtas darbiniam kostiumams. Yra lengvai suveltas ar pašiauštas.
Anafės šilkas	afrikinių laukinių, figmedžių lapais mintančių šilkaverpių (<i>Anaphe</i>) vikšrų liaukų išskirtas šilkas.
Anglinis pluoštas	techninės paskirties cheminis pluoštas. Pluošto kodas – CF.
Angora	angoros triušių plaukų vilna, pluoštas iš angoros triušių plaukų (nušukuotų arba nukirptų).
Angoros ožkų vilna / moheris	pluoštas iš angoros ožkų (<i>Capra hircus aegagrus</i>) plaukų.

Ankštumas	aprangos gaminio mažumas, neturėjimas pakankamai erdvės patogiai jį dėvėti.
Ansamblis	1) harmoninga visuma; 2) visuma aprangos dalių ir elementų (drabužių, apavo, galvos apdangalo, papuošalų), kurie gražiai tarp savęs dera ir vienas kitą papildo.
Antistatikas	medžiaga, mažinanti tekstilės medžiagos arba drabužio įsielektrinimą.
Antistatinė apdaila	tekstilės gaminių apdorojimas antistatikais.
Antistatinis pluoštas	cheminis pluoštas, kurio sudėtyje yra antistatiku, pridėtų į polimero tirpalą arba lydalą prieš verpiant.
Antkišenis	įvairios formos detalė uždėtinės, prakirptinės, kartais ir įsiūtinės kišenės angai uždegti.
Antklodė	reikiamo dydžio, tekstilinis vienos ar įvairių medžiagų siuvinys, užsikloti ir prisidengti miegant.
Antpirštis	siuvimo pirščiukas, metalinis arba plastikinis antgalis, kaip darbo įrankis maunamas ant piršto adatai stumti ir pirštams nuo įsidūrimo siuvant, siuvinėjant ar adant apsaugoti.
Antrinė medvilnė	pluoštas, gaunamas sudraskius medvilninius verpalus arba skudurus.
Antrinė vilna	pluoštas, gautas sudraskius vilnonius verpalus arba skudurus.
Antrinis (medvilnės arba vilnos) verpalas	verpalas iš pluošto, gauto sudraskius (medvilninius arba vilnonius) verpalus ar skudurus.
Antrinis siūlas	siūlas, sudarytas iš dviejų ar daugiau pirminių siūlų; gali būti suktinis arba gretintinis.
Antrinis sukimas	dviejų ar daugiau siūlų tarpusavio sukimas.
Apavas	aprangos dalis kojoms: odinė, tekstilinė, veltinė, guminė, plastikinė, medinė avalynė ir jos prototipai, kojinės, vyžos, naginės, autai.
Apdaila	tekstilės gaminių išorės gražinimas ir savybių gerinimas fizikiniais, mechaniniais bei cheminiais metodais ir galutinis jų sutvarkymas.
Apdaras	aprangos dalis kūnui: drabužiai, galvos apdangalai, pirštinės.
Apdorojimas	medžiagos ar gaminio savybių keitimas.
Apykaklė	1) juosianti kaklą drabužių detalė papuošti arba šilumai palaikyti, paprastai susideda iš atvarto ir stovės; 2) įvairios konstrukcijos ir formos drabužio dalis apie kaklą.

Angliškoji apykablė	apykablė, iš dalies susiūta su atvartais, dažniausiai viršutinių drabužių, nuo seno būdinga klasikiniam kostiumui.
Atverčiamoji apykablė	apykablė, pvz. marškinių, kurios viršutinė dalis yra atverčiama atgal.
Drapiruota apykablė	apykablė, sudaryta iš drapiruočių.
Gobtuvinė apykablė	apykablė, gaunama nuleidus žemyn artimą stačiakampio formai gobtuvą, prisiūtą prie drabužio priekaklio.
Golfo apykablė	cilindro formos, dviguba ir lenkiama pusiau, prigludusi prie kaklo megzta apykablė, būdinga golfo megztiniui, bet gali būti ir suknelių.
Jūreiviška apykablė	plokščia atverčiamoji apykablė su atviruoju priekakliu; apykablės forma nugaroje panaši į stačiakampį, o priekyje – į du trikampius.
Kiniškoji apykablė	stati, įsiūtinė, aukštyn kūgiškai siaurėjanti apykablė.
Krakmolyta apykablė	apykablė, pastandinta krakmolu tirpalu.
Marškininė apykablė	apykablė, turinti dvi dalis: atverčiamąją ir stovę, kirptas atskirai ar konstruotas išvien.
Nuimamoji apykablė	atskirai pasiūta apykablė, kuri gali būti nuimama ar nusegama nuo drabužio, o drabužis vilkimas ir be jos.
Polo apykablė	atverčiamoji megzta polo marškinėlių apykablė.
Apyvokos tekstilės gaminiai	tekstilės gaminiai, skirti namų ūkiui bei patalpų dekoravimui, pvz., baldų apmušimui, grindų dangai, stalų serviravimui, asmens higienai ir t. t.
Apimtis	aplinkinis atstumas, kai pradėjus matuoti juosiamą nuo kurio nors taško į vieną pusę ir baigus matuoti grįžtama į tą tašką iš priešingos pusės.
Apimtis po krūtine	horizontalus moters kūno perimetras, matuojamas tiksliai po krūtine.
Galvos apimtis	didžiausias horizontalus galvos perimetras, matuojamas virš ausų.
Kaklo apimtis	perimetras, matuojamas per septintąjį kaklo slankstelį ir kaklo duobutę.
Klubų apimtis	perimetras, matuojamas horizontaliai per labiausiai atsikušusiais sėdmenų vietas.
Krūtinės apimtis	didžiausias horizontalus perimetras, matuojamas per mentikaulius, po pažastimis ir per iškiliasias krūtinės vietas, žmogui stovins ir taisyklingai kvėpuojant.
Liemens apimtis	perimetras, matuojamas horizontaliai per liemenį ploniausioje vietoje.

Aplikacija	<p>1) dekoratyvinė apdaila, atliekama ant aprangos detalės užsiuvant, užklijuojant įvairiaspalves detales iš odos, audinio ar kitų medžiagų;</p> <p>2) dekoratyvinis raštas ant drabužio arba sieninio kilimo iš prisiūtų audinio, kaspino, odos ar kt. gabalėlių.</p>
Apmatavimas	žmogaus figūros didumo, t. y. matmenų įvairiose vietose, nustatymas specialiomis matavimo priemonėmis ir pagal priimtą metodiką, norint turėti reikiamos informacijos konstruojant ir gaminant aprangos gaminius.
(Ap)metimas	metmenų siūlų ruošimas austi arba megzti.
Apmėtymas	<p>1) sujungtų ar sujungiamų detalių pjautinių kraštų ir kilpų apsiuvimas, kad nebrigtų;</p> <p>2) siuvinio detalių kraštų apsiuvimas apmėtomuoju dygsniu, kad neirtų medžiaga.</p>
Apmušalas	austinė, megztinė ar neaustinė medžiaga baldams, transporto priemonių salonų sėdynėms ir kt. gaminiams apmušti ar apvilkti.
Apranga	<p>1) visuma daiktų ant ir prie žmogaus, skirtų jį nuo nepalankių aplinkos poveikių apsaugoti, smulkiems reikmenims nešiotis, judėjimui, darbui ir poilsiui palengvinti, praeinančių dizaino, technologijos, prekybos ir vartojimo stadijas ir turinčių estetinę, išskirtinę bei utilitarinę paskirtį;</p> <p>2) drabužiai, avalynė.</p>
Apranga po slidinėjimo	batai, drabužiai, kepurės, pirštinės ir kt. aprangos reikmenys, paprastai šilti, dukslūs, patogūs, šiltu pamušalu, dailūs, spalvingi, skirti poilsiui ir lėtai kūnui atvėsti po slidinėjimo, laipiojimo, pirties ar kt. fizinio aktyvumo reikalaujančių pramogų kalnų kurortuose ir kitur.
Apsauginė apranga	apranga, kuri dėvima pavojingomis darbo ir kt. veiklos sąlygomis ir kuri saugo nuo kenksmingos aplinkos, pvz., drėgmės, liepsnos, dujų, rūgščių ir palaiko pastovią kūno temperatūrą: striukės, kelnės, kombinezonai, kepurės, šalmai, pirštinės, chalatai, prijuostės, liemenės.
Ceremoninė apranga	moteriška ar vyriška apranga dėvima per ypatingas progas.
Dalykinė apranga	tvaringa, saikinga apranga, skirta dalykiškai apsirengti einant į svarbų susitikimą, posėdį, derybas, oficialų darbą, einant atsakingas pareigas.
Elegantiška apranga	gero skonio, dizaino, dailumo, saikingumo, suderinamumo ir gaminimo charakteristika.
En vogue apranga	madinga, moderni, populiarė, šiuolaikiška apranga.
Gimnastikos apranga	sportiniai drabužiai ir bateliai dėvėti per gimnastiką.

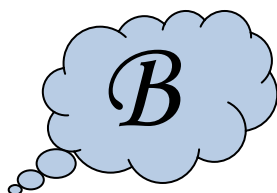
Golfo apranga	drabužiai, avalynė, galvos apdangalai golfui žaisti.
Karinė apranga	įvairi apranga kariams, kurią sudaro drabužiai, apavas, amunicija – diržas, kuprinė, šalmas ir kt.
Laisvo stiliaus apranga	laisvi, patogūs judesiams laisvumo teikiantys, kiek atsainių, nerūpestingų, neformalių, žaismingų bruožų turintys, lengvai keičiami, dažnai kasdieniai aprangos dalykai.
Sportiška apranga	apranga, turinti sportinės aprangos bruožų, skirta dėvėti kasdien ar lengvai neprofesionaliai sportuojant.
Sportinė apranga	apranga, skirta vilkėti per sporto varžybas, treniruotes ar per prestižinių sporto renginių iškilmes.
Šventinė apranga	apranga, vilkima dėvėti per šventes ir iškilmingas progas.
Uniforminė apranga	apranga, tos pačios formos, vienodo kirpimo, skiriamaisiais ženklais dekoruoti drabužiai ir kt. aprangos reikmenys, dėvimi kai kurių kategorijų ar profesijų žmonių.
Vakarinė apranga	drabužiai, avalynė ir kt. aprangos dalykai, paprastai dėvimi per iškilmingus, šventinius ar proginius vakarus.
Vestuvinė apranga	moteriška ar vyriška apranga, vilkima sutuoktinių vestuvių dieną.
Apretas	cheminė medžiaga (ar keletas jų), kuria apdorojus tekstilės tekstilės gaminį, jis įgauna naujų savybių (pvz., neglamžumo, nedegumo ar kt.).
Apsiaustas	1) viršutinis vyriškas, moteriškas ar vaikiškas apsiaučiamas drabužis, saugantis nuo nepalankių oro sąlygų; 2) ant pečių užsisiaučiamas ilgas drabužis, skirtas apsisaugoti nuo šalčio, vėjo, lietaus, dulkių ar kt.; gali būti be rankovių ar su jomis.
Apvadas	aplink drabužio kraštą einanti juostelė, gali būti ir kaip puošiamasis elementas.
Apvalkalas	gaminys, velkamas ant kito gaminio.
Aramidinis pluoštas	sintetinis pluoštas. Pluošto kodas – AR.
Ardiklis	įrankis kabliuko pavidalo ašmenimis, turinčiais aštrų smaigalį; itin tinka mašininėms sagakilpių angoms iškirpti ir susiūtiems peltakiams ardyti.
Armuotasis verpalas	verpalas, kuriame yra įverptas šerdinis siūlas, sustiprinantis verpalą ir / arba padidinantis jo tįsumą.

Arnotas	viršutinis liturginis katalikų kunigų drabužis – puošnus berankovis apsiaustas (gali būti iškirptais šonais) su skyle galvai įkišti.
Artikulas	gaminio, prekės tipas.
Ašelė	skylutė įrankyje ar mašiniame instrumente, pvz., adatoje, siūlui įverti.
Adatos ašelė	ovalinės formos su nuolaidžiai suapvalintomis briaunelėmis adatos kiaurymė, skirta siūlui įverti.
Sagos ašelė	sagos apatinė lanko formos dalis, kuria saga prisiuvama prie medžiagos.
Asbesto pluoštas	neorganinis gamtinis mineralinės kilmės pluoštas, naudojamas karščiui atsparioms medžiagoms.
Asortimentas	tam tikros gamybos, paslaugų ar prekybos įmonės ar jos padalinio produkcijos įvairovė pagal artikulų, fasonus, modelius, spalvas ir dydžius, pateikiama tam tikram laikotarpiui.
Aspiracija	dulkių ar kitokių kenksmingų medžiagų pašalinimas iš darbo vietų technologinio proceso metu.
Astinis nėrinys	plonas, permatomas nėrinys su ažūriniu raštu, audžiamas specialiomis audimo staklėmis su žakardo mašina.
Astrachanės audinys	pūkinis audinys, imituojantis karakulinių ėriukų kailį.
Ašutas	arklio karčių ar uodegos plaukas.
Ataudai	skersiniai siūlai, kurie statmenai pindamiesi su metmenimis sudaro audinį.
Ataudas	pavienis audimo staklėse prašautas ataudų siūlas.
Ataudų gobelenas	žakardinis audinys, imituojantis klasikinio gobeleno paviršiaus reljefą; jo spalvinius efektus sudaro ataudai.
Ataudų įstrižumas	audinio yda: metmenų ir ataudų siūlų nestatmenumas vienu kitiems.
Ataudų pūkinis audinys	pūkinis audinys, kurio pūkas sudarytas iš ataudų, apdailos proceso metu juos perpjovus arba daug kartų pašiaušus.
Atbraila	atlenktas skrybėlės kraštas, išsikišimas, saugantis nuo saulės, lietaus.
Atitiktis	nustatytų reikalavimų atitikimas.
Atlasas	švarko, palto ar drabužio priekio detalės viršutinio kampo atlenkiamoji dalis.

Atlasas	atlasinio pynimo audinys glotniu, blizgančiu išoriniu paviršiumi iš blizgiųjų dirbtinio pluošto, natūralaus šilko, kartais lininių, vilninių ir medvilninių siūlų, kuriame, kitaip negu satine, matomos tik metmenų perdangos; naudojamas puošniems drabužiams, suknelėms, marškiniams.
Atliekinis verpalas	verpalas, pagamintas iš pluoštinių atliekų.
Atraiša	skersai audinio ar kt. gaminio per visą plotį atrėžta juosta.
Atspalvis	spalvos suvokimo charakteristika, spalvos pustonis, labai nedidelis skirtumas tarp panašių spalvų, perėjimas iš vieno spalvos tono į kitą.
Atsparumas	aprangos ir kt. gaminių, jų medžiagų ir detalių savybė, geba atsispirti, nepasiduoti neigiamai išorinių veiksnių įtakai, keičiančiai jų stiprumą, standumą, stabilumą, struktūrą, matmenis, formą ir kt. savybes.
Atsparumas dėvėjimui	ilgalaikių fizikinių, fizikinių-cheminių ar sudėtinių veiksnių veikiamos medžiagos geba nekeisti stiprumo ar išvaizdos.
Atsparumas dildymui	trintimi veikiamos medžiagos geba nekeisti stiprumo ar išvaizdos.
Atsparumas drėgmei	drėgnoje aplinkoje laikomos medžiagos geba nekeisti stiprumo ar išvaizdos.
Atsparumas karščiui	medžiagos geba aukštoje temperatūroje (paprastai > 500 ⁰ C) nekeisti savybių.
Atsparumas lankstymui	lankstomos medžiagos geba nesuirti (nenuvargti).
Atsparumas lenkimui	lenkiamos medžiagos geba nesuirti.
Atsparumas lyginimui	labai karštu lygintuvu lyginamos medžiagos geba nekeisti stiprumo ir išvaizdos.
Atsparumas plėšimui	tam tikroje vietoje mažame plote sutelkta ardomąja jėga veikiamo gaminio geba nesuirti.
Atsparumas prakaitui	gaminio geba nekeisti stiprumo ir išvaizdos nuo prakaito poveikio.
Atsparumas pumpuravimuisi	gaminio geba vartojimo metu paviršiuje nesudaryti patvarių pumpurų.
Atsparumas skalbimui	gaminio geba nekeisti stiprumo ir išvaizdos po daugkartinio skalbimo.
Atsparumas šalčiui	šlapios medžiagos geba nekeisti savybių po daugkartinio užšaldymo.
Atsparumas šviesai	šviesoje ilgai laikomos medžiagos geba nekeisti stiprumo.

Atsparumas ugniai	tam tikromis sąlygomis patekusios į ugnį medžiagos geba nekeisti savybių ir atitikti savo paskirtį.
Atsparumas vandeniui	bendras nešlampumo ir nelaidumo vandeniui pavadinimas.
Atsparumas varginimui	besikartojančių jėgų veikiamos medžiagos geba nesuirti.
Audimas	1) audinio gaminimas audimo staklėmis, dėsningai tarpusavyje supinant metmenų ir ataudų siūlus; 2) audinio gamybos procesų visuma, apimanti audinio sudarymą audimo staklėmis ir visus metmenų bei ataudų ruošimo austi technologines operacijas.
Audimo būdas	bendra audinio sudarymo ypatybė, priklausanti nuo audimo staklių tipo bei žiočių sudarymo būdo ir nulemianti audinio sandarą; atsižvelgiant į audimo būdą, parenkami tam tikri ruošimo audimui būdai.
Audimo staklės, audimo mašina	įrenginys audiniui austi.
Audinio pynimas	dviejų ar daugiau viena kitai statmenų audinio siūlų sistemų – metmenų ir ataudų – sujungimo tvarka.
Audinio tankumas	audinio savybė, kiekybiškai išreiškiama metmenų ir ataudų tankumo koeficientais.
Audinys	1) austa tekstilinė medžiaga, kurios ilgis didesnis už plotį, sudaryta iš dviejų ar daugiau viena kitai statmenų supintų siūlų sistemų (metmenų ir ataudų) ir kuriai būdingi trys pagrindiniai pynimo būdai: drobinis, ruoželinis ir atlasinis bei daug išvestinių; 2) audimo staklėmis išaustas gaminys, sudarytas iš dviejų ar daugiau viena kitai statmenų siūlų sistemų (metmenų ir ataudų), supintų tam tikra tvarka.
Audžiamumas	siūlo geba audžiant būti perdirbtam į kokybišką audinį.
Augalinis pluoštas	natūralusis pluoštas, fotosintezės būdu susidarantis augalų stiebuose, lapuose ar vaisiuose.
Austinė etiketė	žakardinėmis audimo staklėmis išausta gaminio etiketė.
Aureolė	gaminio yda: šviesesnės spalvos sritis apie nudažytas medžiagos vietas.
Autai	1) audeklo gabalas kojoms apvynioti aunantis; 2) skuduras, skarmalas.

Automobiliniai tekstilės gaminiai, automobilinė tekstilė	tekstilės gaminiai, skirti automobiliams ir kt. žmonių transporto priemonėms (sėdynėms, kilimėliams, diržams, avarinės apsaugos pagalvėms, oro filtrams ir kt.).
Avių vilna	pluoštas iš avių plaukų.
Ažūras	1) dekoravimo būdas, pagrįstas dekoratyvių kiaurymių, iš kurių sudaromas raštas, išryškinimu; 2) kiauraraštis dirbinys ar gaminys papuoštas tokiu ažūru, arba jų gavimo būdas.
Ažūrinis	1) rėtiškas, tinkliškas, permatomas; 2) subtiliai ar įmantriai padarytas.
Ažūrinis kraštas	grupė siūlų, besipinančių ažūrinio pynimo audinių būdas, naudojant specialias nytis.
Ažūrinis mezginys	skersinis akytasis mezginys, kurio kai kurios kilpos pernertos per gretimų stulpelių kilpas.

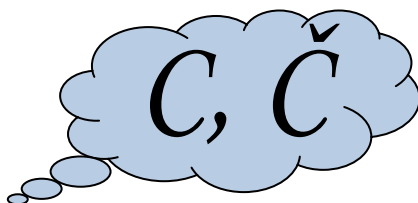

Badvilnė	menkos kokybės vilna.
Bakremas	retokas, apdailos metu sustandintas medvilninis ar lininis drobinio pynimo audinys. Vartojamas kaip standinamasis įdėklas, pvz., vyriškų marškinių apykaklėms ir rankogaliams.
Baliklis	medžiaga, galinti iš dalies arba visiškai suardyti tekstilės medžiagos dažą ir ją išbalinti arba pašviesinti.
Balinimas	medžiagos spalvos panaikinimas arba baltos spalvos paryškimas.
Baltiniai	apatiniai ir kai kurie viršutiniai, pvz., marškiniai, pižamos, drabužiai, lovos ir stalo siuviniai, nebūtinai balti, iš lengvai skalbiamo audeklo, seniau dažniausiai lininio.
Baltyminis pluoštas	iš baltymų sudarytas natūralus (gyvūninis) arba dirbtinis pluoštas.
Bandomasis dėvėjimas	medžiagos, gaminio dėvėjimas realiomis sąlygomis bandymo tikslams.
Banguotumas	audinio arba mezginio yda: netolygus banguotas gaminio paviršius, susidaręs dėl deformuotų kilpų (mezginyje) ar nevienodos siūlų relaksacijos.
Batai	odinis, guminis ar kitokios medžiagos gaminytis, aunamas ant kojų.
Bateliai	avalynė, kurios viršus, kitaip negu pusbačių, dengia tik dalį pėdos paviršiaus, nesiekdamas kulkšnių; vienas iš penkių pagrindinių avalynės pavidalų.
Batika	1) audinių dekoravimo technika, kai prieš dažant plonu ištirpinto vaško arba kitos dažams atsparios medžiagos sluoksniu dengiama ta vieta, kurios nenorima dažyti, kilusi iš Javos salos gyventojų žodžio <i>batik</i> – raštuotas; 2) tekstilės dirbinys, dekoruotas batikos technika.
Batistas	plonas, pusiau permatomas, vienspalvis ar margas medvilninis, lininis, vilnonis ar šilkinis drobinio pynimo audinys iš plonų labai sukrių siūlų, naudojamas suknelėms, palaidinėms, moteriškiems apatiniams drabužiams siūti.

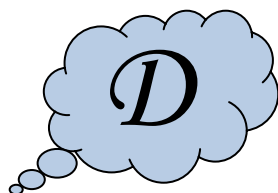
Batraištis	raištelis, paprastai trikotažinis, avalynei per akutes, kabliukus ar kilputes suvarstyti, kad geriau laikytųsi ant kojos.
Batsiuovys	avalynės individualios gamybos ir taisybos amatininkas, dirbantis senoviškai, ne pramoniniu būdu.
Bazalto pluoštas	neorganinis cheminis pluoštas, gaunamas iš uolienų lydalo; naudojamas karščiui atspariems drabužiams, karštų filtrų skysčiams, kompozitams.
Bebriukas	sunkus, tankus vilnonis audinys iš kočiotinių verpalų, kurio geroji pusė taurinant yra veliama, šiausiama ir trumpai kerpama, siekiant imituoti natūralų bebro kailį.
Beretė	minkšta, žema, apskrita, kartais ovali ar kampuota, be aplanko ir snapelio, vyriška ar moteriška kepurė, megzta ar pasiūta iš gelumbės, aksomo, fetro, odos ir pan., kartais puošiama apvadais, galionais, segėmis, plunksnomis, su į vidų palenktais kraštais; būdinga baskų valstiečių aprangai, paplitusi XV–XVII a.; populiaru ir kaip karinės ar kt. uniformos dalis.
Besukris siūlas	1) daugiagijis siūlas, kurio gijos nesusuktos tarpusavyje; 2) verpalas, kurio plaukeliai susieti pastovia arba laikina jungiamąja medžiaga, tačiau nesusukti tarpusavyje.
Bikinis	[pagal Bikinio (Bikini) salos Ramiajame vandenyne pavadinimą] moteriškas maudymosi kostiumas iš siaurutės liemenėlės ir nedidelių kelnaičių.
Bižuterija	smulkūs juvelyriniai žmogaus kūno ir drabužių papuošalai (dabar dažniausiai ne iš brangakmenių).
Blankumas	gaminio yda: šlapiosios apdailos metu pluoštas praradęs blizgesį.
Bleizeris	1) vienaeilis, ryškios spalvos arba su ryškiomis juostomis trumpas klubinis ar sportinis švarkas, dažniausiai su sporto klubo ar mokyklos emblema; 2) švarkas iš mėlyno audinio, pvz., drapo, gabardino, su metalinėmis aukso ar sidabro spalvos sagomis, heraldiniais ar su inkaru ženklais, vilkimas su baltomis ar pilkomis kelnėmis, šviesiais vienspalviais marškiniais, gerai priderintu kaklaraiščiu, elegantiškais batais; pagal Blazer – laivo, kurio kapitonas vilkėjo tokiu švarku, pasitikdamas karalienę Viktoriją 1837 m., pavadinimą.
Blizgesys	veidrodinis krintančios šviesos atspindys.
Blizgioji vilna	ilga avių arba angoros vilna; jos plaukelius dengia stambūs žvyneliai, gerai atspindintys šviesą.

Blizgusis pluoštas	pluoštas, kurio paviršius toks lygus, kad veidrodžiškai atspindi šviesą.
Blizgusis siūlas	audinio arba mezginio siūlas, iš gretimų siūlų išsiskiriantis didesniu blizgumu.
Bluzonas	lengva striukė, palaidinė ar marškiniai, glaudžiai suraukti aplinkine juosta, gumele arba raiščiu žemiau juosmens, ties dubeniu, dažniausiai be pamušalo.
Boa	ilgas ir siauras moteriškas vakarinių drabužių aksesuaras, šalikas iš purių kailių, plunksnų ar pūkų, pvz., stručio, gulbės, primenantis atogrąžų miškų smauglį boa, atsiradęs ampyro laikotarpiu XIX a. pr. Prancūzijoje.
Bolero	1) trumpa berankovė, ispanų tautinio kostiumo dalis; 2) skrybėlė į viršų užlenktais kraštais, dažnai papuošta kutais.
Bolonė	[pagal Italijos miesto Bolonijos (Bologna) pavadinimą]: 1) lietpaltinis audinys iš poliamidinių siūlų; iš vienos pusės padengtas vandens nepraleidžiančia danga; 2) lietpaltis iš tokio audinio.
Bostonas	[pagal D. Britanijos Bostono (Boston) miesto pavadinimą] grynvilnis ruoželinio pynimo lygiai dažytas audinys iš suktų šukuotinių siūlų.
Botai	guminė paprastai moteriška ar vaikiška avalynė su užsagais, dengianti staibį (blauzdos apatinę dalį), avima ant pagrindinės avalynės, apsisaugoti nuo purvo, vandens ir sniego, gaminama vien iš gumos arba su guminiiais padais ir tekstiliniu viršumi; vietoj gumos gali būti polivinilchloridas.
Branda	augalinio pluošto savybė, išreiškiamą plaukelių sienelių storium, kuris didėja pluoštui bręstant.
Bridžiai	sportinės kelnės, kurių apačia siaura ir aptempta, ties keliais platesnės.
Brokimas	spalių ir kitų teršalų šalinimas iš mintų linų ir kanapių.
Brokatas	1) margas, žakardinis (paprastai dekoratyvinis) audinys iš šilkinų arba cheminių siūlų su piešiniu, išaustu arba išsiuvinėtu auksiniais, sidabriniais ar kitų metalų siūlais; 2) plonas žakardinis medvilninis damastas, kurio blizgesys padidintas merserizavimu.
Brožinis audinys	audinys, kurio raštas sudarytas iš specialių papildomų metmenų arba ataudų (kurie nėra būtini kaip audinio sandaros dalis) siūlų, kurie yra tik rašto vietose ir guli ataudų kryptimi. Audžiamas specialiomis brožinių audinių staklėmis. Paprastai būna šilkinis. Naudojamas suknelėms, palaidinėms, pamušalams.

Buklė	grublėtas, faktūrinio paviršiaus vilnonis, pusvilnonis ar kt. pluošto audinys, kurio gerojoje pusėje matosi fasoniniai pumpuruoti arba kilpoti siūlai, audžiamas iš to paties pavadinimo siūlų.
Butonjerė	1) dekoratyvinė gėlių puokštė, kišama į švarko atlapo kilpą arba segama prie drabužio; 2) mažas indelis gėlei, pritaisytas prie puošnaus drabužio.

Celiuliozinis pluoštas	pluoštas, sudarytas iš gamtinės arba regeneruotas celiuliozės.
Chalatas	įvairaus ilgio, dažniausiai lengvas platus susisiaučiamas ar susisegamas per liemenį drabužis iš kilpinės ar kt. medžiagos, dėvimas vietoj ar virš naktinių, apatinių ar kt. drabužių namie, ligoninėje ir kitur.
Cheminiis pluoštas	1) pluoštas, pagamintas iš nepluoštinės medžiagos; 2) bendras dirbtinio ir sintetinio pluošto pavadinimas.
Cheminiis valymas	tekstilės gaminių ir drabužių valymas organiniais tirpikliais.
Chromas	plona minkšta oda, išrauginta chromo metalo druskomis.
Cilindras	cilindro formos aukšta, standi, su siaura kieta lenkta ar tiesia atbraila, dažniausiai juoda ar pilka skrybėlė iš atlaso, aksomo, fetro, su aplinkine juostele, vyrų nešiota jau XV a. Ispanijoje; pirmasis klasikinių formų cilindrą, pakeitusį trikampę skrybėlę, 1797 m. Londone užsidėjo ir už tai buvo areštuotas skrybėlininkas Dž. Heteringtonas (John Hetherington); XIX a. nešiota ir moterų, dažniausiai su vualiu ir prie jojimo kostiumo.
Čempės	lengvas apavas, nunertas ar numegztas iš storų pakulinių siūlų arba virvelių su prisiūtais odos ar milo popadžiais arba be jų.

Daketavimas	įtempto audinio apdorojimas apdailos metu, suvyniojus ant perforuoto būgno kartu su pagalbiniu medvilniniu audiniu. Audinys garinamas sočiuoju garu, po to prieš išvyniojant atšaldomas, siurbiant per audinio sluoksnį aplinkos orą. Daketavimas sumažina audinio įrašas, jį išlygina, pagerina išvaizdą ir grifą.
Damastas	blizgančių ir matinių rašto dalių, skirtingai atspindinčių šviesą, vienspalvis audinys.
Darbastalis	darbo vietoje naudojamas specialus stalas su technologine įranga ir įvairiais prietaisais, stalčiais, įrankiais, palengvinančiais tam tikras operacijas.
Daugiagijis siūlas	pirminis siūlas, sudarytas iš daugiau negu vienos gijos.
Daugiasluoksnis audinys	audinys, sudarytas iš trijų ar daugiau metmenų bei ataudų sistemų.
Daugiasukis siūlas	suktinis siūlas iš dviejų ar daugiau suktinių siūlų arba suktinių ir pirminių siūlų.
Daugiasukis sukimas	daugiasukių siūlų, virvių, lynų gamyba, sukant per kelis kartus.
Deciteksas	pluoštų ir siūlų ilginio tankio vienetas ($1 \text{ dtex} = 1 \text{ g} / 10 \text{ km}$) – dešimtoji tekso dalis.
Defoliacija	medvilnės augalų lapų šalinimas prieš renkant medvilnę mašinomis; medvilnės laukai apipurškiami cheminėmis medžiagomis, kad nudžiūtų ir nukristų lapai.
Deformacija	aprangos gaminių, jų detalių ir medžiagų formos bei matmenų pokytis (pailgėjimas, sutrumpėjimas, susiaurėjimas, suplonėjimas, pastorėjimas ir t. t.) dėl išorinių jėgų, drėgmės, šilumos ir kt. poveikių, deformavimo rezultatas.
Dekstrinas	klijinga, vandenyje tirpi polimerinė medžiaga, vartojama kaip tekstilės medžiagų apdailos tirštiklis.
Dekoras	aprangos gaminio ir puošybos elementų visuma, puošmena.

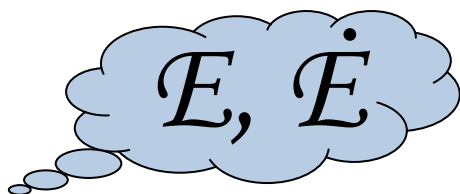
Dekoratyviniis audinys	audinys, skirtas baldams apmušti, portjeroms, staltiesėms bei panašioms apyvokos reikmėms.
Delmonas	gausiai dekoruotas klaipėdietės krepšys.
Demisezoninis	drabužis, skirtas dėvėti pavasarį ir rudenį.
Dėmė	nedidelio ploto sutepta ar pasikeitusios spalvos vieta medžiagos, detalės, gaminio paviršiuje.
Denjė	pluoštų ir siūlų ilginio tankio vienetas ($1 \text{ den} = 1 \text{ g} / 9 \text{ km} = 0,111 \text{ tex}$).
Destrukcija	medžiagos sandaros irimas.
Detailė	1) megztinio dirbinio arba siuvinio dalis; 2) technologinio įrenginio keičiamoji dalis, pvz., velenas, krumpliaratis, pedalas; 3) atskirai konstruojama ir gaminama aprangos gaminio dalis, kuri sujungta su kitomis dalimis, sudaro baigtą gaminį, pvz., rankovė, apykaklė, kišenė, jungtis, noselė, šonelis, vidpadis, padas ir kt.
Detalizavimas	aprangos gaminio atskirų detalių galutinių kontūrų konstravimas iš pamatinio brėžinio.
Dėvėjimo patogumas	drabužio geba sudaryti juo vilkinčiam žmogui fiziologinį komforto jausmą; priklauso nuo drabužio fasono ir jį sudarančių gaminių šiluminių, sorbcinių bei mechaninių savybių, laidumo orui.
Diacetatas	dirbtinis chem. pluoštas, pagamintas iš diacetilceliuliozės.
Diadema	karūną primenantis, galvą dengiantis raištis, vainikas, moteriškas galvos papuošalas.
Dichroizmas	pluošto savybė nevienodai sugerianti skirtingomis kryptimis polirizuotą šviesą.
Dielektrikas	elektrai nelaidi ar mažai laidu medžiaga.
Dilimas	medžiagos dėvimasis dėl trinties, mažėjant medžiagos masei.
Diminis audinys	tautinis audinys, kurio raštą sudaro ilgos papildomų rašto ataudų perdangos; pagrindo ataudai su metmenimis supinami drobinu pynimu; diminiai audiniai labai būdingi lietuviškiems rankšluosčiams, staltiesėms, lovatiesėms, juostoms; paplitę ir daugelyje šiaurinės Europos šalių (Lenkijoje, Suomijoje, Švedijoje, Vokietijoje ir kt.).
Dirbinys	tai, kas dirbama ar padirbta, paprastai dailiosios individualios gamybos objektas, mažiau utilitarinės, daugiau meninės paskirties daiktas, skaičiuojamas vienetais, egzemplioriais.

Dirbtinis baltyminis pluoštas	dirbtinis pluoštas iš chemiškai apdorotų gamtinių baltymų.
Dirbtinis kailis	austinis ar megztinis tekstilės gaminys su ilgo pūko danga.
Dirbtinis pluoštas	cheminis pluoštas, sudarytas iš chemiškai apdorotų gamtinių polimerų.
Dirbtinė oda	polimerinis natūralios odos pakaitalas.
Dirbtinė zomša	zomšinės apdailos metu sudaryto šiaušto ir šlifuito paviršiaus audinys arba megztinė medžiaga iš labai plonų arba mikropluošto ar supermikropluošto siūlų. Imituojanti zomšai būdingą pūkinę dangą.
Diržas	lygi ar dantyta juosta iš odos, gumos, plastiko ar tekstilės medžiagos su sagtimi ir odinė, kam nors sujuosti, susegti, pritvirtinti.
Diufelis	sunkus, menkos kokybės kočiotinių vilnionių verpalų audinys. Abi jo pusės yra pašiauštos. Daugiausia iš jo yra siuvami trumpi paltai, vadinamieji diufeliai.
Diuvetinas	medvilninis satinas, matinio, zomšinio paviršiaus, gauto šiaušiant ir šukuojant šepečiu audinį apdailos metu. Vartojamas švarkams ir kelnėms.
Diušesė	tankus ir stiprus šilkinis arba mišriapluoštis audinys – labai blizgus penkių arba aštuonių nyčių atlasas. Iš jo siuvama dekoratyvinė ir oficiali apranga, striukės ir apsiaustai.
Dizainas	daiktinės aplinkos, jos formų racionalumo, funkcionalumo ir estetiškumo projektavimas jungiant mokslo, technikos ir meno žinias; pramoniniu būdu gaminamų daiktų.
Dizaineris	dizaino specialistas ir kūrėjas.
Dizaineris konstruktorius	aprangos gaminio originalių ar paprastų konstrukcijų kūrėjas ir įgyvendintojas.
Dizaineris modeliuotojas	aprangos gaminio modelio formos, išvaizdos, detalių kontūrų, jo pavyzdžio rengėjas ar gamintojas, paruošėjas masiškai gaminti.
Dizaineris stilistas	mados žinovas, kostiumo estetikos specialistas, kuriantis žmogaus grožio visumą, kaip drabužių, avalynės, aksesuarų, šukuosenos, grimo derinį.
Mados dizaineris	naujo originalaus stiliaus, naujos mados krypties, naujų meninių ir estetinių aprangos formų, siūlomų tam tikram laikotarpiui, kūrėjas ir pradininkas.
Dydis	aprangos gaminio didumą ir tinkamumą atitinkamos kūno dalies matmenims nusakantis skaičius ir raidė.

Dygsniavimas	medžiagos sluoksnių, pvz., šiluminio įdėklo su pamušalu, arba visų drabužio sluoksnių sujungimas lygiagrečiais peltakiais arba tam tikru raštu.
Dygsnis	1) periodiškai pasikartojantis ir technologiškai užbaigtas peltakio elementas tarp dviejų vienas po kito padarytų adatos dūrių; 2) periodiškai kartojamas peltakio elementas, esantis tarp dviejų adatos dūrių ir sudarytas atlikus vieną siūlų perpynimo ciklą. Sudaromas rankiniu arba mašininu būdu iš vieno ar daugiau siūlų.
Aplikacinis dygsnis	rankinis arba mašininis siuvinėjimo dygsnis, kuriuo aplikacija prisiuvama prie pagrindinės medžiagos.
Eglutės dygsnis	rankinis siuvinėjimo dygsnis, kuriuo gautas peltakys primena eglutės šakutę, nes siuvinėjama pakaitomis kaitaliojant du vienodus dygsnius dešinėje ir kairėje pusėje.
Grandinėlės dygsnis	rankinis siuvinėjimo dygsnis, kuriuo gautas peltakys primena vąšeliu nertą grandinėlę.
Kilpinis dygsnis	rankinis siuvinėjimo dygsnis, gaunamas adatos dūriais: pirmaisiais dviem suformavus kilpą, o likusiais dviem ją sutvirtinus.
Kirmėlaitės dygsnis	rankinis siuvinėjimo dygsnis, gaunamas kelis kartus užsukus siūlą ant adatos, kai abiejų adatos dūrių vietos nesutampa (pumpuro dygsnis).
Kryželio dygsnis	rankinis siuvinėjimo dygsnis, kai vienas lygusis dygsnis siuvas kryžmai virš kito.
Lygusis dygsnis	rankinis ar mašininis siuvinėjimo dygsnis, kuriuo siuvinėjama guldant lygiagrečiai vieną šalia kito siūlus taip, kad susidarytų lygus blizgantis paviršius.
Mašininis dygsnis	siuvimo mašina gautas dygsnis.
Pintinis dygsnis	rankinis siuvinėjimo dygsnis, kurio kraštuose siūlai susikryžiuoja.
Rankinis dygsnis	rankine adata padarytas dygsnis.
Siuvinėjimo dygsnis	rankinis arba mašininis dygsnis, kuriuo puošiami medžiagos kraštai, medžiagos paviršius arba siuvinėjama ištraukus audekle siūlus.
Dygsniavimo efektas	dviejų sujungtų su įdėklu tekstilės gaminių dygsniuoto piešinio forma, sudaroma siuvant, siuvinėjant arba terminiais bei ultragarso metodais apdorojant sintetines medžiagas.
Dygsniuota antklodė	iš kelių tekstilės gaminių sluoksnių susiūtas apklotas.

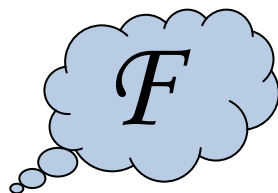
Dygumas	tekstilės gaminio ypatybė, pasireiškianti tuo, kad jo paviršiuje yra išsikišusių trumpų, storų plaukelių dygių galų; sukelia nemalonių pojūčių žmogui, vilkinčiam tokio gaminio drabužį.
Donegalas	drobinio pynimo audinys iš kočiotinių pusvilnionių verpalų; esti šiurkščios išvaizdos, bet labai minkštas, malonus paliesti, paprastai skirtingos spalvos metmenų ir ataudų, skiriamas paltams ir sportiniams kostiumams.
Drabužiai	siūta ar megzta aprangos dalis kūnui, išskyrus apavą, pirštines, galvos apdangalus.
Drabužių gamyba	masinis drabužių siuvimas arba mezgimas pramoniniu būdu.
Drabužių siuvimas	apdarų, atitinkančių žmogaus kūno formos ypatumus, formavimas.
Drapas	drabužis iš plonų kočiotinių vilnionių verpalų, minkštas paliesti. Apdailos metu jis veliamas, šiaušiamas, tobulinama jo pūko forma; vartojama elegantiškiems paltams.
Drapiruotė	klostėmis krintanti užuolaida.
Drėgmė	vandens ar garų buvimas ore arba medžiagoje.
Drobinis pynimas	paprasciausias audinių pynimas, kai visi nelyginiai metmenų siūlai yra pakilę virš vieno ataudo ir nusileidę po kitu ataudu per visą audinį, o visi lyginiai metmenys pinami priešingai nelyginiams.
Drobė	1) drobinio pynimo tankus lininis audinys, naudojamas marškiniams, suknelėms, sijonams, palaidinėms siūti; 2) lininis tankus drobinio pynimo audinys, skirtas paklodėms, staltiesėms, rečiau marškiniams, suknelėms ar baltiniams.
Drobulė	1) audeklo gabalas kam nešti; į jį telpantis kiekis; 2) ant pečių siaučiamoji skara; 3) į lovą klojama paklodė; 4) drobinė staltiesė.
Dvejinimas	dviejų siūlų gretinimas, jų tarpusavyje nesusukant.
Dvieilis švarkas	švarkas, kurio skvernai priekyje vienas kitą uždengia 10–12 cm; jo priekyje gali būti viena, dvi ar trys sagų eilės.
Dvilinkavimas	audinio, megztinės ar neaustinės medžiagos sulenkimas išilgai pusiau, kad būtų patogiau transportuoti ir sandėliuoti.
Dvilypavimas	tekstilės gaminio sujungimas su kitu gaminiu, klijuojant, sulydant,

	smagstant ir kt., siekiant pagerinti savybes arba išvaizdą. Dvilypuojama ir su neperšlampama plėvele.
Dvynasis kokonas	ydingas kokonas, suvyniotas drauge dviejų šilkaverpio vikšrų.
Dvynasis šilkas	žaliavinis šilkas, gautas išvyniojus dvynuosius kokonus; esti menkesnės kokybės.
Dvipusis marginimas	abiejų audinio ar mezginio pusių marginimas sudarant vienodą piešinį.
Dvipusis mežginys	dvigubasis mežginys, kurio abi pusės yra vienodos.
Dvipusis pliušas	1) rykštinėmis audimo staklėmis pagamintas pūkinis audinys, kurio abi pusės padengtos pūku; 2) mežginys, kurio abiejose pusėse yra sudarytos pailgintos pliušinių kilpų dalys – platinų lankai.
Dvisluoksnis audinys	audinys sudarytas iš dviejų metmenų ir dviejų ataudų sistemų.
Dvisluosnis mežginys	skersinis mežginys iš tam tikra tvarka tarpusavyje sumegztų dviejų viengubų mežginių; abiejose mežginio pusėse matyti kilpų lazdelės, o lankai yra mežginio viduje.
Džemperis	megztinis be apykaklės ir sąsagų, užsivelkamas per galvą.
Džinas	mašina žaliavinės medvilnės plaukeliams atskirti nuo sėklų.
Džinsai	kelnės iš storoko, tankaus medvilninio audinio (denimo).
Džinsinis audinys (denimas)	sunkus medvilninis audinys vyraujančiomis metmenų perdangomis, audžiamas iš dažytų metmenų ir nedažytų ataudų. Vartojamas džinsams siūti.
Džiovinimas	drėgmės iš medžiagos šalinimas.
Džiutas	1) vienmetis tropinių kraštų augalas. Pluoštui auginamas trumpavaisis (<i>Corchorus capsularis</i>) ir ilgavaisis (<i>C. Olitorius</i>) džiutas; 2) iš šio augalo stiebų karnienos išskirtas sudėtinis pluoštas.
Džiūvimas	drėgmės iš medžiagos garavimas.
Džiūvumas	medžiagos geba greitai išdžiūti.

Efektas	1) tam tikras reiškiny, pasekmė; 2) įspūdį sudaranti produkto ar jo dalies išvaizdos ypatybė.
Efektinis siūlas	1) siūlas, sudarantis suktinio fasoninio siūlo fasoninį efektą; 2) siūlas, naudojamas savitai audinio išvaizdai sudaryti, nuo gretimų audinio siūlų besiskiriantis storiu, pluoštu, spalva ar kitomis ypatybėmis.
Ekologiškas gamybos būdas	aplinkosaugos reikalavimus atitinkantis gamybos būdas.
Elastanas	sintetinis elastomerinis pluoštas, jis esti stiprus – ištemptas iki trigubo ilgio tuoj pat susitraukia iki pradinio ilgio, kai tik tempimo jėga pašalinama. JAV vadinamas spandeksu. Pluošto kodas – EL.
Elastano siūlas	sintetinio elastomerinio pluošto – elastano – siūlas, paprastai vienagijis arba daugiagijis; gaminiuose dažnai naudojamas kaip apvytinių siūlų arba armuotųjų verpalų šerdinis siūlas. JAV vadinamas spandekso siūlu.
Elastikas	labai tāsūs, tampūs tekstūruoti siūlai, iš kurių daromi tampūs trikotažo gaminiai ir audiniai.
Elastomerinis pluoštas	tampus sintetinis pluoštas iš elastomero; ištemptas iki trigubo ilgio tuoj pat susitraukia iki pradinio ilgio, kai tik tempimo jėga pašalinama.
Elektrinimasis	elektrostatinių krūvių susidarymas medžiagos paviršiuje.
Emblema	kai kuriems specialioms aprangos ir kt. gaminiams būdingas vaizdinis ar grafinis ženklas, simboliškai žymintis kokią nors informacinę sąvoką.
Epinglė aksomas	rykštinėmis audimo staklėmis išaustas aksomas su kilpeliniu pūku.
Epitropinis pluoštas	pluoštas, kurio paviršius ištisai arba iš dalies padengtas medžiagomis, pakeičiančiomis vieną ar daugiau pluošto savybių (pvz., elektrinį laidumą).
Erio šilkas / ricininis šilkas	laukinio, ricinmedžio medžio lapais mintančio šilkaverpio (<i>Phylosamia ricini</i>) vikšro liaukų išskirtas šilkas.
Ėriukų vilna	pirmamečių avių vilna; ji plonesnė už tos pačios veislės suaugusių avių vilną; prekyboje tekstilės gaminių etiketėse nurodoma „ėriukų vilna“, jei ji pagaminta iš 100 % natūralios vilnos, kurios bent vieną trečdalį sudaro ėriukų vilna.

Ėsdinamasis marginimas	audinių marginimo būdas, kai audinys nudažomas lygia spalva, o po to marginama dažų ėsdinamąja medžiaga; išėsdinus likę dažai užfiksuojami brandintuve, audinys išplaunamas iš užfiksuojamas.
Eskizas	vienkartinis aprangos gaminio modelio ar kt. objekto apytikslis, paprastai ranka daromas piešinys popieriuje ar kompiuteryje, jo bendro vaizdo ir esminių bruožų metmenys; reikalingas toliau modeliuojant ir modelį konkretinant.
Etaminas	permatomas, labai lengvas, retas drobinio pynimo audinys iš karštinių medvilninių verpalų; apdailos metu apretuojamas standinamuoju apretu. Iš jo siuvamos suknelės, palaidinės, marškiniai.
Etiketė	matomoje vietoje prie drabužio ar kt. aprangos gaminio ar jo pakuotės tvirtinama kortelė, kurioje žymimas gamintojas, gaminio pavadinimas, jo dydis ir kt. informacija.

Fajus	tankus, šilkinis, nežymaus ripsinio efekto audinys.
Faktūra	1) įvairiais būdais (linijomis, potėpiaais, kalto smūgiais) išgauta dailės kūrinio paviršiaus savybė (lygumas, šiurkštumas, grubumas); 2) kurio nors daikto paviršiaus apdirbimo arba sandaros ypatumai; 3) išsiųstų arba parduotų pirkėjui prekių sąskaita, kurioje nurodoma prekių rūšis, kiekis, kaina ir visos pirkėjui priskaitomos išlaidos.
Fasonas	erdvinės formos paviršiaus vaizdas, pavyzdys, sukirpimas, originalus, papildomas bruožas, išskiriantis aprangos gaminio modelį iš kitų.
Fetras	geros kokybės tankus veltinys skrybėlėms ir kt.
Figūra	kūno išoriniai kontūrai, sudėjimas, formos, proporcijos; turi įtakos aprangai ir gali keistis priklausomai nuo jos.
Figūros matmenys	žmogaus kūno matmenys, paprastai centimetrais, išmatavus atstumus tarp antropometrinių taškų.
Filjerinė neaustinė medžiaga	neaustinė medžiaga, pagaminta filjeriniu būdu suformuojant klodą iš sulipusių sintetinio termoplastinio polimero gijų; vartojama pamušalams, technikos.
Filtravimo audinys	stiprus audinys, skirtas filtruoti.
Fiziologinės drabužių ypatybės	drabužių savybės, suteikiančios juos vilkinčiam žmogui komforto jausmą, priklauso nuo medžiagų, iš kurių pagaminti drabužiai, ir nuo drabužių konstrukcijos.
Flamė	dekoratyvinis audinys iš flamė siūlų.
Flamė siūlas	fasoninis siūlas su įvairiaspalvėmis stormenomis.
Flanelė	šiltas, minkštas, ir tankus, medvilninis ar vilnonis, ruoželinio arba drobinio pynimo audinys, pašiauštas iš vienos pusės, naudojama marškiniams, naktiniams.
Fliokonė	storas, minkštas vilnonis paltinis kočiotinių verpalų audinys, kuriame papildomi ataudai, vadinami pjautiniais, perdengia viršutinius metmenis ilgomis kilpomis; apdailos metu daug kartų šiaušiant, kilpos yra nupjaunamos ir sudaromas audinio pūkas.

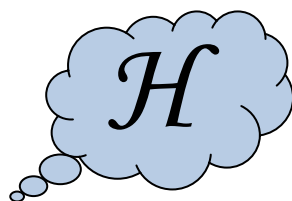
Florentinas	lengva šilkinė menkesnės kokybės tafta.
Forma	1) išorinis daikto pavidalas, kontūrai; 2) nustatytas ko nors pavyzdys; šablonas; 3) meno kūrinio išraiškos priemonių visuma, vaizdavimo būdas; 4) įtaisas su tuštyme, kuri papildoma kokios nors medžiagos ir suteikia gaminiui norimą pavidalą.
Formos pastovumas, formos stabilumas	išorinių veiksnių veikiamos medžiagos geba išlaikyti savo formą.
Frakas	vyriškas oficialus drabužis, dažniausiai juodas, priekyje trumpas švarkas su ilgais suapvalintais skvernais užpakalyje ir iškirptais priešakyje.
Fresko	standus, stiprus, vilnonis šukuotinis drobinio pynimo audinys iš sukrių vienspalvių ar dvispalvių verpalų. Iš jo siuvami vyriški kostiumai.
Frizas	sunkus, tvirtas, šiurkštus audinys, audžiamas iš storos antrinės vilnos, paprastai pilkų spalvų.
Frizė aksomas	rykštinėmis staklėmis gaminamas pūkinis žemo kilpelinio pūko audinys.
Fuleravimas	lengvas vilnionių ir pusvilnionių gaminių vėlimas, siekiant jiems suteikti minkštumo ir tankumo.
Fuliaras	lengvas, ruoželinis arba atlasinis pynimas išaustas, dažniausiai margintas, šilkinis arba kitokių daugiagijų siūlų audinys.
Furnitūra	aprangos gaminių pagalbinės jungiamosios, segamosios, sutvirtinamosios ar dekoratyvinės medžiagos ir detalės iš metalo, plastiko, tekstilės ir kt. medžiagų.

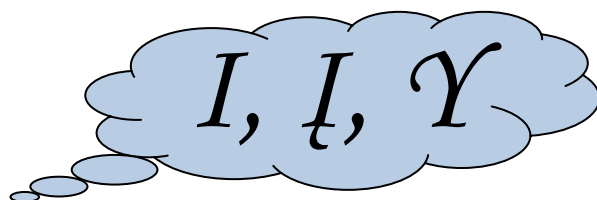
Gabardinas	tankus diagonalinio, rečiau – kordinio pynimo audinys, kurio paviršiuje vyrauja metmenys. Audžiamas iš vilnionių, medvilninių arba viskozinių verpalų. Dažnai išaustas iš plonų šukuotinių vilnionių verpalų. Naudojamas moteriškoms suknelėms ir vyriškiems lengviems kostiumams.
Galanterija	kai kurie asmeniniai, aprangos ir tualetu plačiai vartojami reikmenys, pvz., juostos, nėriniai, pirštinės, skėčiai, diržai, kaklaraiščiai, piniginės, rankinės ir kt.
Galanterijos verpalas	verpalas, skirtas kaspinams, nėriniams, tiuliams, tinklams ir kt. gaminti.
Galifė	[pagal prancūzų kavalerijos generolą Gastoną Galifė] vyriškos ar moteriškos kelnės, glaudžiai dengiančios blauzdą, paprastai įleidžiamos į batus ir labai platėjančios virš kelių, pradžioje mūvėtos tik kariškių.
Galionas	1) pinta, austa arba megzta juostelė su įpintais metaliniais siūlais; vartojama drabužiams arba baldams papuošti; 2) senovinis moterų galvos papuošalas – brokatinė gėlėta juosta.
Galvena	lino vaisius – apskrita dėžutė su sėklomis; galvenos auga stiebo atšakų galuose.
Gaminio priežiūros etiketė	prie gaminio tvirtinama kortelė, kurioje simboliais pažymėta jo priežiūros instrukcija.
Gamyba	organizuotas produkcijos gaminimas, pvz., verpalų, audinių, mezginių, neaustinių medžiagų.
Garankštis	neilga siūlo dalis, susidvejinusi ir susisukusi savaime dėl sukrumo nestabilumo, kai nepakankamai įtempta; įausta arba įmegzta į gaminį gali jame sudaryti ydą. Suktiniuose siūluose gali sudaryti fasoninį efektą.
Garderobas	vieno žmogaus drabužių, avalynės, aksesuarų ar kt. aprangos reikmenų rinkinys, kurį konkretus žmogus vartoja pasirinktinai vienu metu, kaitaliodamas pagal aplinkybes ir norus.
Gazas	permatomas ažūrinio (rečiau drobinio) pynimo audinys.

Geltvilnė	nuo gyvūno šlapimo ar kt. veiksmų pageltusi ir susilpnėjusi vilna.
Gelumbinis atlasinis pynimas	metmeninis atlasinis pynimas, kai mezgant atviros ar uždarnos kilpos sudaromos kas antrame kilpų stulpelyje paeiliui.
Gelumbė	audinys iš vilnonių kočiotinių verpalų, apdailos metu smarkiai suveltas, šiauštiniu kirptu pūku. Vartojamas paltams, vyriškiems kostiumams.
Geotekstilė	tekstilės gaminys, dažniausiai neaustinė medžiaga, naudojama žemės ūkyje ir statyboje: filtravimui, drenažui, sutvirtinimui, stabilizavimui, tiesiant kelius, statant užtvankas, kontroliuojant dirvos eroziją ir pan.
Geroji pusė	audinio ar mezginio pusė, kuri yra matoma vartojant jį pagal paskirtį.
Getrai	įvairaus ilgio, be apatinės (pėdos) dalies apavas, audeklinis, fetrinis ar odinis, paprastai su skersiniu dirželiu per pėdos apačią, maunamas ar segamas šone virš pėdos, avimas dėl šilumos ar elegancijos: blauzdinės, staibinės, keliautės ir pan.
Gija	pavienis neapibrėžtai ilgas pluoštas; dažniausiai būna cheminės (dirbtinės arba sintetinės), o natūralios – tik šilko.
Gijinis siūlas	siūlas, sudarytas iš vienos ar daugiau (paprastai nuo keliolikos iki šimto) gijų.
Gipiūras	ažūrinis nėrinys su iškilioju akytu storesniu siūlų raštu, pagamintas dažniausiai siuvinėjamąja arba pinamąja ir siuvinėjamąja technika.
Gyvūninis pluoštas	natūralusis pluoštas, susidarantis gyvūnų organizmuose – plaukai arba liaukų išskyros.
Glamžumas	tekstilės gaminių savybė raukšlėtis vartojant.
Glamžus	kuris lengvai glamžosi (pvz., glamži medžiaga).
Glaustinukė	aptemptas drabužis, dengiantis liemenį, dažnai ir rankas bei kojas (marškinėliai ir kelnaitės drauge).
Glebnumas	medžiagos geba deformuotis nuo mažų jėgų.
Gniuždymas	išorinis priešpriešinis spaudimas.
Gniužumas	priešpriešiais iš išorės slegiamos medžiagos geba sugniužti.
Gobelenas	meniškas, daugiaspalvis, lygusis, sieninis rankų darbo kilimas, audžiamas rėminėmis staklėmis, įtemptus vienspalvius metmenis atskiruose piešinio plotuose iškaišant įvairių spalvų ataudais drobiniu pynimu.

Golfas	1) sportinis megztinis su aukšta prie kaklo prigulančia apykakle, užmaunamas per galvą; 2) tokio megztinio apykaklė.
Gracija	1) moteriškas elastingas platus korsetas, apimantis liemenį ir palaikantis krūtinę; 2) žavi, gracinga moteris.
Granito audinys	audinys, dažniausiai vilnonis ar medvilninis, išaustas granito pynimu.
Grenadinas	lengvas šilkinis ar iš kitokių daugiagijų siūlų suknelinis, juostuoto ar languoto pynimo audinys.
Grifas	kompleksinis gaminio arba siūlų kokybės įvertinys pagal lietimą pojūtį.
Grogenas	drobinio pynimo su ranteliais ataudų kryptimi audinys. Ripsinis audinio efektas yra ryškesnis negu taftos ar fajaus.
Grižtamoji deformacija	deformacija, išnykstanti nelikus ją sukėlusio veiksnio.
Grižtamoji geba	medžiagos geba grįžti į pirmykštę būseną (atgauti pirmykštę formą ir pan.).
Grynavilnis	sudarytas iš 100 % vilnos, tačiau nebūtinai vien tik iš pirminės (natūralios).
Guma	elastomerinė medžiaga: vulkanizuotas gamtinis arba sintetinis kaučiukas.

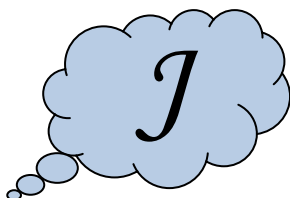

Hairkordas	lengvas medvilninis audinys su smulkiais ranteliais.
Henekenas	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš furkroido agavos (<i>Agave furcroydes</i>), auginamos Meksikoje ir Vest Indijos salyne, lapų. Savybėmis labai panašus į sizalį, todėl kartais vadinamas ir sizaliu.
Henrieta	labai minkštas ir elastiškas ruoželinio pynimo audinys iš šilkinių ar kitokių daugiagijų siūlų metmenų ir labai plonų šukuotinių merino vilnos verpalų ataudų; ataudai yra daug tankesni už metmenis. Vartojamas palaidinukėms, sijonams ir suknelėms.
Hidrauliškai perpinta neauštinė medžiaga	neauštinė medžiaga, gaunama pluošto klodo plaukelius supinant tūtomis sudaromu vandens srautu.
Higieniškąs	atitinkantis higienos reikalavimus, saugantis sveikatą.
Higroskopiškumas	1) medžiagos geba sugerti ore esančius vandens garus; 2) kiekybinė tos gebos charakteristika.

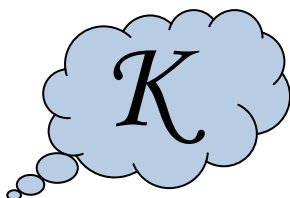

Ilgapluoštė medvilnė	medvilnė, vidutiniškai 35–60 mm ilgio, gaunama iš Barbadoso medvilnės krūmų. Ji yra ir plonapluoštė.
Ilgapluoštė vilna	ilgavilnių pusiau plonavilnių avių vilna. Plonavilnių avių vilna, ilgesnė negu 70 mm.
Imperinis satinas	tankių ataudų audinys, išaustas aštuonių nyčių satininiu pynimu, kuriam būdinga viena ar daugiau papildomų metmenų perdangų. Audinio paviršius gali būti lygus arba pašiauštas.
Interlokas	plonas, elastinis, iš abiejų pusių vienodas mezginys apatiniams baltiniams.
Irisas	geros kokybės medvilniniai siūlai, skirti mezgimui. Verpalai sukami dviem gijomis. Būna 5 ir 10 prekybinio numerio.
Irus, iri	greitai yrantis (pvz., irus audeklas).
Išdirbis	produkcijos kiekis pagamintas per tam tikrą laiką.
Išėiga	išleisto produkto ir pradinės medžiagos masių santykis; paprastai išreiškiamas procentais.
Išėiginiai drabužiai	drabužiai, dėvimi oficialiomis ar iškilmingomis progomis.
Iširusios kilpos	mezginio yda: kai kuriose vietose mezginys prairęs; susidaro dėl nulūžusių arba deformuotų mezgimo mašinos adatų, pažeistų platinų ar netaisyklingo presavimo, todėl iš siūlų nesudaromos kilpos.
Iškarpa	iškirpta ar išpjauta iš popieriaus, plokščia tam tikros konfigūracijos forma, pagal kurią lankstant ir siuvant galima gauti atitinkamą erdvinę formą (drabužį, apavą).
Iškirptė	apie kaklą iškirpta ar kitaip gauta atvira įvairios konfigūracijos drabužio vieta.
Išklostymas	medžiagų sudėstymas sluoksniais ruošiant sukirpti siuvinio ruošinių detales.
Išsilyginimas	gaminio raukšlių mažėjimas nykstant lenkimo deformacijai, kai pašalintos gaminio apkrovos.

Išvestinis pynimas	audinio pynimas, kuris sudaromas iš elementariojo pynimo (drobinio, ruoželinio, satininio ar atlasinio), nesilaikant šiems pynimams būtinų sąlygų – gali būti daugiau nei viena skirtinga nuo visų likusiųjų perdanga, nepastovus žingsnis, nelygūs metmenų ir ataudų raportai.
Išvirkščioji pusė	audinio ar mezginio pusė, kuri nėra matoma vartojant jį pagal paskirtį; priešinga gerajai pusei.
Įdėklas	į drabužio vidų įsiūta audinio, mezginio, neaustinės ar kt. medžiagos detalė, skirta drabužio standumui, šiluminei varžai, formos stabilumui padidinti.
Įdėklų audinys	stiprus lininis ar medvilninis drobinio pynimo audinys. Gali turėti arba neturėti standinamojo klijinio apreto. Naudojamas daugiausiai siuvant vyriškus viršutinius drabužius.
Įmuilinimas	veliamos medžiagos įmirkimas muilo tirpale. Įmuilinti galima atskirame įrenginyje arba tiesiog vėlimo mašinoje.
Įrankis	rankinis instrumentas, rankose laikoma darbo priemonė.
Įrenginys	tam tikrą technologinę operaciją ar jų seką atliekanti mašina.
Įsiuvas	įsiūta drabužio dalis, siūlė drabužiui įjinti.
Įspaustinis pliušas	pliušas, kurio paviršiuje raštas įspaudžiamas kalandre apšildomais velenais su iškilu piešiniu.
Yda	medžiagos, gaminio, mašinos arba proceso bloga ypatybė, trūkumas, defektas.
Ydinga vilna	menkos kokybės, nepilnavertė vilna, pvz. badvilnė, geltvilnė ar itin užteršta vilna.

Juchtas	galvijų, arklių, kiaulių oda, rauginta mišriu būdu (iš pradžių chromo druskomis, po to – su tanidais ir sintanais); vartojamas karinės ir sunkios darbinės avalynės, sandalų viršui, pakinktams.
Juosta	ilgas (2–3 m) bei siauras (1–20 cm) tekstilės gaminy; gali būti austinis, megztinis, pintinis. Skirta susijuosti kelnėms ar sijonams.
Juostinis apmetimas	dvipakopis apmetimas; pradžioje metmenų juostos iš kelių šimtų siūlų paeiliui apmetamos ant apmetimo mašinos būgno, o po to visos juostos kartu įriečiamos į staklių metmenų veleną.

Kailiavilnė	vilna, gauta cheminėmis, fermentinėmis arba bakteriologinėmis priemoneėmis pašalinus negyvų gyvulių plaukų dangą.
Kailiniai	žieminis paltas, dažniausiai ilgas, pasiūtas iš natūralaus ar dirbtinio kailio, plaukais į išorę arba į vidų.
Kaklaraištis	1) tam tikros formos, nevienodo pločio šilkinė ar kt. medžiagos juosta, parišama specialiu mazgu po marškinių apykakle kaboti ant krūtinės; svarbus vyriškų drabužių aksesuaras; 2) ant marškinių apykaklės dėl gražumo rišamas raištis; 3) dekoratyvinė įvairios formos aprangos detalė, rišama ant kaklo, siuvama iš audinio ar mezginio. Gali būti ir austinė ar pintinė juostelė.
Kaklaskarė	plonos medžiagos skarelė, rišama ant kaklo, vietoj kaklaraiščio, kaip dekoratyvinis aprangos akcentas.
Kambis	augalų antrinis gaminamasis audinys; stiebuose sudaro ploną sluoksnį tarp karnienos ir medienos.
Kamėja	1) gemos rūšis; 2) iškiliai iškaltas arba išraižytas brangakmenis ar pusbrangis akmuo, papuošalas.
Kamlotas	plonas, blizgus, drobinio pynimo vilnonis (dažnai ožkų vilnos) su įterptais šilkiniais siūlais audinys, vartojamas aprangai ar apyvokos reikmenims.
Kamža	liturginis drabužis – balti platūs iki kelių marškiniai trumpomis rankovėmis.
Kanapė	vienmetis žolinis augalas, paplitęs Europoje, Azijoje. Pluoštui auginamos sėjamosios kanapės (<i>Cannabis sativa</i>).
Kanapių pluoštas	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš kanapių stiebų karnienos.
Kandis	drugys (<i>Tineola biselliella</i>), kurio vikšrai minta baltymingais pluoštais.
Kantas	lygintuvu sulyginta kelnų briauna.
Kanva	stiprus nebalintas kanapinis arba lininis audinys, skirtas burėms, tapybai; plonesnis – apmušalams arba siuvinėtiems gaminiams.

Kapokas	pluoštas, nuimtas nuo tropinių augalų – kapoko medžių (<i>Ceiba pentandra</i>) sėklų.
Kapriai	labai glaudžiai apgulančios, trumpos dažniausiai iki vidurio blauzdos ir su skeltukais šonuose, kelnės.
Kapronas	poliamidas; audinys, kaip nailonas.
Karbonizuota vilna	vilna, iš kurios, apdorojus chemiškai, pašalinti įvairios kilmės celiulioziniai teršalai.
Karčiavilnė	arklio karčių arba uodegos vilna.
Karolis	1) atskiras vėrinio, rožančiaus rutuliuko ar kitokio pavidalo narelis; 2) vėrinys.
Karšimas	pluošto arba kelių pluoštų mišinio masės valymas ir skaidymas į pavienius plaukelius; pluošto sluoksnis leidžiamas tarp judančių dantytų arba adatytų paviršių. Pagamintas nenutrūkstamas karšinys suglaudindamas ir gaunama sluoksna. Kočiotiniame vilnos karšime karšini padalijus į siauras juosteles ir jas sukočiojus, gaunami pusverpaliai.
Karšinys	karštuvuose pagamintas platus, vienodas, gana tankus pluošto sluoksnelis.
Kartūnas	lengvas, lygus ar margintas drobinio pynimo medvilninis audinys, naudojamas suknelėms, palaidinėms, marškiniams.
Kaspinas	juosta, skirta drabužiams ir galvos apdangalams puošti, kasoms pinti.
Kašgoros vilna	kašgoros ožkų vilna (veislė gauta sukryžminus kašmyro ožkas su angoros ožiais).
Kašmilonas	poliakrilo nitrilo pluošto, gaminamo Japonijoje, prekiniu pavadinimas.
Kašmyras	plonas, stiprus audinys iš kašmyro vilnos. Sumaišius su avių vilna, padidėja audinio atsparumas dėvėjimui.
Kašmyro vilna	pluoštas iš kašmyro ožkų (<i>Capra hircus laniger</i>) plaukų.
Kazeinas	pieno baltymas, vartojamas dirbtiniam pluoštui gaminti.
Kazeino pluoštas	dirbtinis pluoštas iš kazeino.
Kedenimas	mechaninis stambių pluošto kuokštų skaidymas mažesniais kuokšteliais. Kedenant pluoštas valomas, kuokšteliai purenami.
Kelnės	apatinę liemens dalį ir kojas dengiantis drabužis, su ilgomis klešnėmis kiekvienai kojai, kurį ant kūno laiko juosmens dalis, prisegta sagomis ar petnešomis, suveržta guma arba diržu.

Kenafas	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš vienmečio žolinio augalo – kenafu (<i>Hibiscus cannabinus</i>) stiebų; savybėmis labai panašus į džiotą.
Kendyris (stepuko pluoštas)	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš daugiamečio augalo – stepuko (<i>Apocynum</i>), auginamo vidutinio ir subtropinio klimato juostose, stiebų.
Kepurė	1) galvos apdangalas be atbrailų, paprastai glaudžiai apgaubiantis galvą, su snapeliu; 2) įvairios formos siūtinis arba megztinis galvos apdangalas be atbrailų, paprastai glaudžiai apgaubiantis galvą, su snapeliu.
Keraminis pluoštas	ugniai atsparus neorganinis cheminis pluoštas.
Ketliuoti	narstyti – sujungti trikotažo gaminių kraštines kilpas.
Kiderminsterio kilimas	lygusis raštuotas dvisluoksnis kilimas, audžiamas žakardinėmis staklėmis, dažniausiai drobiniu pynimu, sukeičiant sluoksnius.
Kilimas	sunkus raštuotas, lygaus ar pūkuoto paviršiaus austinis, megztinis, rištinis ar neaustinis tekstilės gaminytis, naudojamas grindų dangai, sienoms papuošti.
Kiliminis verpalas	storas kočiotinis verpalas iš storosios arba pusstorės vilnos, skirtas kilimo gerosios pusės kilpeliniam ar lygiam paviršiui sudaryti.
Kiloteksas	verpalų gamybos pusgaminių ir storų siūlų ilginio tankio vienetas.
Kilpa	1) siūlo ar gaminio išlanka; 2) pagrindinis mezginio sandaros elementas, susidedantis iš kilpos pagrindo ir platinos lanko (skersinio mezginio) arba iš kilpos pagrindo ir tšos (metmeninio mezginio); 3) skylutė, ąsa drabužyje labai susegti.
Kilpų raštas	mezginio raštas, susidarantis keičiant kilpų formą, dydį ar išdėstymą.
Kilpų stoka	kilpinio audinio yda: juosta be kilpų, atsirandanti netinkamai tiekiant metmenis.
Kilpų stulpelis	vienoje vertikalėje išilgai mezginio esančios kilpos.
Kiltas	trumpas languotas sijonas, tradicinis škotų kalmiečių drabužis.
Kimono	1) japonų tautinis apdaras – ilgas, laisvas, per liemenį sujuosiamas specialia juosta (<i>obe</i>), plačiomis ištisinio kirpimo rankovėmis (<i>sodėmis</i>); 2) ištisinio kirpimo rankovės.

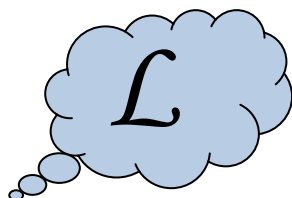
Kintamasis platiravimas	mezginio raštuotojo platiravimo sudarymo būdas, sukeičiant platiravimo ir pagrindo siūlus.
Kirpimas	1) audinio, mezginio ar neaustinės medžiagos ruošimas siūti, kai iš jos kerpamos siuvimo detalės; 2) pūkinės dangos lyginimas arba pūko ir išsikišusių siūlgalių šalinimas nuo audinio arba mezginio paviršiaus.
Kišenė	maišelio formos drabužio dalis smulkiems daiktams susikišti.
Kykas	moteriška ar vaikiška visą galvą gaubianti, dažniausiai iš balto perkelio ir su lankeliu, kepuraitė, gali būti rišama po smakru ar po skarele.
Klijuotinė neaustinė medžiaga	neaustinė medžiaga, gaminama sutvirtinant tekstilės pluoštų arba siūlų klodą klijinėmis rišamosiomis medžiagomis įmirkymo, purškimo, marginimo, putų ir kt. būdais.
Kliokė	bendras dvisluoksnių (dažniausiai žakadinių) audinių pavadinimas; audiniai pasižymi skirtingų sluoksnių traukumu, nes sluoksniai yra iš skirtingų žaliavų bei kitokio sukrumo daugiagijų siūlų. Sukeičiant sluoksnius pagal piešinio kontūrą, gaunamas ruplėtas audinio raštas. Vartojamas puošnioms vakarinėms suknelėms.
Klodas	tam tikro pločio, didelio ilgio tankaus pluošto kuokštelių sluoksnis.
Klodelis	iškedento ir į pavienius plaukelius išskaidyto, tam tikra tvarka sudėstyto pluošto sluoksnis.
Klojinys	vienu ar keliais sluoksniais ant klojimo stalo patiestas, sukirpti paruoštas audinys, mežginys ar neaustinė medžiaga.
Klojėjimas	1) biologinis linų arba kanapių stiebelių apdorojimo būdas, norint susilpninti pluošto ir stiebelių medienos ryšius: stiebelius, laikomus paklotus ant vejos, natūraliomis sąlygomis veikia mikroorganizmai; 2) vienu ar keliais sluoksniais ant klojimo stalo patiestas, sukirpti paruoštas audinys, mežginys ar neaustinė medžiaga.
Klostavimas	pastovių gaminio klosčių sudarymas.
Klostė	tvarkinga gaminio raukšlė.
Klostymas	tvarkingas audinio, mežtinės ar neaustinės medžiagos sudėjimas klostėmis ant padėklo, pasibaigus apdailai arba tarp apdailos operacijų.
Klumpės	seniau avėtas, iš vieno neskalištos medienos (alksnio, gluosnio, beržo, epušės ir pan.) gabalo skobtas apavas; sietinas su Prancūzija, Olandija, Belgija, Danija, Vokietija, t. p. ir su Lietuva, kurioje paplito XVIII a. pr.

Kočiojimas	pluošto sluoksnelės plaukelių glaudinimas tarp dviejų paviršių, slenkančių sluoksnelės judėjimo kryptimi ir slankiojančių skersai priešingomis kryptimis; taip susidaro kočiotinis pusverpalis.
Kočiotinė vilna	vilna, paprastai ne ilgesnė nei 55 mm, tinkama verpti pagal kočiotinę sistemą.
Koiras	pluoštas iš nudraskyto kokoso palmių (<i>Cocos nucifera</i>) riešutų plaušinio apvalkalo.
Kojinės	megzti, kartais siūti įvairaus ilgio tekstilės gaminiai kojoms apauti: pėdkelnės, ilgos kojinės, puskojinės, kojinitės ir pan.
Kokybė	objekto (produkto ar paslaugos) savybių visuma, tenkinanti išreikštus ir numatomus poreikius.
Kokonas	kietas apsauginis žemės riešutų kevalo arba kiaušinio formos šilkaverpio lėliukės apvalkalas, sudarytas iš vikšro suverptų susiklijavusių šilko gijų.
Kokono siūlas	šilkaverpio suverptas šilko siūlas.
Kokonų išvijimas	kokonų minkštinimo, siūlų galų radimo, keliolikos jų sujungimo į žaliavinį šilką ir lenkimo į sruogas procesas.
Kolageno pluoštas	dirbtinis pluoštas, pagamintas iš gyvūnų jungiamuosiuose audiniuose esančio fibrilinio baltymo. Vartojamas šepėčių šeriams, chirurginiams siūlams.
Kolekcija	sisteminis tam tikro asortimento arba vieno autoriaus sukurtas meninių ar vartojimo daiktų, pvz., aprangos reikmenų, rinkinys.
Koljė	vėrinys – kaklo papuošalas iš brangiųjų, pusbrangiųjų arba dirbtinių akmenų (dažniausiai aptaisyty tauriaisiais metalais).
Koloritas	1) spalvų visuma; 2) vyraujantis vienas, bendras derinys.
Kolorimetras	prietaisas spalvai nustatyti.
Kombinezonas	lakūnų, traktorininkų, šachtininkų ir kt. darbo kostiumas, palaidinės ir kelnų junginys.
Kombinuotasis pynimas	audinio pynimas, sudaromas įvairiai keičiant vieną ar jungiant kelis pynimus, siekiant suteikti audiniui savitą paviršių ir raštą.
Komfortiškumas	patogumo, jaukumo, ištaigumo ir kt. drabužių ir avalynės savybių derinys, sudarantis sąlygas kūnui, pėdai ir visam organizmui normaliai ir patogiai funkcionuoti.

Komplektas	pilnas kokių nors vienos paskirties daiktų rinkinys (drabužių kompleksas).
Kondicionavimas	medžiagos išlaikymas tam tikrame klimate, norint, kad joje nusistovėtų pastovus sugertos drėgmės kiekis.
Kontrolė	objekto tikrinimas ir rezultatų palyginimas su tam tikrais reikalavimais, norint nustatyti atitiktį.
Korsažas	1) suknelės dalis nuo kaklo iki juosmens; 2) standus platus sijono juosmuo.
Korsetas	apatinis tampus moterų ir mergaičių drabužis liemeniui ir klubams suveržti; gali būti su sagtimis ilgoms kojinėms prisegti.
Kostiumas	1) ansamblis, kurį sudaro žmogaus apranga su visais aksesuarais, šukuosena, kosmetika, turintis tiek estetinę, tiek ir utilitarinę funkciją, ir yra asmenybės išskirtinumo atspindys, jos psichologinė, socialinė ir brandumo charakteristika; 2) kompleksas iš dviejų ar daugiau drabužių.
Koptų audinys	plonas, tankus audinys. Medvilniniai metmenys ir spalvoti vilnoniai ataudai sudaro drobinį pynimą, kuriame pavaizduoti liaudiški motyvai, gyvūnai ar to meto kiti populiarūs ornamentai, vėliau įtraukti krikščioniškieji simboliai.
Kordinis velvetas	pūkinis audinys, kurio pūko, sudaryto iš ataudų, kilpelės prie pagrindo tvirtinamos taip, kad sudarius pūką atsirastų metmenų kryptimi einantys ranteliai. Vartojamas laisvalaikio ir darbinei aprangai.
Korteksas	iš verpstės formos ląstelių sudarytas vidinis (po žvyneliais) vilnos plaukelio kamienas.
Kortos	audinio užtaisymo brėžinio dalis, sudaroma atsižvelgiant į vėrimo į nytis būdą, norint suformuoti numatytą audinio pynimą.
Kostiumas	kompleksas iš dviejų ar daugiau drabužių.
Kotoninas	sudėtinis (pvz., linų ar kanapių) pluoštas, suskaidytas į pavienius plaukelius ir dėl to panašus į medvilnę.
Kotonizavimas	sudėtinio (pvz., linų ar kanapių) pluošto skaidymas į pavienius plaukelius cheminiu arba mechaniniu būdu.
Kotono mašina	automatinė plokščioji skersinio mezgimo vienos adatinės mašina su kabliukinėmis adatomis, kurioje vienu metu gali būti mezgama nuo vieno iki keliasdešimt gaminių išklotinių arba tam tikros formos detalių.

Koverkotas	labai tankus vilnonis, pusvilnonis ar medvilninis audinys, išaustas diagonaliniu pynimu su išryškintomis metmenų perdangomis. Ataudai esti vienspalviai, o metmenys – suktiniai mulinė siūlai. Vartojamas paltams, kartais kostiumams.
Kraštavimas	krašto mezgimas neiriuoju arba dvigubuoju lygiuoju skersiniu pynimu, dažnai naudojant papildomą guminį arba elastano siūlą.
Kraštinė kilpa	kraštinė skersinio mezginio eilutės kilpa, neleidžianti mezginiui iširti.
Kraštų nytis	nytis audinio kraštų metmenų žiotims sudaryti (audžiant naudojamos bent dvi tokios nytys).
Kreiptukas	keraminis, stiklinis arba plieninis strypelis judančiam siūlui nukreipti.
Krepas	1) neglamžus krepinio sukrumo vilnonių verpalų audinys; 2) bendras pavadinimas audinių, dažnai lengvų, nelygiu gruoblėtu arba smulkiai raukšlėtu paviršiumi, susidariusiu naudojant krepinio sukrumo siūlus arba krepinį pynimą.
Krepdešinas	plonas, lengvas drobinio pynimo krepas, išaustas iš šilko metmenų ir prašaunamų paeiliui poromis krepinio S ir Z sukrumo šilko ataudų. Naudojamas suknelėms ir palaidinukėms.
Krepmarokenas	krepas, išaustas drobinio pynimu iš šilko arba dirbtinio pluošto daugiagijų siūlų metmenų ir prašaunamų paeiliui poromis krepinio S ir Z sukrumo ataudų. Ataudai esti storesni už metmenis, dėl to audinyje išryškėja skersiniai rumbeliai. Paprastai margintas, vartojamas suknelėms ir palaidinukėms.
Krepsatinas	krepas, išaustas satininiu pynimu iš šilko arba dirbtinio pluošto daugiagijų siūlų. Ataudai esti krepinio S ir Z sukrumo, prašaunami paeiliui poromis ir vyrauja audinio geroje pusėje. Vartojamas moteriškiems viršutiniams drabužiams.
Krepšifonas	iš labai sukrių šilkinų arba cheminių kompleksinių siūlų drobinio pynimu išaustas plonas audinys.
Krepšys	įvairių konstrukcijų dėklas, skirtas daiktams nešioti, dažniausiai priskiriamas prie odinės galanterijos gaminių.
Krepžoržetas	krepas, išaustas drobinio pynimu iš krepinių S ir Z sukrumo metmenų ir ataudų, paeiliui poromis. Audžiami iš šilko, ir cheminių pluoštų, ir medvilniniai, ir vilnoniai krepžoržetai. Vartojami moteriškiems viršutiniams drabužiams.

Kretonas	vidutinis ar sunkus medvilninis drobinio pynimo audinys, paprastai marginamas didelio raporto augaliniais raštais; apdaila suteikia jam matinę išvaizdą; naudojamas patalynės apvalkalams, suknelėms, chalatams.
Krizetas	tankokas, vidutinio sunkumo medvilninis audinys laužyto ruoželinio pynimo. Metmenys paprastai tamsiai mėlynos spalvos, ataudai iš žaliavinio audinio arba balti ir paprastai iš laisvai susuktų vigoninių verpalų. Geroji pusė lygi su labai akivaizdžiu pynimu; išvirkščioji pusė šukuotinė. Naudojamas vyriškiems apatiniams drabužiams.
Krosbredų vilna	vienalytė tam tikrų avių veislių, išvestų kryžminant merinosus ir pusiau plonavilnes ar pusiau storavilnes avis, vilna.
Ksantogenatas	geltonos spalvos milteliai, gaunami jungiantis šarminėi celiuliozei su anglies disulfidu; tarpinis viskozės pluošto gamybos produktas.
Ksenotestas	prietaisas tekstilės medžiagų senėjimui tirti, susidedantis iš dirbtinio klimato kameros, kurioje bandiniai švitinami ksenono lempa ir veikiami dirbtinio lietaus.
Kultūrinis šilkaverpis	1) drugys (<i>Bombyx mori</i>), paplitęs tropinėse ir subtropinėse klimato juostose, jo vikšrai minta šilkmedžio lapais ir, virsdami lėliuke, išskiria po dvi sericinu apgaubtas šilko gijas, iš kurių susisuka kokoną, auginamas kaip naminis gyvūnas; 2) šio drugio vikšras.
Kultūrinių šilkaverpių šilkas	kultūrinio šilkaverpio (<i>Bombyx mori</i>) vikšrų liaukų išskirtas pluoštas.
Kuokštelinis pluoštas	cheminis pluoštas, gautas nustatyto ilgio atkarpomis supjausčius arba sutraukius gijų gniūžtes.
Kuokštelis	glaudžiai sukibusių ar šalia vienas kito išdėstytų plaukelių grupė.
Kuponas	plokščias arba maišo pavidalo megztinis pusgaminis. Jo pradžia mezgama neiriuoju pynimu, o kitos dalys gali būti numegztos skirtingais pynimais. Vienas kuponas nuo kito atskiriamas skiriamosiomis eilutėmis.
Kupranugarių vilna	surenkami besišeriančių vienkuprių ar dvikuprių kupranugarių plaukai; plona vilna vartojama megztiniams, apklotams ir kt.; stora – kilimams, veltiniams ir kt.
Kutai	1) tekstilinės medžiagos, dažniausiai audinio ar nėrinio, krašto laisvi siūlai ar siūlų kilpos, skirtos puošybai; 2) gaminio dalis iš siūlų galų ar kilpų, papuošianti jo kraštą, gali būti neriama, pinama, mezgama mašina arba rankomis.

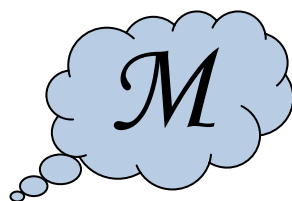

Laidynė / lygintuvas	<ol style="list-style-type: none">1) buitinis arba pramoninis kaitinamas prietaisas drabužiams lyginti, su metaliniu padu, dažniausiai su garinimo įtaisu;2) metalinis įrankis, paprastai kaitinamas, naudojamas avalynės formavimo ar apdailos metu atsiradusioms raukšlėms ir apdailos nelygumams lyginti ir šalinti;3) prietaisas tekstilės gaminiams, siuviniams ar jų dalims lyginti.
Laidumas orui	<ol style="list-style-type: none">1) akytos medžiagos geba praleisti orą;2) kiekybinis šios gebos rodiklis.
Laidumas vandeniui	<ol style="list-style-type: none">1) medžiagos geba praleisti vandenį;2) kiekybinis šios gebos rodiklis.
Laikra	Du Pont de Nemours (JAV) kompanijos gaminamo elastano prekybinis pavadinimas.
Laipsniavimas	medžiagų skirstymas laipsniais iš eilės pagal konkretų požymį ar jų grupę.
Laisvalaikio drabužiai	drabužiai poilsiui.
Laisvas ataudas	audinio yda: jo kraštas banguotas ir ilgesnis už visą audinį; atsiranda dėl nesuderintos audinio fono ir krašto sandaros arba kai įaudžiami per mažai įtempti krašto siūlai.
Lajocelis	dirbtinis celiuliozinis (medienos celiuliozės) pluoštas. Pluošto kodas CLY.
Lamelė	metmenų saugiklio plokštelė, kuri uždedama audinio staklėse ant kiekvieno metmenų siūlo arba pro kurią metmenų siūlas praveriamas; trūkus siūlui, lamelė krinta, ir dėl mechaninio ar elektroninio impulso audinio staklės staigiai sustabdomos.
Lampasas	siauras, ilgas antsiuvas, kontrastingos spalvos juosta, prisiūta išilgai uniforminių, smokingo ar frako kelnų šonų.
Lamų vila	kupranugarių šeimos gyvulių – tikrųjų lamų, auginamų Pietų Amerikoje, vilna, savybėmis primenanti moherį.
Lankstumas	kūno savybė lengvai deformuotis nuo lenkimo jėgų.

Lanktis	prietaisas siūlams į sruogas vynioti.
Lanolinas	vilnos riebalų pagrindinė vaškinė medžiaga.
Lapinis pluoštas	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš augalų lapų arba lapamakščių, pasižymi stiprumu ir standumu.
Lastikas	blizgantis medvilninis audinys; paprastai vartojamas pamušalui, marškiniams.
Lastikinis pynimas	skersinis mezginio pynimas, kuriuo mezgant dešininės ir kairinės kilpos esti išsidėsčiusios vienoje kilpų eilutėje, bet kilpų stulpelyje yra tik vienu ar dviem – dešininės ir kairinės – kilpos; žymimas dviem skaičiais (pvz., 1+1, 6+3): pirmas nurodo dešinių, o antrasis – kairinių kilpų stulpelių skaičių pynimo raporte; jei bent vienas iš skaičių yra didesnis už vienetą (pvz., 2+1), toks lastikinis pynimas vadinamas nepilnuoju.
Lateksas	vandeninė gamtinio kaučiuko arba sintetinio polimero dispersija.
Laukinis šilkaverpis	bendras kelių rūšių šilkaverpių, auginamų laukinėmis sąlygomis, pavadinimas; daugumos jų, paplitusių Japonijoje, Kinijoje, vikšrai minta ažuolo lapais.
Laukinių šilkaverpių šilkas	bendras laukinių šilkaverpių vikšrų liaukų išskirto fibroino gijų pavidalo šilko pavadinimas.
Laužytasis ruoželinis pynimas	ruoželinis pynimas, kuriame pakeista įstrižos linijos kryptis, dažniausiai metmenų kryptimi, rečiau ataudų kryptimi, sudarant „eglutės“ raštą.
Lavsanas	poliesterinio pluošto prekinis pavadinimas.
Lenkimo mašina	mašina siūlams pervyti į sruogas.
Liaunumas	lankstumas, būdingas objektams, pvz., fibrilėms, pluoštams, siūlams, kurių ilgis daug kartų didesnis už storį.
Liemenė	berankovis, liemenį dengiantis siūtinis arba megztinis viršutinis drabužis; drabužis be rankovių, tiesaus, prigludusio ar pusiau prigludusio silueto, dengiantis figūrą nuo pečių iki juosmens ar žemiau, vilkimas ant marškinių ar marškinėlių po švarku, fraku arba kaip viršutinis drabužis, dažniausiai tautinio kostiumo dalis.
Lietpaltis	lengvas užsegamas paltas su rankovėmis, skirtas apsisaugoti nuo kritulių.
Liežuvėlis	liežuvėlinės, griovelinės ar vamzdinės adatos detalė, uždaranči adatos žiotis numetant kilpas. Liežuvėlinės adatos liežuvėlį uždaro ir atidaro kilpa, pasukdama jį apie ašelę stiebelyje. Griovelinės ir vamzdelinės adatos liežuvėlius valdo mezgimo įtaisas.

Ligninas	1) amorfinis polimeras, esantis augaluose ir lemiantis augalinių pluoštų sumedėjimą, standumą; 2) higroskopinė celiuliozinė tvarstomoji medžiaga.
Linaminė	mašina linų šiaudeliams arba stiebeliams laužyti, praleidžiant juos tarp rievėtų velenų.
Linas	1) vienmetis žolinis augalas, auginamas įvairaus klimato zonoje. Pluoštinis linas (<i>Linum usitatissimum</i>) turi vieną stiebą, o aliejinis (<i>L. Humile</i>) – du arba daugiau stiebų; 2) linų pluoštas.
Lininis aksomas	dvigubuoju būdu išaustas aksomas, kurio pjautinis pūkas sudarytas iš lininių verpalų.
Lininis batistas, kembrikas	minkštas, iš labai plonų lininių verpalų išaustas drobinio pynimo audinys; vartojamas vasarinėms suknelėms, nosinėms.
Lininis damastas	žakardinis audinys, pasižymintis prašmatniu augaliniu arba geometriniu raštu, dabar audžiamas ne tik iš lino, bet ir iš medvilnės bei vilnos. Vartojamas lovatiesiems ir staltiesėms. Raštą ir foną sudaro besikeičiantys būtinai suderinti atlaso ir satino pynimai.
Lininis žalias audinys	išaustas, bet neapdailintas lininis audinys.
Linų pašukos	ilgojo linų pluošto saujų šukavimo atliekos.
Linų plaušas	išoriniai linų stiebelių sluoksniai (deginamieji audiniai ir parenchima su pluoštų ryšulėliais), mechaniškai ties kambio sluoksniu atskirti nuo stiebelių medienos.
Linų pluoštas, linas	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš pluoštinių linų stiebų.
Linų spaliai	šapai, susidarantys laužant linų šiaudelių arba stiebelių medieną ir atskiriant nuo jos pluoštą.
Linų stiebeliai	pirminė linų žaliava – nurauti linai, atskyrus nuo jų galvenas.
Linų šiaudeliai	atsiklojėję arba išmirkyti linų stiebeliai.
Linų šukavimas	1) ilgojo linų pluošto saujų šukavimas; 2) pakulinio linų pluošto sluoksnių šukavimas verpiant pagal pakulinę verpimo sistemą.
Linų verpimas	verpalų gamybos iš lino ar jo ir kitų pluoštų mišinių sistema; būna ilgapluoštis ir pakulinis.

Linterinis džinsas	mašina linteriui atskirti nuo medvilnės sėklų.
Liureksas	blizgantys, metalizuoti arba folija dengti plokšti siūlai.
Lekalas	gaminio modelio forma, pagaminta iš standaus popieriaus arba jo atvaizdas kompiuterio ekrane.
Lydytas kraštas	audinio kraštas su nukirptais termoplastinio pluošto ataudų galais, sulydytais specialiu elektriniu įtaisu.
Lygiavimas, lygiagretinimas	plaukelių, siūlų ar kt. produktą sudarančių elementų išdėstymas išilgai produkto lygiagrečiai vienu kitiems.
Lyginimas	tekstilės gaminio, siuvinio ar jo dalies slėgimas karštu paviršiumi garų aplinkoje arba be jų, norint pašalinti raukšles.
Lygusis mežginys	mežginys, kurio paviršių sudaro vienodos sandaros kilpos.
Lynas	stora virvė, paprastai didesnio nei 4 mm skersmens.
Logotipas	specialiai sukurtas originalus grafinis vaizdas ar simbolis, atliekantis atitinkamos aprangos ar kt. gaminių firmos arba renginio emblemos ar prekės ženklo funkciją.
Lovatiesė	ant lovos klojamas apdangalas – įvairios formos siuvinys iš audinio, mežginio, neaustinės medžiagos.
Lūžis	audinio, mežginio ar neaustinės medžiagos yda: ryški raukšlė, susidariusi apdailos metu; jos negalima lengvai pašalinti garinant ir lyginant.

Maceracinė geba	linų ir kanapių pluoštų geba skaidytis, minkštėti; pasireiškia tuo, kad šlapio sudėtinio pluošto stiprumas mažesnis už sauso.
Mada	tam tikro skonio, formų, spalvų, medžiagų, puošinių, dėvėsenos vyravimas moterų, vyrų, vaikų kostiumo ir aprangos srityje, būdingas tuo suinteresuotiems visuomenės daugumos sluoksniams, nuolat besikeičiantis turinčių tam įtaką žmonių pastangomis.
Madapolamas	apretuotas mitkalis, vartojamas moteriškiems drabužiams.
Madrastas	lengvas, plonas, medvilninis drobinio pynimo audinys plačiais spalvotais langais, kuriame tamsūs tonai derinami su šviesiais. Vartojamas užuolaidoms, suknelėms, sijonams ir palaidinukėms.
Magėjus	pluoštas, išskirtas iš kantalos agavų (<i>Agave cantala</i>), auginamų Pietų Azijoje, Indonezijoje ir kt., lapų.
Maišymo juosta	slenkanti transporterio juosta, kuria iš kelių vietų tiekiami pluoštai.
Maišymo tiektuvė	mašina, skirta pradiniam supresuoto pluošto gabalų kedenimui ir tolygiam jo tiekimui ant maišymo juostos arba į pneumatinio transporto ortakį.
Makintošas	[pagal škotų chemiko Č. Makintošo (Macintosh) pavardę] neperšlampamo gumuoto audinio apsiaustas.
Maksi ilgis	suknelės, sijono ir pan. ilgis iki blauzdų apačios, 1968 m. pakeitęs buvusį madingą mini ilgį.
Malježė	maljezinės mezgimo mašinos mezgimo įtaiso tam tikros formos detalė, kurioje sustatytos išlankstymo platinos ir įtvirtintas išlankstymo pleištas, suteikiantis platinoms sudėtingą judesį.
Manekenas	1) drabužių, avalynės ir pan. demonstruotojas; 2) natūralaus dydžio vyro, moters ar vaiko kūno tuščiavidurė butaforinė figūra, pagaminta iš tam tinkamų medžiagų, skirta drabužiams ir kt. aprangai parduotuvių vitrinose, parodose ir pan. demonstruoti ar pirminiams siuvamų drabužių primatavimams atlikti.
Manekenė	drabužių demonstruotoja, profesionalus modelis, tam tikru etalonu priimtų kūno matmenų moteris, demonstruojanti dizainerių sukurtus drabužius ir

	jų kolekcijas.
Manufaktūra	1) paprastai ankstyvojo kapitalizmo įmonė, pagrįsta rankine amatų technika; 2) fabrikas (paprastai tekstilės); 3) tekstilės pramonės gaminiai, audiniai.
Manušalinis siūlas	siūlas mezginyje, sudarantis tąsas bei lankus ir nesudarantis kilpų.
Mantija	platus, ilgas, į apsiaustą panašus valdovų, aukštųjų dvasininkų paradinis drabužis, apsivelkamas ant kito drabužio.
Manto	apsiaustas be užsagų, dažniausiai kailinis, įvairaus ilgio ir pločio, atsiradęs gotikos laikotarpyje Prancūzijoje, populiarus iki XIX a. pabaigos.
Marginimo kerza	stiprus medvilninis arba polisterinis gumuotas audinys. Naudojamas marginimo mašinose su graviruotais velenais; neleidžia pagrindiniam marginimo mašinos būgnui susitepti dažais.
Markizė	1) išorinė langų arba balkonų užuolaida iš tankaus medvilninio ar lininio audinio; 2) pastogėlė apsaugoti nuo saulės.
Markizetas	lengvas permatomas gaminytis: ažūrinio pynimo audinys arba metmeninis mezginytis; vartojamas drabužiams, užuolaidoms ir tinkleliams.
Marlė	plonas, permatomas drobinio pynimo medvilninis audinys; vartojama steriliems tvarsčiams, vystyklams, vatiniams įdėklams gaminti, žemėlapių pamušalui.
Marokenas	audinys iš dirbtinio šilko didelio sukrumo siūlų; vartojamas suknelėms, palaidinukėms.
Marškinėliai	1) lengvi, supaprastinti marškiniai, paprastai trumpomis rankovėmis; 2) bendras sportinio, laisvalaikio arba apatinio, pečius ir liemenį dengiančio drabužio trumpomis arba ilgomis rankovėmis be užsegimo priekyje, pavadinimas.
Marškiniai	1) lengvas drabužis, paprastai ilgomis rankovėmis; 2) pečius ir liemenį dengiantis viršutinis drabužis trumpomis ar ilgomis rankovėmis su užsegimu priekyje.
Mase dažytas pluoštas	cheminis pluoštas, kuriam nuspalvinti pigmento buvo įdėta į verpimo tirpalą ar lydalą.
Siuvinėjimo mašina	ja siuvinėjami aprangos gaminių ir jų detalių dekoratyviniai ornamentai,

	papuošalai ir pagražinimai; paprastai siuvanti automatiškai, pagal programą.
Mašinomis rinkta medvilnė	veleninėmis arba pneumatinėmis mašinomis surinkta medvilnė, esti daug labiau užteršta už rankomis rinktą medvilnę.
Matinis pluoštas	pluoštas neblizgančiu paviršiumi.
Matlasiė	dvigubas ar reljefinio dygsniuoto rašto pašiauštas audinys, išaustas nytkelinėmis ar žakardinėmis audimo staklėmis. Vartojamas moteriškiems apsiaustams, išėiginiams drabužiams, baldams.
Mazgelinis siūlas	suktinis fasoninis siūlas, išilgai kurio reguliariais arba nereguliariais tarpais yra stambių mazgelių ar gumulėlių, sudarytų iš vieno ar kelių siūlų.
Mažo raporto žakardinis pynimas	mezginio pynimas, kai mezgimo elementai (adatos, stumtuvai) atrenkami pleištais, o ne rašto įtaiso dalimis.
Medicininė tekstilė, medicininiai tekstilės gaminiai	tvarsčiai, dirbtiniai žmogaus organai, speciali patalynė, apranga ar kt. medicininės paskirties tekstilės gaminiai.
Medvilninis audinys	audinys, išaustas iš medvilnės verpalų.
Medvilnė	pluoštas iš vilnamedžio augalo sėklų paviršiaus plaukelių, naudojamas kaip žaliava tekstilinėms medžiagoms gaminti.
Medvilnės plaukelis	paligos formos ląstelė, auganti ant medvilnės sėklos išorinio paviršiaus.
Medvilnės pūkas (linteris)	trumpieji plaukeliai, po džinavimo likę ant medvilnės sėklų; atskirti nuo sėklų vartojami kaip žaliava acetilceliuliozei, popieriui, vatai ir kt. gaminti.
Medvilnės rinkimas	žaliavinės medvilnės traukimas iš atsidariusių medvilnės augalų dėžučių; renkamas rankomis arba mašinomis.
Medvilnės verpimas	1) medvilnės ar jos ir kitų pluoštų mišinių perdirbimo į verpalus sistema; būna šukuotinis, karštinis, kočiotinis; 2) verpalo iš medvilnės ar jos ir kitų pluoštų mišinių sudarymas iš pusverpalio arba sluoksnos.
Medžiaga	1) kietos, skystos arba dujinės būsenos cheminis elementas, jų junginys arba mišinys; 2) tekstilės gaminiai.
Megztinis	virbalais ar mezgimo mašina megzta vyriskas, moteriškas ar vaikiškas viršutinis drabužis, dengiantis žmogaus kūną, paprastai nuo kaklo iki

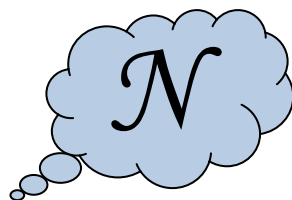
	klubų (džemperis ir kt.).
Megztinė medžiaga	mezgimo mašina numegztas didelio ilgio plokščias arba rankovinis mežginys; išleidžiamas tam tikro ilgio gabalais.
Megztinis pliušas	mežginys, mežgamas skersinio ar metmeninio mežgimo vienos ar dviejų adatinių mašinomis iš ne mažiau kaip dviejų – pagrindo ir pliušinio – siūlų. Pūkinė danga dažniausiai sudaroma viengubojo mežginio kairinėje pusėje. Ji gali būti vienpusė ar dvipusė, sudaryta iš pailgintų kilpų platinų lankų dalių ar iš perkirptų pliušinių siūlų galų.
Melanžas	spalvų mišinys.
Melanžinis verpalas	verpalas iš dviejų ar daugiau spalvų pluoštų, sumaišytų prieš verpimą; kiekvienas mišinio pluoštas yra vienspalvis.
Merinosai	plonavilnių avių veislė; iš jų gaunama vienalytė plona vilna.
Merinosų vilna	vienalytė plonavinių avių vilna.
Merserizavimas	celiuliozinių tekstilės medžiagų (dažniausiai įtemptų) apdorojimas šarminėmis medžiagomis (paprastai natrio šarmu <i>NaOH</i>), kuriose jos smarkiai išbrinksta. Po merserizavimo, šarmines medžiagas išplovus ar išgarinus, pluoštai labiau blizga, esti stipresni, geriau sugeria drėgmę ir nusidažo. Merserizavimas yra ir viena iš technologinių eigų viskozės pluošto gamybos procese.
Merserizuota medvilnė	medvilnė (paprastai merserizuojami medvilniniai verpalai ar audiniai), merserizuojant paveikta natrio šarmu; ji labiau blizga, esti stipresnė, geriau sugeria drėgmę ir nusidažo.
Metalinis pluoštas	cheminis pluoštas, sudarytas iš metalo. Pluošto kodas – MTF.
Metalinis siūlas	siūlas, turintis metalinių gijų ir / arba metalinių plaukelių.
Metinio glitavimas	partijomis apmestų metmenų glitavimas, tiekiant juos iš metinio veleno. Glituoti siūlai iš kelių ar keliolikos metinio velenų sujungiami įrietimo mašinoje. Būdas naudojamas cheminiams daugiagijams besukriams siūlams, kad jie glituojami tarpusavyje nesiliestų.
Metinio velenas	platus velenas, ant kurio (ap)metimo partijomis mašina apmetama dalis būsimojo metmenų siūlų. Iš kelių ar keliolikos metinio velenų vėliau sudaromi metmenų velenai.
Metmenys	1) išilginių audinio siūlų, kurie pindamiesi su statmenai jiems pratiestais ataudais sudaro audinį, sistema;

	2) metmeninio mezzginio išilginė siūlų sistema.
Metmenų ripsas	ripsinis audinys, kurio paviršiuje yra ryškios skersinės linijos ar ranteliai.
Metmeninis mezzgimas	mezzgimo būdas, kai mezzgama iš išilgai mezzginio tiekiamų metmenų siūlų, vienos eilutės kilpas sudarant vienu metu per visą mezzginio plotį.
Metmeninis pynimas	mezzginio pynimas, kai kiekviena kilpa mezzginio eilutėje sudaroma iš atskiro siūlo, t. y. kai kiekvienas siūlas sudaro kilpas išilgine mezzginio kryptimi.
Metmeninis verpalas	verpalas, skirtas audinio metmenims.
Metmenys	1) išilginių audinio siūlų, kurie pindamiesi su statmenai jiems pratiestais ataudais sudaro audinį, sistema; 2) metmeninio mezzginio išilginė siūlų sistema.
Metmens perdanga	audinio vieta, kurioje metmuo yra iškilęs virš ataudų, jei žiūrima iš gerosios audinio pusės.
Metmenų efektas	metmenų sudaroma audinio išvaizdos ypatybė.
Metmenų gobelenas	žakardinis audinys, imituojantis klasikinio gobeleno išvaizdą ir spalvinius efektus; naudojant keturias arba penkias metmenų ir tris ataudų sistemas; vartojamas baldų apmušalams, staltiesėms, portjeroms, sienų kilimėliams.
Metmenų raportas	mažiausias metmenų siūlų skaičius, nuo kurio jų susipynimo su ataudų siūlais tvarka pradeda kartotis.
Metmenų ruožas	gabalu dažyto audinio yda: vienas ar daugiau siūlų yra skirtingo atspalvio; atsiranda, jei ričiuojant arba apmetant įterpiami skirtingi (pvz., įvairių partijų) siūlai, kurie nevienodai reaguoja apdailos metu.
Metmenų saugiklis	mechanizmas, kuris trūkus metmenų siūlui, sustabdo audimo stakles.
Metmenų siūlas	pavienis išilginės audinio arba metmeninio mezzginio sistemos siūlas.
Metmenų velenas	1) parengta austi lygiagrečių metmenų siūlų pakuotė, talpinanti 1000–5000 m metmenų; 2) parengta mezzgti lygiagrečių metmenų siūlų pakuotė arba suvyniotų sekcijose metmenų siūlų visuma.
Metmenų įrietimas	metmenų siūlų grupės ar visų metmenų pervyniojimas iš vienos pakuotės į kitą.
Mezzgimas	medžiagos, gaminio ar jo dalių gaminimas, išlankstant siūlus kilpomis, kurios susipina viena su kita išilgine ir skersine kryptimis, sudarydamos

	mežginį (trikotažą).
Mezgimas vašeliu	rankinis mežginio gaminimas specialiu kabliuko formos mežgimo įrankiu.
Mezgimas virbalais	rankinis mežginio gaminimas dviem ar daugiau virbalų.
Mezgimo sistema	skersinio mežgimo mašinos vieta, kurioje sudaromos vienos kilpų eilutės kilpos.
Mezgimo virbalas	įvairaus ilgio ir storio įrankis (kaulinis, medinis, metalinis, plastikinis), skirtas megzti rankomis.
Mežgininis verpalas	megzti skirtas minkštas atlaidusis verpalas.
Mežginio ardymas	skersinio mežginio siūlo traukimas, kad išsileistų kilpos.
Mežginio pynimas	mežginio sandaros elementų išsidėstymo ir jų sujungimo tvarka, nulemianti mežginio išvaizdą bei savybes; atsižvelgiant į tai, keliose mežgimo mašinos adatinėse yra sudaromos mežginio kilpos; mežginio pynimai gali būti viengubieji, dvigubieji arba trigubieji.
Mežginio plėstuvai	didelio skersmens apskritosios skersinio mežgimo mašinos įtaisas, esantis virš gaminio atitraukimo mechanizmo ir neleidžiantis susidaryti raukšlėms.
Mežginio tankumas	1) mežginio savybė, apibūdinanti jo kilpų ilgį ar kilpų skaičių; kiekybiškai išreiškiama tankumo koeficientais; 2) kilpų skaičius vienetiniame mežginio plote.
Mežginys	megztinis tekstilės gaminy, sudarytas iš kilpomis išlankstytų ir persipynusių siūlų.
Mezgėjas	asmuo, mezgantis rankomis ar mežgimo mašina.
Midi ilgis	suknelės, sijono ir pan. ilgis tarp maxi ir mini ilgių.
Mikromešinis pynimas	viengubasis skersinis presinis mežginio pynimas, kai presinės kilpos išdėstytos įvairia tvarka – diagonaliai, reguliariai ar nereguliariai; mežginiai, numegzti šiuo pynimu, mažai irūs.
Mikroneris	prietaisas medvilnės storiui ir brandai nustatyti pagal tam tikrų matmenų ir masės bandinio laidumą orui.
Mikropluoštas	cheminis pluoštas, daug plonesnis už įprasto storio pluoštą. Paprastai mikropluoštais laikomi plonesni nei 1 dtex ilginio tankio pluoštai.
Milano lastikinis pynimas	trijų eilučių raporto dvigubasis skersinis mežginio pynimas, sudarytas iš vienos lastikinio ir dviejų lygiojo skersinio pynimo eilučių, ant priekinės ir užpakalinės mežgimo mašinos adatinės adatų.

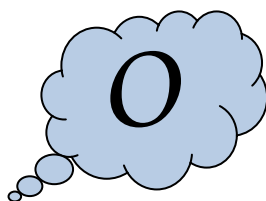
Milinė	iš storo vilnonio, smarkiai suvelto audinio pasiūtas kariškas apsiaustas.
Militeksas	pluoštų ir labai plonų siūlų ilginio tankio vienetas (1 mtex = 1 mg / km) – tūkstantoji tekso dalis.
Mineralinė vata	vata iš mineralinio pluošto, naudojama kaip šilumos arba gaisro izoliuojamoji medžiaga.
Mineralinis pluoštas	gamtoje esantis pluošto pavidalo neorganinis mineralas.
Mini ilgis	suknelės, sijono ir pan. ilgis bent per 10 cm aukščiau kelių, bet žemiau šlaunų vidurio, kurį 1964 m. pasiūlė Paryžiaus dizaineris André Kurežas (André Courrèges) ir kurį kiek vėliau išpopuliarino britų dizainerė Meri Kvant (Mary Quant) ir kt.
Mirkymas	linų, kanapių ar kt. augalų stiebelių biologinio apdorojimo būdas, siekiant susilpninti pluošto ir stiebelių medienos ryšius: stiebeliai laikomi vandenyje, kur juos veikia įvairios bakterijos; gali būti šiltasis arba šaltasis.
Mišriagijis siūlas	daugiagijis siūlas iš skirtingų savo chemine sudėtimi arba sandara gijų.
Mišriapluoštis audinys	1) audinys, išaustas iš mišriagijų siūlų arba iš mišriapluoščių verpalų; 2) audinys, išaustas iš skirtingos pluoštinės sudėties metmenų ir ataudų.
Mitenės	moteriškos puspirstinės be pirštų.
Mitkalis	drobinio pynimo žalias (kartais dar balintas) audinys iš vidutinio storio medvilninių verpalų. Atsižvelgiant į vėliau atliekamos apdailos technologiją gali būti išleidžiamas kaip madapolamas, kartūnas ar muslinas.
Modakrilinis pluoštas	sintetinis pluoštas. Pluošto kodas – MAC.
Modalinis pluoštas	stiprus dirbtinis celiuliozinis pluoštas. Pluošto kodas – CMD.
Moheris	pluoštas iš angoros ožkų plaukų.
Mokasinai	Š. Amerikos indėnų ir eskimų bepakulnis, dažniausiai su ornamentais minkštos odos apavas, kurio apačia ir viršaus šoninė dalis iš vienos detalės, atstojančios ir vidpadį. Tikrieji mokasinai – avalynė, kurios jungtis ištiesi dengia pėdą, apgaubdama jos apatinę dalį, sutraukta po jungties intarpu. Netikrieji mokasinai – avalynė su panašiu kaip tikrųjų mokasinų viršumi, bet prisiūtu arba priklijuotu padu.
Moketas	raštuotas pliušas, kurio pūkas sudaromas iš 2–4 spalvų metmenų (vilnionių ar cheminių pluoštų siūlų); gali būti audžiamas dvigubas arba rykštinėmis staklėmis su Žakardo mašina arba nytkėle. Naudojamas baldų

	apmušalams, sienų kilimėliams ir kt. paskirčiai.
Moleskinas	tankus, tvirtas, medvilninis satininio pynimo audinys; iš jo siuvami darbiniai, sportiniai drabužiai, avalynės viršus.
Moliuskų šilkas	moliuskų (<i>Pinna nobilis</i>) liaukų išskirtas šilkas: kelių metrų ilgio gijos, kuriomis moliuskai prikimba prie dugno.
Moltonas	tankių ataudų ganėtinai sunkus, abipus šiauštas medvilninis, rečiau vilnonis audinys; vartojamas šiltiems baltiniams, kelnėms, vaikiškiems drabužiams.
Mongoliškas krepas	minkštas, vidutinio sunkumo šilkinis audinys; drobinio pynimo; krepiniai metmenys suteikia paviršiui būdingą krepo išvaizdą. Naudojamas pamušalams ir apatiniams drabužiams.
Monograma	meniškas raidžių junginys, reiškiantis kieno nors inicialus; ja kartais puošiami kai kurie aprangos gaminiai.
Moskrepinis siūlas	suktinis dvišakis siūlas, kurio viena šaka normalaus, o kita didelio sukrumo.
Muaras	1) banguotas blankus, medžio rėvių pavidalo piešinys, susidarantis audinio paviršiuje, suspaudžiant du rantuoto paviršiaus audinius (pvz., metmenų ripso) tarp apšildomų velenų arba apdorojant kalandre atitinkamai graviruotais velenais; 2) nepageidautinas reljefinis, sunkiai pašalinamas koncentriškų apskritimų formos audinio ar megztinės medžiagos piešinys, atsirandantis šlapios apdailos metu, jei medžiagos sluoksniais rietime spaudžia vieni kitus; 3) tankus audinys iš daugiagijų siūlų, vartojamas suknelėms, palaidinukėms, pamušalams.
Mugos šilkas	indiškojo laukinio šilkaverpio (<i>Antheraea assamensis</i>) vikšro liaukų išskirtas šilkas.
Mulinė siūlas	suktinis dvišakis siūlas, kurio šakos yra labai skirtingų spalvų.
Munga	antrinė vilna, gauta sudraskius menkos kokybės, paprastai veltus vilnonius siūlgalius arba skudurus.
Muslinas	minkštas, permatomas, lengvas drobinio pynimo audinys iš plonų medvilninių verpalų ar daugiagijų siūlų.

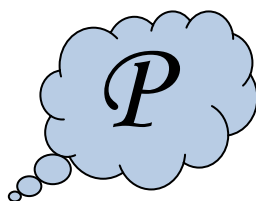
Naginės	senovinis bekulnis apavas, dažniausiai gamintas iš vieno odos gabalo, kurio atskiros dalys sujungtos priekinėje ir kulno dalyse ir surauktos veriant aplinkiniais dirželiais, apyvarais.
Nailonas	pirmasis poliamidinis pluoštas, vienas pirmųjų sintetinių pluoštų; dažniausiai vartojamas nailonas 6 ir nailonas 6.6. Pluošto kodas – PA.
Namudinis verpalas	1) verpalas, pagamintas namudinėmis sąlygomis; 2) storas, nevienodas verpalas, imituojantis namudinėmis sąlygomis pagamintą verpalą.
Narstymas	megztinio dirbinio dalių ar dviejų atskirų dalių sujungimas narstymo siūle.
Narstymo siūlas	megztinio dirbinio dalių arba dviejų atskirų detalių sujungimo siūlų kilpomis eilė. Būna vieno ir dviejų siūlų. Naudojama apykaklėms, rankogaliams, kraštams prinarstyti prie pagrindinių gaminio detalių arba atviriems kojinių pirštams užnarstyti.
Natūrali vilna	Merino avies vilna – tai ypatingai geros kokybės vilna. Ji yra ypatingai plona, vilnos plauko storis ne didesnis už 0,002 mm. Merino avies vilna plonesnė už kitų avių vilną net 7 kartus. 100 % merino vilna: minkšta, puri, lengva ir šilta; puikiai tinka apatiniam trikotažui; pralaidi orui, gerai sauganti nuo temperatūrų kaitos; puikiai išlaiko šilumą net ir suprakaitavus higieniška, užkerta kelią bakterijų dauginimuisi, neutralizuoja odos išskyras.
Natūralus šilkas	gyvulinės kilmės pluoštas, pasižymi labai geromis higieninėmis savybėmis, yra stiprus, švelnus ir tamprus.
Natūralusis pluoštas	gamtoje esantis augalinės, gyvūninės ar mineralinės kilmės pluoštas.
Neaustinė medžiaga	įvairiais būdais (persiuvant, suklijuojant, smaugstant, termiškai sujungiant ar kt.) sutvirtintas platus pluoštų arba siūlų klodas; išleidžiamas norimo ilgio gabalais.
Nedegi medžiaga	medžiaga, kuri nuo liepsnos ar kaitros šaltinio neužsiliepsnoja.
Neglamžumas	tekstilės gaminių geba priešintis pastovių raukšlių susidarymui.

Neirusis mežginys	mežginys, kuris mažai yra arba visai neyra.
Neorganinis pluoštas	pluoštas, sudarytas iš medžiagų, kurių molekulėse nėra anglies atomų.
Nėriniai	permatoma azūrinė tekstilinė medžiaga iš siūlų tinklo ar tinklelio su išsiuvinėtais, išmegztais, išnertais, išpintais, išaustais raštais, skirta gyvenamajai aplinkai, t. p. drabužiams, galvos apdangalams ir senovinei vyriškai bei moteriškai avalynei puošti.
Nesiardanti kilpa	dėl mežginio pynimo konstrukcijos užverta ir nesiardanti kilpa.
Neskalbta vilna	riebaliniu prakaitu, augaliniais, mineraliniais ir kt. teršalais natūraliai užteršta ir neapdorota vilna.
Neverplus pluoštas	pluoštas, dėl savo trumpumo ar kt. neigiamų savybių netinkamas verpti.
Nešlampumas (hidrofibiškumas)	medžiagos geba nesuslapti nuo vandens; nešlapiame paviršiuje vandens lašas neišsklinda.
Neteplumas	medžiagos geba nepritraukti nešvarumų, nesusitepti.
Nitronas	poliakrilo nitrilo pluošto prekinis pavadinimas
Nytelė	virvelė, vielė ar metalinė plokštelė su akute viduryje metmenų siūlui įverti ir kilpomis galuose, skirtomis sukabinti ją ant nyties rėmo strypelių.
Nytis	rėmas su nytelėmis, į kurias veriami metmenų siūlai; audimo staklėse kilnojant ir nuleidinėjant nytis sudaromos žiotys, pro kurias prašaujami ataudų siūlai.
Nubėgusios kilpos	yda, susidariusi nutrūkus siūlui mežginyje: kilpų stulpelyje kilpos išsinėrusios, virtusios tąsiomis.
Nubukas	chrominė oda, dirbama iš veršelių ir kiaulių odų; jos paviršius pašiauštas, panašus į zomšą; vartojamas avalynės viršui ir galanterijos gaminiams.
Nulinis sukrumas	siūlo arba pusverpalio sandaros elementų nesusisukimas tarpusavyje.
Numetimas	mežgimo mašinos kilpų sudarymo operacija, kai senoji kilpa pereina nuo adatos galvutės ant naujosios kilpos.
Nuokrita	mežginio yda: nuo dalies adatų nukritusios kilpos; atsiranda, jeigu trūkus siūlui mežgimo mašina toliau veikia.
Nuometas	ištekėjusių moterų lininis apsigobiamas galvos apdangalas.
Nutrūkęs ataudas	audinio yda: ataudų siūlas ne per visą audinio plotį: atsiranda nutrūkus ataudui ar jam atsilaisvinus, kai prašovimo metu jis per anksti atleidžiamas.
Nutrūkimas	medžiagos vientisumo praradimas, neišlaikius mechaninių poveikių.

Oda	išdirbta, be plaukų gyvūno oda, šikšna.
Oksfordas	medvilninis audinys, išaustas panamos ar kitu išvestiniu iš drobinio pynimu, iš kontrastingų spalvų metmenų ir ataudų. Kai kurių oksfordų atlaidžiai suverpti ataudai yra storesni už metmenis: jei metmenys dvigubai tankesni už ataudus, susidaro panamos pynimo imitacija.
Ombрэ efektas	1) siūlų šešėlių – kintamo spalvos intensyvumo – efektas, sudaromas tam tikru būdu siūlus dažant arba marginant; 2) analogiškas šešėlių efektas dažytų, margintų ar dryžiais išaustų audinių, kai spalvos pereina iš šviesių į tamsias.
Opalas	plonas, baltas pusiau permatomas, apdailos metu suminkštintas medvilninis batistas. Vartojamas palaidinukėms ir naktiniams marškiniams.
Operacija	1) technologinio proceso dalis, atlikta toje pačioje vietoje; 2) veiklos vienetas; veiksmo atlikimo būdas.
Organdis	labai lengvas, pusiau permatomas, dažytas ar margintas medvilninis drobinio pynimo audinys iš plonų šukuotinių verpalų, sustandintas apdailos metu; vartojamas suknelėms, palaidinukėms, apsiuvams.
Organinis pluoštas	pluoštas, sudarytas iš polimerų, kurių makromolekulėse yra anglies atomų.
Organza	plonas, permatomas, standus drobinio pynimo audinys iš šilko ar viskozės siūlų; vartojamas oficialioms suknelėms, palaidinukėms arba kaip labai lengvas pamušalas.
Organzinas	metmenims skirti dvisukiai šilkiniai siūlai.
Orientavimas	1) plaukelių lygiavimas ir kreipimas išilgai klodo ar sluoksnos; 2) polimero makromolekulių kreipimas išilgai gijos arba plėvelės.
Otomanas	1) sunkus audinys su plačiais skersiniais ranteliais (3–10 rantelių centimetre). Vartojamas apsiaustams, žaketams, baldams; 2) mezginys, numegztas kombinuotuoju pynimu (iš nepilnojo lastikinio arba interlokinio ir iš išvestinio lygiojo skersinio pynimų eilučių).

Overlokas	apmėtymo ir siuvimo mašina.
Ožka	naminis gyvulys (<i>Capra</i>); pagal vilnos vertę skiriamos trys ožkų grupės: angoros, kašmyro ir primityvių veislių (paprastosios) ožkos.
Ožkų vilna	pluoštas iš primityvių veislių ožkų (<i>Genus capra</i>) plaukų; moheris; kašmyro vilna.

Pagrindiniai ataudai	ataudų siūlai, kurie sudaro raštuotojo ar kito sudėtingojo pynimo audinio pagrindą.
Pagrindinis pynimas	pynimas, kuriuo audžiamas raštuotojo ar kito sudėtingojo pynimo audinio pagrindas.
Pagrindo pynimas	raštuotojo mezginio pynimas, sudarantis jo pagrindą – karkasą.
Pakabas	pailgas, pakabinamas medinis ar plastikinis laikiklis, ant kurio uždedami ir kabinami drabužiai.
Pakeistasis pynimas	kombinuotasis pynimas, kuriuo išausti audiniai atrodo, lyg turėtų dvigubus metmenis, nors iš tikrųjų yra tik viena ir metmenų, ir ataudų sistema.
Paklydęs siūlas	metmeninio mezginio yda: pagautas ir ne vietoje įmegztas siūlo galas.
Paklojimas	kilpų sudarymo operacija, kai ant mezgimo mašinos adatos klojamas naujas siūlas.
Pakulos	produktas, pagamintas pakulų mašina iš nuobrukų, pašukų, maigų ir / arba menkos kokybės ilgojo linų ar kanapių pluošto; tinka perdirbti į verpalus ar neaustines medžiagas, statybines pakulas.
Palaidinė	lengvas, trumpas drabužis, paprastai nesukišamas į kelnes ar sijoną.
Palaidinukė	lengvas, palaidas drabužis, dengiantis viršutinę figūros dalį ir dėvimas su sijonu ar kelnėmis.
Paletas	suknelinis atlasinio pynimo šilkinis audinys.
Paltas	priekyje nuo viršaus iki apačios susegamos drabužis, vilkimas ant kostiumo, suknelės ir kt. drabužių šaltuoju metų laiku.
Paminos	linų arba kanapių mynimo atliekos.
Pamušalas	1) tekstilės gaminys, įsiūtas į vidinę siuvinio pusę; 2) pamušalinis audinys, skirtas siuvinų pamušalams; geroji jo pusė pasižymi būdingu lygiu paviršiumi.

Pamušalinis mežginys	skersinis arba metmeninis mežginys, numegztas vienos adatinės mašina pamušaliniu pynimu.
Panaksomas	labai blizgus, šilkinis suguldyto pūko aksomas, naudojamas puošnioms suknelėms.
Panama	audinys, išaustas panamos pynimu. Medvilninės panamos vartojamos marškiniams, lengviems kostiumams, laisvalaikio drabužiams, vilnonės panamos – kostiumams.
Panamos pynimas	iš drobinio pynimo išvestinis audinių pynimas, kai metmenys ir ataudai pinami po du ar daugiau siūlų kartu. Pagrindinis panamos pynimas gali būti įvairiai modifikuojamas sudarant kombinuotąjį panamos pynimą.
Panira	audinio yda: audinyje yra siūlas, neperpintas su dviem ar daugiau gretimais metmenimis ar ataudais; atsiranda atsilaisvinus metmenų siūlams arba dėl kortų ydų.
Papyna	audinio yda: metmenų ir ataudų siūlai persipina kitaip negu numatyta; susidaro dėl įvairių priežasčių.
Papuošalas	tam tikra nedidelė detalė aprangos gaminiui padabinti, pagražinti.
Parafinavimas	mezgimui skirtų verpalų tepimas praleidžiant juos pervijimo metu pro parafino žiedą.
Parametras	1) dydis, apibūdinantis objekto savybę; 2) dydis, kuriuo apibūdinama proceso, reiškinio ar technologinio įrenginio ypatybė, pvz., batviršių drėkinimo parametrai.
Parenchima	pagrindinis augalų karnienos audinys, kuriame išsidėsčiusios pluoštelinės ląstelės.
Pasetas	rankinis arba mechaninis įrankis metmenims į skietą verti.
Pasijonis	1) apatinis moterų ar mergaičių drabužis, dėvimas po sijonu arba po suknele; 2) sijonas iš plonos, slidžios medžiagos, dėvimas po viršutiniais drabužiais, pvz., sijonu, suknele.
Paskirstymas	skersinio mezgimo kilpų sudarymo operacija, kai iš sudarytų pailgintų kilpų sudaromos normalaus dydžio kilpos.
Pašukos	verpliosios pluošto sluoksnių arba saujų šukavimo atliekos.
Patalynė	paklodės, užvalkalai, skalbiamos antklodės ir kt. periodiškai skalbiami lovos siuviniai.

Patronas	techninis žakardinio audinio arba raštuoto mezginio rašto brėžinys.
Paukščio akis	1) kombinuotasis mezginio pynimas, sudarytas iš dviejų nepilno lastiko eilučių; 2) neraštuota dvigubo nepilnojo žakardinio pynimo mezginio pusė, kurioje spalvotos kilpos išdėstytos šachmatų tvarka.
Paviršinio aktyvumo medžiaga	polimerinė riebiųjų rūgščių druskų klasės (muilai) ir kitokios prigimties medžiaga, kuri, ištirpinta vandenyje, adsorbuojasi fazių sąlytyje ir mažina paviršiaus įtampą. Ją naudojant, geriau pašalinami nešvarumai, ypač riebieji, ir pagerėja dispergavimas plovimo terpėje.
Pėdkelnės	ilgos kojines, numegztos iš medvilnės, vilnos ar sintetinių medžiagų kartu su kelnaitėmis.
Pektinas	polisacharidas, viena iš medžiagų, klijuojančių tarpusavyje augalų karnienos pluoštines ląsteles.
Pelerina	1) trumpas berankovis apsiaustas; 2) didelė pečius dengianti viršutinio drabužio apykaklė.
Peltakiuotasis ruoželis	išvestinis ruoželinis pynimas, sudarytas iš kampu pasvirusių ruoželių, sudarančių pynimo raportą, gali būti viengubas arba sustiprintasis. Priklausomai nuo žingsnių skaičiaus raporte, išskiriamas dviejų žingsnių, trijų žingsnių ir peltakiuotas ruoželis. Audiniai, kurie audžiami šiuo pynimu, vadinami diagonaliniais. Paprastai jis naudojamas vilnoniams audiniams.
Peltakys	vienas su kitu susijungusių pasikartojančių vienaarūšių dygsnių eilė; vienas, du ar daugiau peltakių sudaro siūlę. Rankinis vienspalvis ažūrinis išsiuvinėjimas, kai siuvinėjama ne audinio paviršiuje, o pačiame audinyje prieš tai ištraukus kelis metmenų ir ataudų siūlus.
Pepita	ypatingas šachmatinis audinio raštas, skirtingai nuo vištų kojųčių rašto, nepasižymintis langelių kampų dantukais. Tarp rašto langelių sudaromos dvi ar daugiau trumpos įstrižos linijos. Audžiama, pavyzdžiui, ruoželiniai 2/2 bei spalvotais metmenimis ir ataudais po šešis tamsesnių ir šešis šviesesnių spalvų; vartojamas kostiumas ir kostiumėliams.
Perforuotoji juosta	standaus popieriaus, plėvelės arba metalinė juosta su skylutėmis audimo staklių arba mezgimo mašinų rašto įtaisams valdyti.

Periodinis verpimas	periodinis verpalo sudarymas iš pusverpalio tam tikro ilgio ruožais, esančiais tarp periodinio verptuvo pusverpalių tiekimo velenėlių ir vežimėlio verpsčių su ritėmis viršūnių; vežimėliui tolstant nuo tiekimo velenėlių, o verpstei sukantis, pusverpalis išleidžiamas iš tiekimo velenėlių, pratempiamas ir susukamas; vežimėliui sustojus ir baigus sukti, verpalo ruožas yra galutinai sudarytas; jis užvejamas ant ritės, kai vežimėlis juda tiekimo velenėlių link; vijimo vieta ritės aukščio atžvilgiu ir verpalo įraža reguliuojama specialiais įtaisais.
Perkelis	lengvas dažytas ar margintas medvilninis subalansuotos sandaros (vienodų metmenų ir ataudų) drobinio pynimo audinys.
Perkirpta kilpa	megztinio pliušo pūko sandaros elementas – išsikišę iš medžiagos paviršiaus pūko kilpos siūlų galai.
Perkrypa	megztinės medžiagos yda: kilpų eilutės yra tiesios, bet nėra statmenos medžiagos kraštams; atsiranda netolygiai suvyniojus medžiagą arba dėl nepakankamos apdailos kontrolės.
Perstumta kilpa	vingiuotuoju pynimu numegzto mezginio pasvirusi kilpa, sudaryta ant horizontalia kryptimi perstumtos adatinės adatų.
Pertauktinis verpimas	verpalo sudarymo būdas, kai sluoksna išskaidoma į pavienius plaukelius, kurie po to sugretinami iki reikiamo storio sluoksnelės ir susisuka su besisukančiu laisvuju verpalo galu; verpalo sukrumas sudaromas nepriklausomai nuo susivijimo į ritę.
Pigmentas	netirpus, spalvą suteikiantis dažiklis; pluoštuose fiksuojamas polimeriniais perkėlikliais.
Pijusė, pileolas	liturginis aukštesniojo luomo katalikų dvasininkų drabužis – apskrita, viršugalvį dengianti kepuraitė; vyskupų dėvima violetinė, kardinolų raudona, popiežiaus balta.
Pikinis audinys	savitos išvaizdos audinys, išaustas pikiniu pynimu; atrodo lyg visas būtų išaustas drobinu pynimu, o raštas išdygsniuotas siuvimo mašina.
Pikė	dvigubasis kombinuotasis mezginio pynimas, sudarytas iš lastikinio ar interlokinio pynimo eilučių; lastikinis pikė sudarytas iš nepilno lastikinio ir išvestinio lygiojo skersinio pynimo eilučių, o interlokinis pikė – iš interlokinio ir išvestinio lygiojo skersinio pynimo eilučių.
Piktograma	ženklas, kuriuo sutartiniais piešiniais ir linijomis perduodama informacija apie medžiagas, iš kurių pagamintas avalynės išviršis, pamušalas, padas.

Pilotinis audinys	1) vilnonis šiauštinis ilgo pūko dvisluoksnis audinys šiltiems apsiaustams, naudojamas jūreivių ir pan. aprangai; 2) tankus medvilninis audinys darbo drabužiams.
Pintiniai gaminiai	įvairaus pločio ir formos tekstilės gaminiai iš įstrižai zigzagiškai supintų siūlų (pvz., batraiščiai, juostelės, sutažas ar kt. drabužių puošybos gaminiai); gaminami rankomis arba mašinomis.
Pirminė vilna, natūralioji vilna	pirmą kartą vartojama nukirptų avių vilna, jei gaminio etiketėje yra užrašas „pirminė vilna“, vadinasi, gaminyje nėra antrinės vilnos, tačiau vilna nebūtinai yra geros kokybės.
Pirminis siūlas	bendras siūlų, turinčių vieną kamieną (verpalų, daugiagijų arba vienagijų), pavadinimas.
Pynimas	1) audinio metmenų ir ataudų siūlų persipynimo tvarka pagal tam tikrą iš anksto nustatytą dėsnį; 2) mezginio sandaros elementų persipynimo tvarka; 3) pintinių gaminių gamyba rankomis arba pynimo mašina.
Pynimo raportas	mažiausias pynimo elementas, kuris pasikartoja visame audinio ar mezginio plote.
Pynimo raštas	tam tikru pynimu išausto audinio ar numegzto mezginio paviršiaus vaizdas.
Pynimo žingsnis	audinio pynimą apibūdinantis skaičius, rodantis per kiek pasirinktosios sistemos (pvz., ataudų) siūlų yra perstumtos kiekvieno iš eilės priešingosios sistemos (pvz., metmenų) siūlo atitinkamos perdangos ankstesnio tos sistemos siūlo atžvilgiu. Jei šiuo būdu pynimo brėžinyje iš atitinkamų perdangų susidariusios įstrižos linijos kyla iš kairės į dešinę, žingsnis vadinamas Z krypties žingsniu, kitaip – S krypties žingsniu.
Pjautinio pūko gaminys	austinis arba megztinis pūkinis gaminys, kurio paviršius sudarytas iš perpjautų pūkinių siūlų kilpų galų.
Pjūklinis garnitūras	dantyta karšimo paviršių danga.
Plačkelnės	ilgos plačios, per staibį surauktos kelnės, kai kurių rytų tautų, t. p. ir ukrainiečių tautinės aprangos dalis.
Plakas	iš kuokšteliais sukibusių vilnos plaukelių sudaryta ištisai nukirpta vientisa avies plaukų danga.
Plakimas	pluošto kedenimas ir valymas suduodant staigius smūgius.

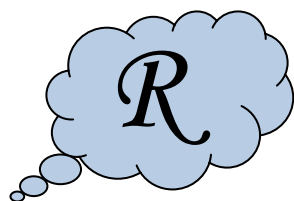
Plastifikavimas	medžiagos plastiškumo ir elastiškumo didinimas tam tikromis medžiagomis, pvz., vandeniū.
Platina	tarp mezgimo mašinos adatų įtaisyta plona specialios formos plokštelė siūlui išlankstyti ir pastumti po adatos kabliuku (kad prilaikytų senąją kilpą), senajai kilpai numesti ant naujai išlankstytosios, naujoms kilpoms atitraukti. Jos dalys: galvutė su snapeliu, žiotelėmis bei barzdele, stiebelis ir kulnelis.
Platiravimas	mezgimas, tam tikra tvarka klojant ant adatos du ar tris siūlus vienu metu.
Platiruotasis pynimas	mezginio pynimas, sudaromas ant mezgimo mašinos adatos klojant du ar tris siūlus taip, kad kilpoje jie išsidėstytų vienas virš kito: dešinėje mezginio pusėje būtų matomas platiravimo siūlas, kairinėje arba vidinėje-pagrindo siūlas. Platiruotasis pynimas gali būti lygus arba raštuotasis. Paprastai sudaromas trimis būdais: sukeičiant platiravimo ir pagrindo siūlus vietomis, pratiesiant platiravimo siūlą už pagrindo siūlo arba klojant platiravimo siūlą tik ant kai kurių adatų pagal raštą.
Plaukas	siūlo pavidalo išauga žmogaus arba gyvulio odoje; būna labai įvairaus storio; plonesnieji vartojami kaip tekstilės pramonės žaliava.
Plaušas	stori, ilgi, standūs plaukelių ryšulėlių ir kt. augalinių ląstelių kompleksai, mechaniniais būdais išskirti iš augalų stiebų arba lapų.
Plėšimas	mechaninis ardomasis poveikis tekstilės gaminiui, kai jėgos sukoncentruotos mažame jos plote.
Plėvelinis siūlas	siūlas, sudarytas iš vienos ar daugiau (iki 5–8 mm pločio) plėvelinių juostelių; paprastai būna polietileninis, polipropileninis arba popierinis; vartojamas tarai, kilimų pagrindui.
Pliušas	pūkinis audinys pjautiniu pūku, sudarytu iš metmenų siūlų; pūkas yra ilgesnis ir retesnis už aksomo.
Pliušinė kilpa	mezginio kilpa iš dviejų – pagrindo ir pliušinio – siūlų, sudarančių kilpos pagrindą; pliušinis siūlas sudaro pailgintus platinų lankus.
Plyšimas	tekstilės gaminio vientisumo praradimas mažame plote dėl plėšimo jėgų.
Plokščioji adatinė	plokščia mezgimo mašinos mezgimo įtaiso detalė, kurioje tvirtinamos adatos arba kurios takais juda mezgimo elementai – adatos, stumtuvai.
Plonapluoštė medvilnė	medvilnė, gaunama iš barbadoso medvilnės krūmų. Ji yra ir pilnapluoštė.

Plonas muslinas, malas	minkštas, plonas, dažniausiai balintas medvilninis drobinio pynimo audinys, labai retais metmenimis ir ataudais. Vartojamas palaidinukėms.
Plonmena	1) vieta, kurioje verpalas suplonėjęs; 2) mezginio yda: ryški juosta, kurioje kilpos retesnės negu viso mezginio.
Pluoštas	1) bendras plaukelio arba gijos pavadinimas; 2) plaukelių aibė (dažniausiai netvarkinga).
Pluoštinis linas	vienmetis žolinis augalas, turintis vieną stiebelį, kurio viršuje esti kelios menkos atšakos. Auginams pluoštui, iš sėklų spaudžiamas aliejus.
Plūšintinis pluoštas	kuokštelinis pluoštas, gautas supjausčius, sukąpojus ar sutraukius plūšintinius siūlus ar gijų gniūžtę iš suplūšintos polimerinės plėvelės.
Podiumas	speciali pailga pakyla, kuria vaikščiodami drabužių, avalynės ir kt. aprangos demonstruotojai pristato žiūrovams naujus siūlomus modelius; dar vadinama pakyla.
Poliamidinis pluoštas	sintetinis pluoštas, sudarytas iš linijinio polimero, kurio makromolekulių grandinėse yra pasikartojančių amidinių (-CONH-) grupių, iš jų mažiausiai 85 % yra prisijungusios prie alifatinių ar cikloalifatinių grupių. Pluošto kodas – PA.
Polibenzimidazolinis pluoštas	sintetinis pluoštas, sudarytas iš aromatinio polimero, kurioje grandinėje yra pasikartojančių imidazolo grupių; atsparus ugniai, vartojamas kaip asbesto pluošto pakaitalas. Pluošto kodas – PBI.
Poliesterinis pluoštas	sintetinis pluoštas, kurio linijinių makromolekulių grandinėse yra ne mažiau kaip 85 % (pagal masę) diolio esterio ir tereftalio rūgšties. Pluošto kodas – PES.
Polietileninis pluoštas	sintetinis poliolefininis pluoštas iš polietileno. Pluošto kodas – PE.
Poliimidinis pluoštas	sintetinis pluoštas, kurio linijinės makromolekulės sudarytos iš pasikartojančių imidinių grandžių. Pluošto kodas – PI.
Poliolefininis pluoštas	sintetinis pluoštas, sudarytas iš polimero, kuriame yra ne mažiau kaip 85 % (pagal masę) etileno, propileno ar kito alkeno grupių.
Poliuretaninis pluoštas	sintetinis pluoštas, kurio linijinių makromolekulių grandinėse yra pasikartojančių alifatinių grupių, sujungtų tarpusavyje karbamato grupėmis; jos drauge sudaro ne mažiau kaip 85 % visos grandinės masės; dar žr. elastano pluoštas.
Polivinilchloridinis pluoštas	chloringasis pluoštas iš polivinilchlorido. Pluošto kodas – PVC.

Polivinildechloridinis pluoštas	chloringas pluoštas iš polivinildechlorido. Pluošto kodas – PVDC.
Ponžė	1) labai plonas, drobinio pynimo audinys iš šilko ar sintetinių gijinių siūlų. Vartojamas pamušalams, palaidinėms; 2) audinys iš medvilninių šukuotinių verpalų, gali būti labai įvairios apdailos; pasižymi labai dideliu blizgesiu.
Poplinas	drobinio pynimo audinys, kurio tankūs ploni metmenys pinami su storesniais ataudais, todėl susidaro skersiniai ranteliai; vartojamas vyriškiems marškiniams, palaidinukėms, striukėms, kelnėms ar apsiaustams.
Povo akis	specialaus savitos išvaizdos krepinio pynimo audinio rašto pavadinimas.
Požymis	savybė, padedanti identifikuoti, atskirti ar klasifikuoti tam tikros visumos elementus (individus).
Pralaida	audinio yda: siaura proreta per audinio plotį toje vietoje, kur nepratiestas ataudas; dažnai atsiranda nutrūkus ataudų tiekimui arba blogai dirbant ataudų saugikliui.
Pratempimas	verpalų gamybos pusgaminio mechaninis ploninimas, kad tolygiai visame jo ilgyje tiesintųsi pluoštai ir sumažėtų jų skaičius pusgaminio skerspjūvyje.
Presinė kilpa	mezginio sandaros elementas, sudarytas iš lanko ir nenumestos senosios kilpos.
Presinis lastikinis pynimas	lastikinis pynimas, kurio sandaroje, be normalaus dydžio kilpų, dar yra pailgintų kilpų ir lankų.
Prieaudas	ribinė linija audimo staklėse tarp metmenų siūlų sistemos ir audinio ties paskutiniu juo jaustu audiniu.
Prieverpstė	lentelė arba lazda pluošto kuodeliui laikyti verpiant varpsteliu ar verpimo rateliu.
Priežiūra	veiksmų visuma, reikalinga vartojamų pagal paskirtį gaminių patikimumui užtikrinti.
Prijuostė	drabužis, juosiamas priekyje ant kitų drabužių, paprastai apsaugoti juos nuo sutepimo arba pajvairinti aprangą, pasipuošti.
Profilinis pluoštas	cheminis pluoštas, gautas polimero lydala ar tirpalą išspaudus pro filjerę, kurios skylutės neapskritos; pasižymi arba didesniu tūriu, arba kibumu, blizgumu, skirtingomis mechaninėmis ar kt. savybėmis.

Projektavimas	aprangos ir kt. gaminių ar jų gamybos įmonių projekto darymas, rengimas, konstravimas.
Puansonas	detalė gaminio dalims išduobti, išlenkti, suformuoti, kortoms iškirsti ar kt.
Pūkas	1) perdirbamo pluošto atliekos – susidariusios trumpų plaukelių sankaupos; 2) pavieniai plaukeliai ar jų žiupsneliai, skraidantys ore gamybinėse patalpose; 3) išsikišę plaukelių galai siūlų arba gaminių paviršiuje; 4) labai trumpas cheminis pluoštas, specialiai pagamintas kitokiems nei verpimo tikslams.
Pūkinis audinys	audinys, kurio paviršiuje yra kilpelinio, pjautinio arba šiauštinio pūko danga.
Pūkuotumas	siūlų savybė, kad jų paviršius aptekęs pūkais – išsikišusiais plaukelių galais ar nutrūkusiomis gijomis; pūkuotumas – savita verpalų ypatybė, o daugiagijų siūlų – yda.
Pumpuras	apvalus tankiai susinarpliojusio pluošto gumulėlis, pakibęs ant pavienių sintetinio pluošto plaukelių gaminio paviršiuje.
Pumpuravimasis	palaiptis patvarių pumpurų susidarymas tekstilės gaminių paviršiuje dėl trinties vartojant.
Pumpuruotumas	tekstilės gaminių yda: kai kuriose vietose gaminio paviršiuje susidarę patvarūs pumpurai – tankiai susinarpliojusio pluošto gumulėliai, pakibę ant pavienių sintetinio pluošto plaukelių; atsiranda palaiptiui dėl trinties vartojant; būdingas laisvesnės sandaros gaminiams (pvz., sintetiniams ar pusvilnoniams mezginiams, neaustinėms medžiagoms ir kt.).
Puošyba	aprangos reikmens dekoratyvi apdaila ir puošimas specialiai tam sukurtais ornamentais siuvinėjant, prisiuvant atskirai paruoštus puošimo elementus, tapant, įspaudžiant.
Pusfanginis pynimas	viengubasis arba dvigubasis skersinis mezginio pynimas, kai nelyginėse kilpų eilutėse sudaromos presinės kilpos, o lyginėse – lygiojo skersinio ar lastikinio pynimo kilpos.
Puspaltis	trumpas vyriškas ar moteriškas paltas iki kelių.
Pusverpalis	tarpinis verpalų gamybos produktas – pusgaminis: plona, sukimu, kočiojimu ar kitais būdais sutankinta pluošto sluoksnelė; pusverpaliai gaminami pusverpėse arba karštuvuose.
Pusvilnonis audinys	mišriapluoštis audinys, kurio vieną sistemą (pvz., ataudų) sudaro vilnoniai

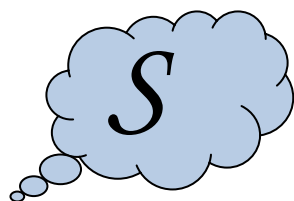
| verpalai, o kitā – kitokie verpalai, arba daugiagijai siūlai.

Ramė	pluoštas, išskirtas iš daugiamečio dilgėlinio augalo (<i>Boehmeria nivea</i> ir / arba <i>Boehmeria tenacissima</i>) stiebų.
Rangytasis plaukelis	plaukelis, kurio išilginė ašis banguota.
Rankdarbis	rankomis atliekamas dirbinys, buities daiktas, aprangos gaminio puošybos elementas ar net visas darbužis.
Rankinė	odinis, tekstilinis ar kt. medžiagos uždromas ar atviras ir su rankenomis krepšys įvairiems daiktams nešioti, derinamas prie aprangos.
Rankinis audimas	audinio gamyba rankinėmis audimo staklėmis.
Rankinis mezgimas	mezgimas virbalais, vašeliu arba rankomis stumdant rankinės plokščiosios mezgimo mašinos vežimėlį.
Rankinis skalbimas	skalbimas rankomis.
Rankinukas	nedidelė, daili, išeiginė, moteriška rankinė laikyti įvairiems smulkiems, tualetu reikmenims, piniginiams, raktams, būnant ne namuose, išpopuliarėjusi vietoje kišenės.
Rankogalis	apatinė, dažniausiai užsegama, rankovės dalis ar detalė.
Rankomis rinkta medvilnė	rankomis iš atsivėrusių medvilnės augalų dėžučių surinkta medvilnė; esti daug švaresnė už mašinomis riktą medvilnę.
Raportas	mažiausias pasikartojantis gaminio ar ko sudarymo būdo elementas (pvz., pynimo, vėrimo ar kt.).
Raštas	aprangos gaminių medžiagų, odos, tekstilės, paviršiaus piešinys, marginys, pasižymintis pasikartojančiu plokštuminių motyvų išdėstymu ir sudaromas pynimo deriniais, spalvinimu, siuvinėjimu.
Rašto siūlas	siūlas, sudarantis audinio ar mezginio raštą.
Raštuotasis ažūrinis audinys	audinys, kurio rašto vietose siūlai supinami ažūriniu pynimu, o fonas – paprastai drobinu.
Raštuotasis pynimas	sudėtingas audinio pynimas, kai iš kelių paprastesnių pynimų audinyje susidaro tam tikras raštas.

Ratinas	audinys, paprastai plonavilnis, kurio gerosios pusės pūkas yra sukočiotas į pavienius plaukelių spurgelius ar jų linijas.
Redingotas	viršutinis drabužis: kelius siekiantis švarkas arba kiek ilgesnis apsiaustas su atverčiama apykakle, dažniausiai ištisinio kirpimo, prigludęs prie juosmens, į apačią platėjantis arba tiesus, atsiradęs XVIII a. Anglijoje kaip jojimo ir medžioklės drabužis; XVIII a. pab. pradėtas vilkėti ir moterų, ypač paplito XIX a. (tuo metu redingotu vadinta ir suknelė su didele iškirpte bei priekyje prakirptu sijonu); iš redingoto atsirado frakas.
Reglanas	drabužio (ypač apsiausto, suknelės) fasonas: rankovės įstriža linija prieina iki apykaklės.
Reljefinis raštas	mezginio su išgaubtais ir įgaubtais paviršiaus efektais raštas.
Reprezentacinės savybės	tekstilės gaminio neglamžumas, formos ir išvaizdos stabilumas, spalvos atsparumas bei madingumas.
Retro	1) pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti „atgal“, „atvirkščiai“ (laiko ir vietos atžvilgiu); 2) praeities mados, madingai nostalgiskas ar senamadiškas.
Riešinė	1) pirštinės dalis ar atskira jos detalė, dengianti riešą ar dalį dilbio; 2) ant rankos riešo maunamas megztas rankogalis: įvairesnės ir spalvingesnės XIX–XX a. pradžioje vyrų ir moterų nešiotos vilnonės riešinės – 10–12 cm ilgio rankovėlės, užsimaunamos ant rankų riešų žiemą arba rudenį. Virbalais, rečiau vašeliu, buvo mezgamos ir riešinės, dažniausiai margintos įvairiaspalviais dryželiais.
Rietimas	viengubo arba sudvilinkuoto audinio, mezginio arba neaustinės medžiagos, suvyniotos ant veleno, vamzdelio arba lentelės, pakuotė.
Ripsas	tankus medvilninis, vilnonis ar šilkinis audinys, kurio paviršiuje yra ryškios išilginės ir skersinės linijos ar rumbeliai.
Ritė	įvairios formos suvytų siūlų pakuotė; įvairios formos tūtelė, ant kurios vyniojami siūlai.
Ritynas	siūlų sričių rėmas, esantis ant grindų arba virš mašinos, turintis siūlų saugiklius bei temptukus; naudojamas didelei siūlų grupei tiekti (ap)metimo, kai kuriose audimo, mezgimo bei neaustinių medžiagų gamybos mašinose.
Rombinis pynimas	išvestinis audinio pynimas, kai keičiant pradinį pynimą (elementaruji ar kitoki) abiem kryptimis sudaromas audinio paviršiaus rombinis efektas.

Romos pynimas	dvigubasis skersinis kombinuotasis mezginio pynimas, sudarytas iš dviejų interlokinio pynimo (arba imituojančio tokį pynimą) eilučių ir dviejų lygiojo skersinio pynimo eilučių, kurios mezgamos ant abiejų adatinių adatų; mezginiui šiuo pynimu numegzti reikia keturių mezgimo sistemų.
Ryklis oda	matinis lygus panamos pynimo audinys iš daugiagijų viskozinių siūlų, vartojamas suknelėms ar sportinei aprangai.
Ryšys	dvisluoksnių audinių pynimo taškas, kuriame supinami skirtingų sluoksnių siūlai, sujungdami šiuos sluoksnius į vientisą audinį.
Ruoželinis pynimas	audinio pynimas, kurio raportas – trys ar daugiau siūlų, jo perdangos sudaro įstrižas linijas audinio paviršiuje; apibūdinamas trupmena, kurios skaitiklio skaičiai reiškia greta esančių metmenų perdangų skaičių, o vardiklio – ataudų; elementariajame ruoželiniam pynime vienas iš tų skaičių turi būti lygus vienetui.
Rūbai	drabužiai, kurie turi mažiau utilitarinę, daugiau virš kasdieninės buities pakylėtą, iškilmingesnę paskirtį ir kuriuos labiau tinka vilkėti negu dėvėti ar nešioti, pvz., liturginiai rūbai.

Saga	furnitūros detalė iš metalo, plastiko, perlamutro, kaulo, stiklo, medienos ir kt. medžiagų, tvirtinama prie drabužio ar kt. aprangos gaminio, skirta jam susegti perveriant per sagakilpę ir papuošti.
Sagakilpė	kilpa sagai, pailga skylutė aprangos gaminio medžiagoje sagai praverti.
Sagtelė	maža sagtis, avalynės ar kt. aprangos gaminio metalinis ar plastikinis, prie dirželio tvirtinamas rėmelis su smaigu, kuri įveriami į kito dirželio skylutę užsegant.
Sagtis	metalinė furnitūra, rėmelis su smaigu ar kt. laikikliu, kam nors, pvz., diržui, užsegti.
Saksonis	vilnonis, kočiotinių verpalų plonas audinys.
Sandalai	lengvi atviri vasariniai žemakulniai bateliai su kelčio dirželiu ir sagtele, neturintys vidpadžio, nosikės ir pamušalo priekinėje dalyje, kurių batviršio kraštas atlenktas į išorę ir prisiūtas prie lankstaus pado išorine siūle. Nuo seniausių laikų žinoma avalynė, vienas iš penkių pagrindinių avalynės pavidalų.
Sandkrepas	sunkesnis ir šiurkštesnis už krepdešinę krepas, išaustas krepiniu pynimu iš šilko arba cheminio pluošto daugiagijų siūlų (ataudai – krepiniai).
Sanforizavimas	audinių (dažniausiai iš celiuliozinių pluoštų) kontroliuojamo traukinimo procesas apdailos metu, kai į sanforizavimo mašiną tiekiamas drėgnas audinys priverstinai išilgine kryptimi gniuždomas ir sutrumpėjęs išdžiovinimas. Po tokio apdorojimo audiniai traukiasi ne daugiau kaip 1 %.
Sanglaudusis verpalas	tvaringos tankios sandaros, lygaus paviršiaus verpalas, sudarytas sanglaudžiojo verpimo būdu.
Sankirta	audinio vieta, kurioje siūlas keičia padėtį – pereidamas iš metmens perdangos į ataudų perdangą arba atvirkščiai.
Sarafanas	1) rusų valstiečių milinė; 2) rusų moterų drabužis – ilga suknia su aukšta talija, plačia apačia, dažniausiai be rankovių; 3) vyriškų ir moteriškų chalotų rūšis, paplitusi Rytų kraštuose.

Saranas	chloringasis pluoštas iš vinilidenchlorido ir vinilchlorido kopolimero, kuriame vinilidenchlorido grupių esti ne mažiau kaip 80 % (pagal masę).
Saris	tradicinis moteriškas drabužis, labai ilgas ir apie metro pločio audeklas, vyniojamas apie strėnas, paliekant dalį užmesti per petį ar ant galvos, dėvimas Indijoje, Šri Lankoje, Bangladeše.
Satinas	lengvas satininio pynimo medvilninis ar kitoks audinys, turintis lygų, be jokių įstrižų linijų šiek tiek blizgantį paviršių, naudojamas suknelėms, vyriškiems marškiniams, pamušalui.
Savybė	išskirtinė, būdingoji objekto ypatybė.
Sąmuša	iškili didesnio tankumo, palyginti su likusiu audiniu, ataudų juosta.
Sąsmaukotas verpalas	ydingas verpalas su plonmenomis ir stormenomis, susidariusiomis dėl netvarkingo verptuvo darbo arba dėl to, kad į verptuvą tiekiamas sąsmaukotas pusverpalis.
Sekcinis (ap)metimas	metmenų siūlų apmetimas ant sekcinų ričių, kurių kiekvienoje telpa dalis bendro metmenų siūlų skaičiaus, reikiamo gaminiui gaminti. Dažniausiai naudojamas metmeninių mezginių gamyboje.
Sėklinis pluoštas	pluoštas, nuimamas nuo augalų sėklų paviršiaus (medvilnė, kapokas).
Sericinas	šilkaverpio liaukų išskiriama baltyminė medžiaga, suklijuojanti dvi fibroino gijas į vieną kokono siūlą, o šiuos (šilkaverpiui sukant kokoną) suklijuojanti tarpusavyje.
Sermėga / kaftanas	ilgas, prigludęs prie liemens senovinis vyriškas rytietiškos kilmės iš aksomo, brokato, milo įvairaus kirpimo viršutinis drabužis su vienaėliu ar dvieliu užsegimu, kartais sujuosiamas, ilgomis, plačiomis, dažniausiai kelius siekiančiomis rankovėmis, žiustokoro prototipas; atsirado Artimuosiuose Rytuose, o nuo XIII a. paplito ir Europoje; siūtas iš pigaus milo.
Seržas	dažytas ruoželinio (paprastai 2/2) pynimo beveik kvadratinės sandaros, dažniausiai grynvilnis arba pusvilnonis, lengvai suveltas ir pašiauštas audinys, skiriamas kostiumams, o iš labai blizgių viskozės siūlų – kostiumų ir apsiaustų pamušalams.
Sijonas	moteriškas drabužis, dengiantis figūrą nuo liemens žemyn.
Sijonkelnės	moteriškos kelnės, sukonstruotos taip, kad atrodo kaip sijonas.
Silezijos audinys	pamušalinis lygaus paviršiaus drobinio arba ruoželinio pynimo audinys. Dažomas gabalais, marginamas arba audžiamas iš spalvotų metmenų.

Siluetas	kontūrinis, šešėlinis daikto vaizdas plokštumoje, plokščia dėmė turinti daikto išorinius bruožus.
Sintetinis pluoštas	cheminis pluoštas, sudarytas iš vieno ar daugiau polimerų.
Sintetinis siūlas	siūlas iš vieno ar daugiau sintetinių pluoštų.
Sirsakeris	1) stiprus lininis, medvilninis ar viskozinis drobinio pynimo audinys, dar vadinamas indiškuoju lininiu dryžuotu audiniu su skirtingai sutrauktais einančiais metmenų kryptimi dryžiais; naudojamas palaidinukėms, marškiniams, suknelėms; 2) krepinio pynimo lengvas analogiškos paskirties audinys.
Siūlas	ilgas, plonas ir liaunas gaminys iš tekstilės pluoštų ar gijų aprangos gaminių detalėms sujungti ar dekoruoti siuvant.
Siūlė	1) dviejų arba daugiau aprangos gaminio detalių sujungimo, kraštų apdirbimo ar dekoravimo siūlais; 2) siuvinio detalių sujungimo siūlais takas.
Siūlės stiprumas	gaminio detalių siūlinio sujungimo geba nesuirti dėl išorinių jėgų.
Siūlgaliai	siūlo atliekos, likusios po technologinių eigų.
Siūlų trūklumas	neigiama siūlų savybė trūkinėti technologinėse eigose.
Siūlvedis	siūlą vedžiojanti detalė su akute, grioveliu, plyšiu ar kt.
Siūlvedžių trauklė	mezgimo mašinos siūlų tiekimo mechanizmo grandis, prie kurios pritvirtinti siūlvedžiai, klojantieji siūlą toje pačioje mezginio dalyje.
Siuvėjas	darbininkas, kuris rankomis ar mašina siuva drabužius, batviršius ir kt. siuvinius.
Siuvinimas	technologinis procesas, kai rankine ar mašinine adata praduriamos ir siūlais sujungiamos medžiagos.
Siuvimo mašina, siuvamoji mašina	siuvinio detalių sujungimo dygsniais ir peltakiais mašina. Pagal paskirtį gali būti: susiuvimo, apmėtymo, peltakiavimo, sukabinimo, atsiulėjimo, sagų kilpų įtvirčių, siuvinėjimo mašinos.
Siuvimo pramonė	pramonės šaka, kurios produkciją sudaro siuviniai (dažniausiai drabužiai).
Siuvimo siūlas	siūlas, skirtas mašininiams arba rankiniam siuvimui.
Siuvinėjimas	1) mašininis arba rankinis gaminio dekoratyvinių piešinių sudarymas; 2) įvairiausių piešinių ir puošiamųjų raštų aprangos gaminiuose ir jų medžiagose išsiuvinimas.

Siuvinėjimo kanva	standus, sunkus medvilninis arba lininis audinys, kuris yra labai retai suaustas išvestiniu drobiniu pynimu ir žinomas kaip siuvinėjimo audinys. Šis pasižymi kiaurymėmis tarp atskirų siūlų grupių ir primena labai taisyklingą tinklelį. Naudojamas kaip audeklas siuvinėjant rankomis, o su minkštinimo apdaila naudojamas vasarinėms palaidinukėms ir marškiniams. Specialios rūšies siuvinėta kanva iš šiurkščių verpalų, paprastai vilnionių, naudojama kaip pagrindas rankomis austų kilimų gamyboje.
Siuvinėjimo lankelis	apskritas siuvinėjimo įrankis, sudarytas iš dviejų lankų, tarp kurių įtempiamas nedidelis siuvinėjamos medžiagos gabalėlis.
Siuvinėjimo rėmai	keturios plokščios lentelės, medinės, tarp kurių įtempiamas didelis siuvinėjamos medžiagos gabalas.
Siuvinėjimo siūlas	siūlas, skirtas gaminio dekoratyviniam raštui išsiuvinėti.
Siuvinių technologija	1) mokslas, apie siuvinių medžiagas, gamybos procesus, būdus bei įrangą; 2) siuvinių gamybos procesų atlikimo būdų ir priemonių visuma.
Siuvinys	siuvimo pramonės arba namudinio siuvimo dirbinys iš tarpusavyje susiūtų įvairių medžiagų dalių.
Sizalis	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš sizalio agavos (<i>Agave sisalana</i>) lapų. Kartais sizaliu vadinamas ir henekenas, kadangi šių pluoštų savybės labai panašios.
Skalavimas	medžiagos plovimas, teliuskavimas švariame vandenyje.
Skalbimas	medžiagos, gaminio, drabužio apdorojimas vandeniu ar ploviklio tirpalu teršalams pašalinti.
Skalbimo instrukcija	taisyklės, atitinkančios skalbimo tekstilės gaminio priežiūros nurodymus.
Skalbimo milteliai	skalbimo priemonė, ploviklis.
Skalbiniai	skalbiami gaminiai (apatiniai drabužiai, paklodės, užvalkalai, rankšluosčiai, staltiesės, nosinės ir kt.).
Skalbykla	1) skalbimo įmonė; 2) skalbimo patalpa.
Skalbyklė, skalbimo mašina	mašina medžiagai ar gaminiams plauti vandeniu ar ploviklio tirpalu.
Stalo skalbiniai	skalbiniai skirti stalui serviruoti.

Skara	austa ar megzta skraistė, paprastai kvadratinis ar trikampis medžiagos gabalas, gaubiamas ant galvos, pečių arba aplink kaklą.
Skersinis mezgimas	mezgimo būdas, kai vienai mezginio kilpų eilutei sudaryti pakanka vieno siūlo, klojamo nuosekliai ant visų adatų.
Skiautiny	rankdarbis iš mašininu ar rankiniu būdu sujungtų medžiagos skiautelių, gabalėlių ir puoštas įvairiais dekoratyviniais dygsniais.
Skietas	staklių prietaisas, į kurį suveriami metmenys ir primušami ataudai.
Skylė	kiaura vieta, kiauruma: drabužio, kojinės skylė.
Skraistė	didelis apsisiaučiamas audeklo gabalas arba siūtinis apsisiaučiamas didelis apimties drabužis, berankovis apsiaustas, pelerina.
Skrybėlaitė	lengva, nedidelė moteriška skrybėlė.
Skrybėlė	vyriškas ar moteriškas viršutinės galvos dalies apdaras, su atbrailomis iš audinio, trikotažo, odos, šiaudų.
Sluoksna	iš daugiau ar mažiau ištiesintų ir viena linkme orientuotų plaukelių srauto sudarytas storas verpalų gamybos pusgaminis.
Smagratis	masyvus skriemulys veleno sūkių dažnio nevienodumui sumažinti.
Smeigtukas	1) trumpas smailus, nedidelis metalinis virbas su apvalia galvute viename gale, naudojamas medžiagos, popieriaus ir dviem gabalams sujungti; 2) trumpa vinelė su plokščia galva kam prismeigti; 3) virbalas kuodeliui prie verpstės prismeigti; 4) senovės baltų papuošalas drabužiams susegti, plaukams prismeigti.
Smokingas	klasikinis, vakarinis vyriškas, dažniausiai juodos gelumbės švarkas atvira krūtine, šilku ar atlasu apsiūtais atlapais, užsegamas viena saga, vilkimas su kelnėmis, turinčiomis išilgai šoninių siūlių šilkinės juostas; pasiūlė D. Britanijos premjeras B. Dizraelis (B. Disraeli, 1804–1881).
Sorbciija / gertis	reiškinys, kai medžiaga (sorbentas) iš aplinkos sugeria kitą medžiagą (sorbata), pvz., vandens garus.
Spaliai	linų ar kanapių šiaudelių šapai, susidarantys laužant šiaudelių medieną ir atskiriant nuo jos pluoštą.
Spalva	1) kūno savybė atspindėti tam tikrų bangos ilgių šviesą; 2) medžiagos savybė sukurti regimąjį pojūtį, atitinkantį jos atspindimos

	bei praleidžiamos šviesos spektrinę sudėtį ir intensyvumą, suteikianti aprangai didesnę ar mažesnę patrauklumą.
Pagrindinės spalvos	balta, geltona, juoda, mėlyna, oranžinė, pilka, raudona, ruda, violetinė, žalia.
Achromatinė spalva	juoda, balta ar įvairių tonų pilka neutrali spalva.
Akvamarino spalva	jūros bangos spalva.
Antrinė spalva	išvestinė spalva (žalia, violetinė, oranžinė), gaunama lygiomis dalimis maišant pagrindines spalvas.
Bordo spalva	spektro spalva nuo tamsiai raudonos, vyšninės iki sodrios bordo vyno spalvos.
Chaki spalva	dulksna, su žaliu atspalviu geltonai ruda spalva.
Chna spalva	spektro spalva nuo geltonai raudonos iki rudai raudonos, kurią turi dažai, gaminami iš lavsonijos lapų.
Cianinė spalva	žalsvai mėlyna, viena iš keturių spalvoto skaitmeninio spausdinimo spalvų, kurias maišant galima gauti naujos kartos aukštos kokybės spalvotas aprangos gaminių medžiagas.
Dramblio kaulo spalva	balta spalva su švelniu kreminiu atspalviu.
Garstyčių spalva	tamsoka geltona, kartais šiek tiek ruda, garstyčias primenanti spalva.
Granatų spalva	spektro spalva nuo tamsiai raudonos iki sodrios bordo spalvos, primenanti granatos vaisiaus vidaus spalva.
Indigo spalva	tamsi mėlynai violetinė spalva; indigas – šios spalvos organinis junginys seniau gaunamas iš indigažolės lapų.
Jūros bangos spalva	spektro spalva nuo blyškiai mėlynos iki žaliai mėlynos spalvos.
Kaštoninė spalva	spektro spalva nuo tamsiai raudonos iki tamsiai rudos, primenanti kaštono vaisiaus spalvą.
Kembridžo mėlynoji spalva	šviesiai mėlyna spalva.
Kreminė spalva	biskvitą ar kremą primenanti spalva, gelsvai balta su blyškiu oranžiniu atspalviu nuo šviesiai rudos iki šviesiai gelsvos.
Kūno spalva	žmogaus kūno natūrali odos spalva.
Levandų spalva	spektro spalva nuo blyškios melsvai purpurinės iki blyškios violetinės spalvos, šviesiai violetinė.

Mėlyna karališkoji spalva	intensyvi mėlyna spalva, primenanti mėlyną rašalą, dažna kilmingų žmonių, pvz., Anglijos karalienės aprangoje.
Natūrali spalva	prigimtinė, žmogaus nepakeista medžiagos ar jos sudedamųjų dalių spalvų.
Pagrindinė spalva	kiekviena iš trijų spektro spalvų (raudona, geltona, mėlyna), kurių negalima gauti maišant kt. spalvas ir kurias maišant gaunamos kitos, antrinės spalvos.
Perlamutrinė spalva	melsvai pilkšva, baltai blizganti spalva, primenanti perlų arba kriauklių vidaus spalva.
Persikų spalva	persikų vaisiaus primenanti spektro spalva nuo šviesiai rožinės iki oranžinės.
Pieno baltumo spalva	beveik balta, šviežią pieną primenanti spalva.
Plytinė spalva	raudonai ruda, senovinio mūro plytoms būdinga spalva.
Raudonmedžio spalva	rusvai ruda spalva, primenanti šiltųjų kraštų raudonmedžių – mahagonio, makorės ir kt. medienos spalvą.
Rugiagėlių spalva	šviesiai mėlyna, rugiagėlės žiedų spalva.
Skaičiai raudona spalva	ryškiai raudona spalva su įvairaus intensyvumo oranžiniu atspalviu, dažniausiai būdinga oficialiems drabužiams.
Skalūno spalva	tamsiai pilka spalva su melsvu ar purpuriniu atspalviu spalva, primenanti šiferio spalvą.
Smėlinė spalva	rusvai gelsva arba labai šviesiai ruda, kartais su nedideliu geltonumo atspalviu spalva, primenanti nedažytos vilnos ar pajūrio smėlio spalvą.
Šaltrezo spalva	spektro spalva, nuo blyškiai žalios iki žaliai geltonos.
Žydra spalva	gili mėlyna spalva, primenanti giedrą saulėtą dangų arba mineralinio lazurito spalvą.
Sparninis verpimas	verpalo sudarymo būdas, kai sluoksnelės plaukelius tarpusavyje susuka ant verpstės esantis sparnas; susuktas verpalas į ritę, laisvai užmautą ant vertikalios verpstės, susiveja dėl skirtingų verpstės ir ritės sukimosi greičių.
Spartina	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš šluotinių krūmų <i>Cutisus scoparius</i> ir / arba <i>Spartium junceum</i> lapų.
Spurgelis	mažytis susinarpliojusių pluoštų gniužulėlis, mazgelis, neišskaidytas

	karšiant.
Spurguotas verpalas	ydingas verpalas, kuriame yra nenormaliai daug spurgelių, neišskaidytų karšiant.
Stabilizuotas siūlas	termiškai apdorotas ir greitai iki žemesnės temperatūros negu pluošto stiklėjimo temperatūra atvėsintas siūlas, paprastai siekiant sumažinti jo polinkį trauktis, garankščiuiotis ar ištįsti.
Standinimas	megztinių medžiagų arba audinių (dažniausiai medvilninių) apdorojimas preparatais, suteikiančiais jiems standumą ir geresnę išvaizdą.
Standumas	medžiagos geba priešintis deformavimui.
Stiebelinis pluoštas	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš augalų stiebų.
Stiklo pluoštas, stiklinis pluoštas	cheminis neorganinis pluoštas, pagamintas iš sulydyto stiklo masės. Pluošto kodas – GF.
Stiklo vata	vata iš trumpo stiklo pluošto, naudojama kaip šilumos arba garso izoliuojamoji medžiaga.
Stilingas	turintis tam tikrą aiškų, harmoningą stilių, žmogus arba drabužis, batas, rankinukas.
Stilistas	asmuo, kuris kūrybiškai keičia užsakovo ir jo aprangos įvaizdį ir stilingai pritaiko kitų sukurtos aprangos elementų.
Stilius	būdingas kam nors, aprangai, požymių, bruožų, ypatumų, formų, jutiminės išraiškos.
Avangardinis stilius	aprangos stilius, pasireiškiantis išskirtinių modeliuotojų eksperimentinėmis arba perspektyvinėmis idėjomis bei atlikimo technika, tradicinių estetinių normų neigimas neįprastomis stubinančiomis išraiškos priemonėmis, kartais su šūkiu „šalin taisyklės, tegyvuoja laisvė“.
Džinsinis stilius	stilius, atsiradęs iš darbo drabužių XIX a. pab. Kalifornijoje (JAV), kuriam būdinga džinsinio audinio, klasikinių džinsinių kelnų konstrukcinių ir dekoratyvinių elementų, pvz., metalinių sagų ir kniedžių, užtrauktukų, dvigubų dekoratyvinių siūlių išilgai detalių kraštų, savitų uždėtinių kišenių ir t. t. bei indigo spalvos blukumo kūrybiškas panaudojimas, vertinamas už laisvumą ir patogumą.
Eklektinis stilius	stilius, kuriam būdinga bandymas maišyti ir derinti įvairių, labai skirtingų aprangos stilių bruožų.
Ekskliuzyvinis stilius	aprangos stilius, kuriam būdingas išskirtinumas, ypatingumas.
Ekstravagantiškas	jam būdingas įmantrumas, akį režiantis originalumas, įprastinių formų

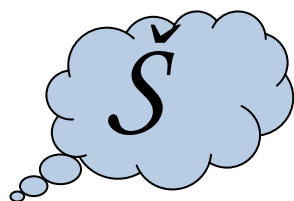
stilius	nepaisymas, išorinio efekto siekimas.
Etninis stilius	kokios nors tautos nacionalinio kostiumo bruožų turintis stilius.
Firminis stilius	autorius arba gamintojo sukurtas ar pasirinktas, tik jam būdingas stilius; pabrėžiantis firmos išskirtinumą, prestižą ir aukštą kokybę, siejant su įvaizdžio kūrimu.
Folklorinis stilius	aprangos ir jos sudėtinių dalių liaudiškas stilius, atspindintis ir vienijantis dažniausiai Europos tautų išpuoselėtus specifinius saviraiškos ir liaudies kūrybos bruožus, pasižymintis dekoratyvumu, languotumu, rankinio darbo imitacija, tautiniams drabužiams būdingų elementų panaudojimu, išpopuliarintas Ivo Sen Lorano (Yves Saint Laurent) 1976 m..
Glamūro stilius , kerintis stilius	stilius, kuris asocijuojasi su 1940–1950-ųjų m. Holivudu, ekrano žvaigždžių Merlin Monro (Marilyn Monroe), Elizabet Teilor (Elizabeth Taylor) ir kt. įvaizdžiais, kuriems būdinga pabrėžta elegancija, optimizmas, moteriškumas, žvilgesys, retro elementai, brangios, ryškios kokybiškos medžiagos, ilgi sijonai su giliu skeltuku, po jais mūvimi mini šortai, margaspalviai nėriniai, daug plastiškų minkštų linijų, sudėtingos vakarinių drabužių drapiruotės, aukštingi pakulniai, priglundę siluetai ir pan.
Hipiškasis stilius	jaunimo pacifistinis ir protestuojantis prieš sumaterialėjimą, už individo laisvę, „gėlių vaikų“ filosofiją propaguojantis, spalvingas ir drastiškas eklektiškas stilius, atsiradęs JAV apie 1965 m., kuriam būdinga aprangos „asorti“: nuskalbti, platėjantys džinsai, margi ir gėlėti marškiniai, pončai, kimono palaidinės, siuvinėtos afganiškos liemenės, ilgi besiplaikstantys plaukai, per kaktą prilaikomi indėniška juosta, vietnamietiški sandalai ar kaubojiški aulinukai, visiška aprangos laisvė nuo visuomenės moralės normų; toks šiuolaikinis stilius – mažiau eklektiškas, grynesnis.
Jūrinis stilius	stilius, besiplėtojantis kartu su mada, bet išlaikantis amžiną gamtos (jūros bangų ir purslų) derinį, kuriam būdingi jūreiviškos aprangos elementai, nerūpestingo poilsio ir kelionių impresija, mėlyna, balta, kartais ir raudona spalva, horizontaliai dryžuotas dekoras, didelė nugaros apykaklė, atviras įdegęs kaklas, trumpos ar ilgos kelnės arba siauras sijonas, beretė, auksu blizgančios sagos, siuvinėti inkarai, minkšti neperšlampami bateliai su neslystančiais denyje padais ir pan.
Kantri stilius	grubus, šiurkštokas, paprastas, Š. Amerikos fermerių aprangos stilius, kuriam būdinga neįmantrus siluetas, vienspalviai arba languoti audiniai, kaklaskarės, liemenės, ilgi raukti sijonai, prijuostės; dar vadinama kaubojišku stiliumi.
Klasikinis stilius	per ilgą istorinį laikotarpį išgrynintas, mažai kintantis šiuolaikinis aprangos ar kt. dizaino objektų stilius, kuriam būdinga formų vientisumas,

	tūrių atitikimas kūno proporcijos, linijų aiškumas, baltos ir juodos spalvos derinimas, spalvų gamos santūrumas, oficialumas ir griežtumas.
Retro stilius	aprangos stilius, kuriam būdinga praeities, ypač XX a. 3-ojo ir 4-ojo dešimtmečių, mados bruožų nostalgiskas panaudojimas.
Romantinis stilius	stilius, paplitęs XX a. 7-ajame ir 8-ajame dešimtmečiais, kaip atsvara kosminiam stiliui, vienas iš mergaitiškiausių ir moteriškiausių, kuriam būdinga folklorinių ir XIX a. pr. romantizmo elementų panaudojimas, raukiniai, kaspiniai, šilkinės juostelės, dirbtinės ir natūralios gėlės, ilgos lengvos suknelės ir pan.
Stiprumas	kūno geba priešintis ardomajam jėgų veikimui.
Stormena	1) mezginio yda: ryški juosta, kurioje kilpos tankesnės negu viso mezginio; 2) siūlo yda: vieta, kurioje siūlas sustorėjęs.
Storoji vilna	nevienalytė, storavilnių (dažniausiai primityviųjų veislių) avių vilna; jos plaukelių ir storis, ir ilgis būna labai įvairus.
Subrendęs pluoštas	augalinis pluoštas, kurio sienelės storesnės nei viduje esantis kanalas.
Sudėtingasis pynimas	ypatingos sandaros audinių (pūkinių, raštuotų, ažūrinių ir kt.) pynimas, kurį sudaro daugiau nei viena metmenų ir/arba ataudų sistema.
Sudėtinis pluoštas	pluoštas, sudarytas iš išilgai tarpusavyje susijusių plaukelių; pvz., natūraliuosius celiuliozinius (linų, kanapių ar kt.) sudaro plaukeliai (celiuliozės ląstelės), tarpusavyje susiklijavę pektiniais ir kt. tarpląstelinėmis medžiagomis.
Sudvejintas ataudas	audinio yda: poromis sugrupuoti ataudų siūlai, atrodantys kaip rumbas ataudų kryptimi.
Sukimas	technologinė siūlų, virvių arba lynų gamybos eiga, kurioje jiems suteikiamas sukrumas.
Sukimu tekstūruotas siūlas	tekstūruotasis siūlas, gautas termiškai apdorojus susuktą daugiagijį siūlą ir paskui jį vėl atsukus.
Suknelė	įvairaus ilgio lengvas moteriškas ir mergaitiškas drabužis, dengiantis kūną nuo pečių žemyn – stuomenį, klubus ir dalį kojų.
Sukris	sukrumo dydžio rodiklis – siūlo ar kt. panašaus produkto (pusverpalio, virvės, lyno) sandaros elementų vijų skaičius vienetiniame ilgyje (paprastai 1 metre, medvilninių verpalų – kartais 1 colyje).
Sukrumas	siūlo ar kt. panašaus produkto (pusverpalio, virvės, lyno) sandaros

	ypatybė, kad jo sandaros elementai spirališkai orientuoti išilginės produkto ašies kryptimi.
Sukrus verpalas	verpalas, kurio sukrumas didesnis ar nedaug mažesnis už kritinį sukrumą; sukrūs verpalai naudojami siuvimo siūlams gaminti, kai kurių audinių metmenims ir kt.
Suktinis fasoninis siūlas	suktinis siūlas, išilgai kurio yra specialiai sudarytų efektų – kilpų, mazgelių ar kt.
Suktinis gaminys	virvelė, virvė, lynas arba kitomis nei tekstilės pramonės šakoms skirtas suktinis (dažniausiai daugiasukis) siūlas.
Suktinis heterogeninis siūlas	suktinis siūlas, kurio šakos yra skirtingų pluoštų ar sandaros.
Suktinis siūlas	siūlas iš dviejų ar daugiau susuktų vienlinių ar suktinių siūlų; gali būti viensukis arba daugiasukis.
Sunas	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš indiškiosios krotaliarijos (<i>Crotalaria juncia</i>) stiebų. Savybėmis panašus į kanapių pluoštą. Dažniausiai vartojamas taros audiniams.
Supermikropluoštas	cheminis pluoštas, daug plonesnis už mikropluoštą.
Supintinis siūlas	cheminis daugiagijis siūlas, kurio gijos dėl periodiškų turbulentinių skersinės oro srovės impulsų tam tikrose vietose yra persipynusios.
Susitraukimas	traukumo pasireiškimas – medžiagos matmenų sumažėjimas dėl įvairių išorinių veiksnių (mechaninių jėgų, šildymo, garinimo, cheminio apdorojimo, skalbimo ir kt.).
Sustiprinamasis siūlas	mezginio siūlas (dažnai sintetinis), papildomai klojamas ant mezginio mašinos adatų drauge su pagrindo siūlu, siekiant sustiprinti gaminio dalį, pvz., kojinės kulną.
Sustiprintas pluoštas	cheminis pluoštas, pagamintas taip, kad būtų daug stipresnis negu paprastai vartojamas tos pačios kilmės kategorijos pluoštas.
Sustiprintasis atlasinis pynimas	atlasinis audinio pynimas, kuriame yra greta kelios ataudų perdangos.
Susukra	susukamo siūlo sutrumpėjimo dydžio ir pradinio ilgio santykis; dažnai išreiškiamas procentais.
Sutana	oficialus viršutinis neapeiginis katalikų dvasininkų drabužis, paprastai ilgomis rankovėmis, žema stačia apykakle, dengiantis visą kūną iki kulnų, užsagstomas daugybe sagų; kunigai dėvi juodą, vyskupai violetinę,

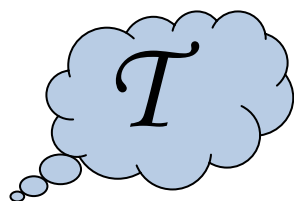
kardinolai raudoną, popiežius baltą sutaną.

Sutažas	pinta, plokščia, siaura šilkinė juostelė su grioveliu per vidurį dygsniams išsidėstyti, naudojama mundurams, aprangos gaminiams papuošti.
Suvijimas	siūlų ar kt. panašių produktų pakuočių sudarymas tam tikru būdu išdėstant vijas.
Svilinimas	verpalo, audinio ar mezginio paviršiuje kyšančių plaukelių galų šalinimas praleidžiant pro liepsną arba įkaitintu elementu.

Šablonas	nubraižytas ar išpjautas uždaras pavyzdžio kontūras, pagal kurį gaminamos, tikrinamos, dėstomos vienodos aprangos gaminių dalys ar detalės, dar vadinama lekalu.
Šagrenė	1) veršių, ožkų, avių minkšta oda, šiurkštaus paviršiaus, turinti tam tikrą raštą, vartojama rankinukams gaminti, batams ir knygų viršeliams; 2) tokio rašto popierius arba audinys.
Šalis	kvadratinė ar stačiakampė įvairaus dydžio austa ar mezgta, paprastai puošni skraistė.
Šantungas	drobinio pynimo audinys iš laukinių šilkaverpių šilko. Dėl atsitiktinių siūlų sustorėjimų susidaro rupus audinio paviršius. Vartojamas suknelėms, palaidinukėms, švarkams, baldams.
Šapė	1) šilko atliekos, kurias sudaro pluoštai, likę išvyniojant šilkaverpio kokonus bei gauti iš pažeistų ar neišsivyniojamų kokonų; pluoštų ilgis esti 5–30 cm; naudojamos šapės verpalams verpti; 2) bendras šilko atliekų pavadinimas.
Šarmė pynimas	metmeninis pynimas, kai tas pats mezginio siūlas pereidamas iš vienos eilutės į kitą sudaro kilpas kas trečiame kilpų stulpelyje.
Šaudyklė	siuvimo mašinos detalė, kurioje būna ritė su siūlu, sudaranti šaudyklinį dygsnį.
Šeiva	periodiniame arba žiediniame verptuve, cheminio pluošto verpimo arba žiedinėje sukimo mašinoje ant tūtelės suformuojama pailgos cilindrinės formos siūlų ritė vienu kūginiu, o kitu pusapvaliu galu (šeivos pagrindu) arba abiem kūginiais galais.
Šenilinis siūlas	juostelės pavidalo fasoninis siūlas, turintis tarp kelių išilginių siūlų įtvirtintą pūką iš trumpų siūlų atkarpu; gaunamas išilgai į siauras juosteles supjausčius specialiai pagaminto labai retų metmenų audinio ataudus arba pagaminti specialiose vienprocesėse šenilinių siūlų mašinose.
Šerys	storas (didesnio nei 0,08 mm skersmens) standus plaukas arba storo vienagijo siūlo atkarpa.

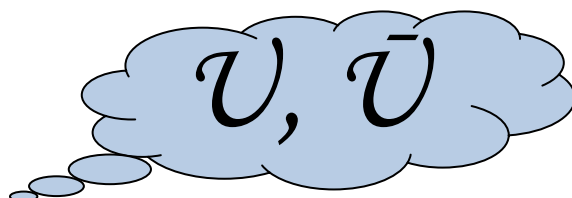
Šetlandas	minkštas, pūkuotas, paprastai ruoželinio pynimo kočiotinių vilnionių verpalų audinys. Vartojamas paltams ir kostiumams.
Ševiotas	tvidas iš ševiotų ar panašios kokybės vilnos.
Ševro	minkšta, stipri chrominė oda su gražiu paviršiaus raštu (merėja), išdirbta iš ožkų odų; vartojama modelinės avalynės viršui.
Šiaušimas	technologinė operacija, kurioje augalinių ar plastikinių šiaušiklių spygliukais ar metaliniais šiauštuvais iš audinių ar mezginių siūlų ištraukomi plaukelių galai arba nutraukomi pavieniai plaukeliai; taip gaminio paviršiuje sudaroma pūko danga. Po šiaušimo pūkas dažnai kerpamas, norint išlyginti jo aukštį.
Šifonas	labai lengvas, plonas, permatomas drobinio pynimo šilkinis ar medvilninis audinys, iš kurio siuvami puošnūs vasariniai drabužiai, šydai, kaklaskarės.
Šilkas	1) bendras gamtinių baltyminių pluoštų, drugių vikšrų arba vorų liaukų išskirtų fibroino gijų pavidalu, taip pat ir siūlų bei gaminių iš šių pluoštų pavadinimas; 2) kultūrinio šilkaverpio (<i>Bombyx mori</i>) vikšro liaukų fibroino gijų pavidalu išskirtas pluoštas.
Šilkaverpis	1) bendras <i>Bombycidae</i> būrio drugių, kurių vikšrai, virsdami lėliukėmis, išskiria po dvi sericinu apgaubtas šilko (fibroino) gijas, iš kurių susuka kokoną, pavadinimas; 2) tokio drugio vikšras (kultūrinis šilkaverpis).
Šilkininkystė	žemės ūkio šaka, apimanti šilkaverpių veisimą bei auginimą dėl kokonų, iš kurių gaminamas šilkas, taip pat šilkmedžių, kurių lapais minta šilkaverpio vikšrai, veisimą ir auginimą.
Šortai / trumpės	trumpos (aukščiau kelių) viršutinės kelnės.
Špagatas	stipri virvė arba storas suktinis siūlas, naudojamas pakavimui ir sutvirtinimui.
Štapelis	cheminis pluoštas iš trumpų pavienių plaukelių; jo verpalai, tokių verpalų audeklas.
Šunvilnė	puoštas, gautas nukirpus arba iššukavus šunų plaukus, vartojamas namudiniams verpalams, veltiniams.
Švarkas	ilgomis rankovėmis, priekyje sagomis užsegamas vienaeilis arba dvieilis viršutinis, petinis drabužis su atlapais ir pamušalu.
Švarumas	medžiagos būsenos ypatybė neturėti savyje teršalų ydų.

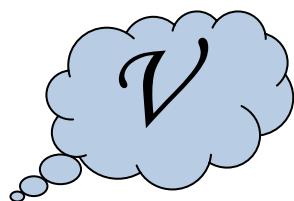
Tafta	bendras tankių, iš šilkinųjų ar cheminių daugiagijų siūlų išaustų drobinio pynimo audinių, pasižyminčių neryškiu ripsiniu bei šanžaniniu efektu, pavadinimas.
Taisymas	trūkumų, defektų šalinimas.
Takumas	medžiagos savybė negrižtamai deformuotis nedidėjant vidinėms jėgoms.
Tamprumas	medžiagos savybė tuoj pat atgauti savo formą, kai tik pašalinamas deformaciją sukėlus veiksnys.
Tampumas	medžiagos geba labai ištempti nuo išorinės jėgos ir tuoj pat atgauti pirmąsias matmenis, jėgą pašalinus.
Tasaro šilkas	šiuurkštukas, traškus, sunkus šilkinis audinys, su smulkiais spurgeliais. Audžiamas drobinu pynimu, tankesniais metmenimis.
Tašumas	tempiamos medžiagos geba ištempti nenutrūkstant.
Tautinis audinys	audinys, kurio raštas, spalvos ar jų deriniai būdingi tam tikroms tautoms ar etninėms sritims.
Techninė tekstilė / techninės tekstilės gaminiai	tekstilės gaminiai, dažniausiai iš cheminių pluoštų skirti įvairioms technikos sritims (pvz., garso, elektros bei šilumos izoliacijai, filtrams, automobilių bei lėktuvų dalims, parašiotams, pavarų diržams, įvairioms kompozicinėms medžiagoms ir t. t.). Tokių gaminių vartojamosios savybės gerokai nustelbia jų estetines ar dekoratyvines ypatybes.
Technologija	1) mokslas ir praktinių žinių visuma apie gamybos būdus, vyksmus ir priemones, pvz., aprangos gaminių technologija, odos gaminių technologija, siuvinių technologija; 2) tam tikro produkto gamybos procesų atlikimo būdų ir priemonių visuma.
Technologinė eiga	baigtinis nuoseklus technologinio proceso etapas, kuriame (pvz., tam tikroje mašinoje) žaliava arba pusgaminiui padaromas tam tikras poveikis, siekiant pakeisti jų savybes.
Technologinis procesas	procesas reikalingas tam tikrai produkcijai gaminti.

Teksas	pluoštų, siūlų, sluoksnių, pusverpalių ir kt. panašių tekstilės produktų ilginio tankio vienetas; $1 \text{ tex} = 1 \text{ g} / \text{km} = 1 \text{ mg} / \text{m}$.
Tekstilė	1) su tekstilės gaminių gamyba susijusi veiklos sritis; 2) tekstilės medžiagos; 3) tekstilės gaminiai.
Tekstilės dirbinys	dirbinys, kurio pagrindinę dalį sudaro tekstilės medžiagos (pvz., kepurė, megztinis, kojinių pora).
Tekstilės dizainas	meninis bei inžinerinis tekstilės gaminių kūrimas ir projektavimas.
Tekstilės galanterija	smulkūs aprangos reikmenys ir papuošalai iš tekstilės medžiagų.
Tekstilės gaminy	1) bendras audinių, megztinių bei neaustinių medžiagų, tinklų ar kt. panašių gabalais išleidžiamų plokščių gaminių, kurių vartojimas daug labiau susijęs su jų paviršiumi, negu su storium, pavadinimas; 2) tekstilės dirbinys.
Tekstilės medžiagos	tekstilės žaliavos ir produkcija: pluoštai, siūlai, įvairios paskirties tekstilės gaminiai bei pusgaminiai, kurių pagrindinė žaliava yra pluoštai.
Tekstilės medžiagotyra	mokslas apie tekstilės medžiagų sandarą ir savybes.
Tekstilės pluoštas	pluoštas, tinkamas tekstilės gaminiams gaminti; tekstilės pramonės žaliava.
Tekstilės pramonė	pramonės šaka, kurios pagrindinę produkciją sudaro tekstilės medžiagos.
Tekstilės žaliavos	natūralieji ir cheminiai pluoštai tekstilės produkcijai gaminti.
Teplumas	medžiagos savybė pritraukti nešvarumus.
Termo drabužiai	termo rūbai atlieka termoreguliacijos funkciją, kuri natūraliai išlaiko optimalią kūno temperatūrą. Termo rūbai ne tik leidžia jaustis šiltai, kai lauke temperatūra mažiau nulio, bet ir sausai. Aktyviai judant prakaitas pašalinamas į išorę, tad reguliuoja drėgmę ir leidžia odai kvėpuoti. Patogūs ir šilumą sulaikantys apatiniai rūbai puikiai tinka mėgstantiems aktyvią veiklą gamtoje: tinka slidinėtojams, medžiotojams, žvejams, sportuojantiems ir t. t.
Termoplastiškumas	šildomos medžiagos savybė minkštėti ir lydėtis, chemiškai nekintant.
Termostabilumas	medžiagos geba nekeisti savybių ir formos dėl šiluminio poveikio.
Tinklas	įvairios paskirties labai akytas austinis megztinis, pintinis ar kt. gaminy iš siūlų.

Tiulis	plonas permatomas tinklas su įvairios formos akutėmis; iš tiulio siuvamos užuolaidos, šydai, šokėjų drabužiai ir kt.
Trafaretas	šablonas iš metalo, medžio, kartono su reikiamos formos kiaurymėmis, per kurias galima daug kartų braižyti, dažyti ar kitaip apdirbti aprangos ar kt. gaminių detalių paviršius.
Traukinimas	poveikis medžiagai, siekiant kad ji susitrauktų.
Traukumas	medžiagos geba susitraukti, t. y. sumažinti savo matmenis dėl išorinių veiksnių (mechaninių jėgų, šildymo, cheminio apdoravimo ar kt.).
Triko	1) tampriai kūną apglaudžiantis lengvas, plonas, panašus į glaustinukę megzta arba iš megztinės (trikotažinės) medžiagos pasiūtas drabužis; 2) aptemptas sportininko, pvz., akrobato, gimnasto, plaukiko, kostiumas.
Trikotažas	megztinė medžiaga, numegzta iš vieno arba daugelio siūlų, juos išlankstant į tarpusavyje susipinančias kilpas, naudojama drabužiams, avalynės pamušalui, dar vadinama mezginiu.
Triušių vilna	pluoštas iš paprastųjų arba laukinių triušių plaukų; angoros vilna.
Tualetas	1) moters apdaras, paprastai elegantiškas; 2) savo išorės tvarkymas (prausimasis, rengimasis, šukavimasis); 3) stalelis su veidrodžiu ir stalčiais.
Tunika	1) senovės romėnų vilnonis arba lininis dažniausiai apatinis drabužis, tam tikri per galvą velkami marškiniai, kurie buvo dėvimi po toga arba po kita berankove tunika; 2) ilgas tiesaus kirpimo drabužis, tarpinis tarp suknelės ir palaidinės, dažniausiai su įkarpomis šonuose, paprastai vilkimas virš kelnų ar virš suknelės.
Tvidas	iš vilnonių pašukinių verpalų austas audinys su smulkiu raštu.

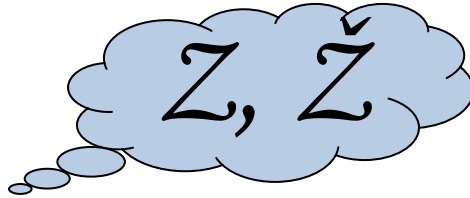
Uniforma	vienos formos (vienodo sukirpimo), skiriamaisiais ženklais dekoruoti drabužiai, nustatyti įvairių kategorijų asmenims (kariškiams, milicininkams, mokiniams).
Urena	sudėtinis pluoštas, išskirtas iš Kongo džiuto (<i>Urena lobata ir / arba Urena sinauta</i>) stiebų. Savybėmis panašus į kenafą. Dažniausiai vartojamas taros audiniams.
Užtrauka	yda: užkabinti ir atsitiktinai ištraukti pluoštai, siūlo gijos ar siūlai, iškilę virš audinio ar mezginio paviršiaus.
Užtrauktukas	užtraukiamas ir atitraukiamas siuvinių, trikotažo, avalynės bei galanterijos gaminių užsagas, susidedantis iš dviejų lygiagrečių audinio juostelių su metaliniais ar plastikiniais danteliais, sukimbančiais slankiklio traukimo metu.
Ūgis	kūno aukštis, pagrindinis rodiklis, stovinčiojo simetriškai ant abiejų kojų vertikalus atstumas nuo atramos iki momens, vienas iš svarbiausių matmens požymių, kuriuo remiantis daromi drabužių konstrukciniai brėžiniai, nustatomas drabužio ilgis.

Valas	storas (didesnis nei 0,08 mm skersmens) vienagijis siūlas; vartojamas žvejybai ir sportui.
Valymas	teršalų šalinimas iš produkto, mašinos ar patalpos; cheminis valymas.
Vartojamoji vertė	teigiamoji gaminio ypatybė, apibūdinama jo vartojamosiomis savybėmis.
Vartojamosios savybės	gaminio savybės, apibūdinančios jo elgseną vartojant pagal paskirtį; nusako gaminio vartojamąją vertę.
Vartojimas	naudojimas kuriam nors reikalui.
Vartojimo sritis	sritis, kurioje gali būti vartojama tam tikra produkcija.
Vartotojas	subjektas, t. y. asmuo, naudojantis objektą, aprangos gaminius, savo poreikiams tenkinti.
Vartotojo elgsena	elgsena, kuria vartotojas siekia didžiausios naudos ir pasitenkinimo už tam paskirtas lėšas įsigydamas ir vartodamas, pvz., aprangos gaminį.
Vartotojo rizika	tikimybė priimti nepriimtino ydingo lygio produkcijos partiją kaip gerą.
Vata	iškedento ir sukaršto, kartais papildomai išvalyto pluošto sluoksnis.
Vąšelinė kilpa	vąšeliu sudaryta siūlo kilpa.
Vąšelinis nėrinys	tinklinis nėrinys, nunertas vąšeliu; naudojamas drabužiams puošti, staltiesėms, langų užuolaidoms.
Vąšelis	įvairaus storio įrankis (kaulinis, medinis, metalinis ar plastikinis) su kabliuku nėriniams nerti.
Veliamumas	vilnos geba veltis.
Vėlimas	vilnonių bei pusvilnonių audinių ir mezginių apdailos operacija, atliekama vėlimo mašinoje, kur muilo tirpale keli sudrėkintos medžiagos gabalai, susiūti į uždarą kilpą, gniuždomi bei trinami. Vilnos plaukeliai susirango ir susikabina vieni su kitais. Audinys arba megztinė medžiaga sustorėja, sutankėja.

Vėlimasis	vilnos plaukelių susikabinimas ir sutankėjimas, kai šiltame muilo tirpale maigomas vilnonis ar pusvilnonis gaminys arba pluošto sluoksnis. Tokia savybė būdinga vilnai dėl jos plaukelių elastingumo ir žvynuotumo.
Veliūras	1) grynvilnis pūkinis audinys iš kočiotinių verpalų; 2) fetras su trumpais, tankiais ir minkštais plaukeliais; 3) į zomšą panaši chrominė oda, kurios poodinis (kartais išorinis) paviršius šlifluotas; vartojama avalynės viršui, drabužiams.
Veltiniai gaminiai	vėlimo mašinos pagaminti gaminiai iš susiveliančio pluošto masės.
Veltinis	iš vilnos nuveltas žieminis apavas.
Veltinys	lapų pavidalo ar kitokios formos gaminys iš suvelto pluošto sluoksnio.
Velvetas	pūkinis medvilninis ar viskozinis audinys, kuriuo trumpas pūkas sudarytas iš specialiomis apdailos priemonėmis prapjautų ilgokų ataudų perdangų, kurios suformuoja išilginius įvairaus pločio ir aukščio rantelius.
Verpalas	siūlas, sudarytas iš pakankamai ištiesintų ir tarpusavyje susuktų (rečiau – suklijuotų ar kitaip suglaudintų) plaukelių.
Verpimas	1) verpimo sistema: visuma technologinių eigių, kuriomis pagaminami tam tikrų žaliavų bei tipų verpalai; 2) verpalų sudarymas pratempiant pusverpalį arba sluoksną į ploną sluoksnelę, ją susukant ar kitaip suglaudinant ir suvyniojant į ritę ar kitą tinkamą pakuotę; 3) gijų sudarymas iš plastifikuoto polimero, stiklo, metalo ar keramikos.
Verplumas	1) pluošto savybė, nusakanti galimybę suverpti iš jo kuo plonesnius geros kokybės verpalus; 2) kiekybinis šios savybės rodiklis – didžiausias priimtinos kokybės verpalų, kuriuos galima suverpti iš vienetinio tam tikro pluošto kiekio, ilgis.
Vienagijis siūlas	siūlas iš vienos ištisinės gijos.
Vija	siūlo dalis, vieną kartą apvijusi ritę, šėivą, tūtelę.
Vilna	natūralaus baltyminis gyvulinis pluoštas iš avies ir kt. gyvulių plaukų, pasižymintis geromis verpimosi ir vėlimosi savybėmis, verpalai iš jo.
Vilnonis audinys	audinys, išaustas iš vilnonių verpalų.
Vilnos karšimas	vilnos arba jos ir kitų pluoštų mišinių masės valymas ir skaidymas į pavienius plaukelius.

Virvė	lankstus, ilgas, storas (paprastai ne storesnis kaip 4 mm skersmens), susuktas, suvytas ar supintas iš siūlų ar pusverpalių tekstilės gaminys; lynas.
Virvelė	plona virvė.
Viskozė, viskozinis pluoštas	bendras dirbtinio celiuliozinio pluošto pavadinimas. Pluošto kodas – CV.
Vyžos	senovinis, dažniausiai iš liepos, gluosnio, kadagio, beržo karnų pintas bekulnis apavas, prie kojų rišamas kanapinėmis, lininėmis ar odinėmis virvutėmis; būdavo vasarinės ir žieminės, pamušamos pakulų pyne, vilnone medžiaga ar oda; Lietuvoje buvo pinamos iki XIX a. pabaigos.
Vorų šilkas	1) Afrikinių (<i>Nephila madagascerensis</i>) ir europinių kryžiuočių (<i>Epeira diademata</i>) vorų liaukų išskirti gijų pavidalo voratinklių siūlai; 2) iš jų sudaryti daugiagijai siūlai.
Vualis	plonas, permatomas audinys arba permatomas tiulio tinklelis, tvirtinamas prie moteriškos skrybėlės veidui pridengti.

Zigzagas	į kairę, paprastai taisyklingai kampais vingiuojanti laužtinė linija, būdinga tam tikro tipo siūlėms, dekorui; dar vadinama kripe.
Zomša	aukštos kokybės, elastinga, švelniu tankaus pūko aksominiu paviršiumi, gerai praleidžianti orą.
Žabo	1) drabužių papuošimas iš nėrinių arba muslino; 2) moteriškos palaidinukės, suknelės rauktas arba klostytas puošybinis elementas iš nėrinių ar lengvo audinio; 3) stati, aukšta, žandų apačią dengianti vyriškų marškinių apykaklė, populiari XIX a.
Žaketas	1) priekyje susegamas, ilgomis rankovėmis megztinis arba lengvas, minkštų linijų švarkas; 2) trumpas moteriškas švarkelis, paprastai su liemens įsiuvu, susiformavęs XIV a. kaip valstiečio drabužis.
Žalias audinys	apdailos procesų nepaveiktas audinys.
Žaliava	pradinė medžiaga, skirta apdoroti arba perdirbti.
Žaliavinė medvilnė	iš medvilnės dėžučių surinkta medvilnė kartu su sėklomis ir visais teršalais.
Ženklinimas	1) informacinių ženklų ar skaičių, dydžio, pavadinimo, gamintojo ir kt., ant aprangos gaminio, jo detalių ar etikečių žymėjimas; 2) produkto žymėjimas sutartiniu ženklus arba skaičiumi.
Ženklavimo būdas	ženklavimo tvirtinimo ant gaminio būdas.
Žiogelis	spyruokliška viename gale sulenkta plonos vielos smailiu galu segtukas pervertoms drabužio dalims laikinai sukabinti.
Žirklės	įrankis, susidedantis iš dviejų geležčių su ašmenimis medžiagai, popieriui, siūlams kirpti.